

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

15 ЛІСТАПАДА 2016 г. АЎТОРАК № 220 (28330)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

**Жыць
побач
і ў міры**
СТАР. 5

**Жанчыны
роду
Радзівілаў**
СТАР. 9

**Беларускі
амерыканскі
футбол**
СТАР. 12

ЦЫТАТА ДНЯ

**Сяргей РУМАС,
старшыня праўлення
ААТ «Банк развіцця
Рэспублікі Беларусь»:**

«Падтрымка прадпрымальніцтва — адзін са складальнікаў паспяховага функцыянавання эканомікі краіны. Ужо сёння ў Беларусі мы назіраем скарачэнне працуючых у дзяржсектары з прычыны яго рэструктурызацыі і мадэрнізацыі асноўных сродкаў. Збалансаваць гэтую тэндэнцыю ў сферы занятасці пад сілу прыватнаму бізнесу з яго смелымі ідэямі і гнуткім мысленнем. Таму зараз самы час задумацца над пытаннем, што кожны з нас можа рабіць добра. І з улікам такога аналізу магчымасцяў пачаць дзейнічаць».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 15.11.2016 г.

Долар ЗША		1,9586 ▲
Еўра		2,1120 ▼
Рас. руб.		0,0297 ▼
Укр. грыўня		0,0759 ▲

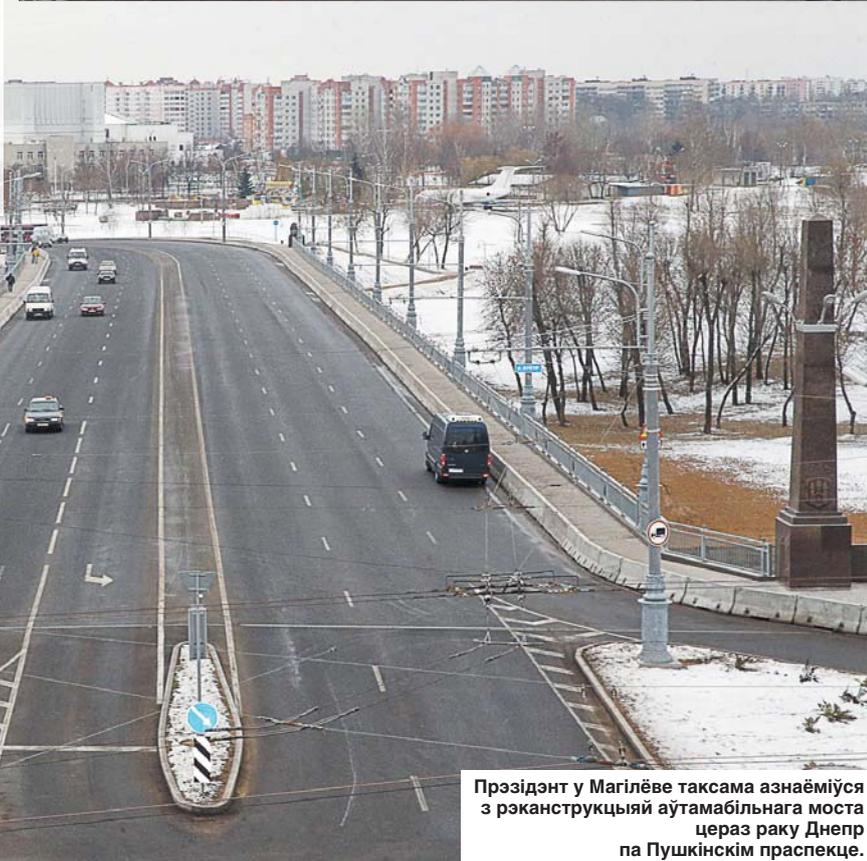
ТРЭБА ГЛЯДЗЕЦЬ У БУДУЧЫНЮ

Падчас рабочых паездак у Віцебскую і Магілёўскую вобласці Прэзідэнт паставіў задачы, актуальныя для ўсёй краіны

Рабочы графік Прэзідэнта апошнія некалькі дзён быў запоўнены паездакмі па краіне. Гэтым разам у цэнтры ўвагі Аляксандра Лукашэнкі быў усход Беларусі. У суботу кіраўнік дзяржавы правёў нараду аб перспектывах развіцця малых населеных пунктаў Аршанскага і Шклоўскага раёнаў, прыняў удзел у цырымоніі адкрыцця Лядовай арэны ў Шклове. Учора Прэзідэнт у ходзе рабочай паездкі ў Магілёўскую вобласць азнаёміўся з выкананнем яго даручэнняў аб добраўпарадкаванні і архітэктурна-планіровачнай канцэпцыі мікрараёнаў і асноўных транспартных магістраляў Магілёва, перспектывамі развіцця абласнога цэнтра, а таксама з работай аднаго з самых значных прадпрыемстваў горада — ААТ «Магілёўхімвалакно».

Задачы, пастаўленыя Прэзідэнтам падчас гэтых паездак, датычыліся розных сфер нашага жыцця, і не асобных рэгіёнаў, а краіны ў цэлым. Іх вырашэнне адпавядае рэаліям і патрабаванням цяперашняга часу.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Прэзідэнт у Магілёве таксама азнаёміўся з рэканструкцыяй аўтамабільнага моста праз раку Днепр па Пушкінскім праспекце.

3 першых вуснаў

КУРС НА АПТЫМАЛЬНЫЯ РАШЭННІ

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА расказаў у інтэрв'ю нашаму карэспандэнту пра новы парламент

— Уладзімір Паўлавіч, на сёлетніх парламенцкіх выбарах сваё прадстаўніцтва ў Палаце прадстаўнікоў атрымалі некалькі партый, у тым ліку апазіцыйнага іміджу. На вашу думку, як гэта адаб'ецца на рабоце палаты?

— Прадстаўнікі партый былі і ў ранейшых скліканнях. Ніякай надзвычайшчыны тут няма. Я ўпэўнены, парламент працаздольны. Істотна абноўленаму дэпутацкаму складу давядзецца працаваць вельмі інтэнсіўна, каб забяспечыць законнамі задачы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны. Усе дэпутаты — людзі прафесіянальныя і, думаю, гэта разумеюць.

— **Новае месца работы адкрывае чалавеку нейкія новыя магчымасці. Якія яны ва ўладальнікаў дэпутацкіх мандатаў, выбраных у Палату прадстаўнікоў упершыню?**

— Гэта шанц папрацаваць на ўсю сілу свайго патэнцыялу ў інтарэсах краіны і грамадства. Вось такая магчымасць. Яна ёсць ва ўсіх дэпутатаў.

— **Ёсць, але ж партыі трактуюць інтарэсы краіны і грамадства па-рознаму.**

— Заканадаўчы і прадстаўнічы орган дзяржавы працуе не ў партыйных ці карпаратыўных, а ў нашых нацыянальных, народных, дзяржаўных інтарэсах і ў канстытуцыйным рэчышчы. Адсюль і адпаведная заканадаўчая палітыка.

— **Што вы лічыце найбольш важным для парламента?**

— Найбольш важным? Яго кансалідууючы пазіцыю, здольнасць знаходзіць адэкватныя і аптымальныя заканадаўчыя адказы на сучасныя выклікі і грамадскія патрэбы. Будзем імкнуцца працаваць менавіта ў гэтым ключы. Нямаюць пытанняў эканомікі і грамадскага жыцця вымагаюць сур'ёзнай парламенцкай увагі і глыбокай аналітыкі.

— **Чаго, на вашу думку, не павінна быць у парламенце?**

— Мітынгавага гвалту.

— **А як жа дыскусіі?**

— Дыскусіі не маюць да яго ніякага дачынення. Яны неад'емнасць заканатворчай работы. Але абавязкова павінны прыносіць канкрэтны станочны вынік, выводзіць на аптымальныя рашэнні.

СТАР. 3

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!**
Ідзе падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2017 года!
ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

ТРЭБА ГЛЯДЗЕЦЬ У БУДУЧЫНЮ

Развіццё вёскі — на новы ўзровень

Аб гэтым ішла размова на суботняй нарадзе ў Аршанскім раёне. Прэзідэнт згадаў аб тым, што для захавання сельгасвытворчасці і адраджэння вёскі за апошнія гады зроблена нямаля. «Трэба паглядзець у будучыню — вось галоўная задача, якой будзе вёска заўтра, што нам трэба пачынаць рабіць сёння», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, заўважыўшы пры гэтым, што вёска — гэта і людзі, і тыя месцы, дзе яны жывуць, і вытворчасці.

Гаворачы аб далейшым развіцці вытворчай сферы некалькіх аграпрадукцыйных Шклоўскага раёна са стварэннем комплекснай інтэграванай структуры на базе акцыянерных таварыстваў, Прэзідэнт заўважыў: «Вытворчасць і людзі — гэта добра, але важна яшчэ перапрацоўка і рэалізацыя прадукцыі. Калі ўвесь цыкл у адных руках, тады ёсць і прыбытак. Мы гэта ўмеём рабіць». Кіраўнік дзяржавы ў сувязі з гэтым папярэдзіў аб недапушчальнасці спынення ў развіцці гэтай сферы: «У нас ёсць такая прывычка паціраць рукі і радавацца, што мы забяспечылі харчовую бяспеку і вось-вось \$5—7 млрд экспарту сельгаспрадукцыі на стол пакладзём, у краіну валюту прывязём. Мы павінны зрабіць крок наперад, прыцягваючы ініцыятыву і прыватны капітал». «Але майце на ўвазе: ніякага шарлатанства і штучнага аб'яднання і раз'яднання быць не павінна. Толькі спланаваўшы, мы павінны рэалізоўваць намеранае», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Што датычыцца прыходу прыватных інвестыцый у сельгасвытворчасць, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што падобныя паспяхова прыклады ў Беларусі ўжо ёсць, і ў гэтым маецца пэўная перспектыва. Але гэта не азначае масавай прыватызацыі ў сферы сельскай гаспадаркі. «Будзем зыходзіць з таго, наколькі гэта выгадна», — заявіў ён.

Гаворачы аб эфектыўнасці, бачанні перспектывы і гаспадарскім па-

дыходзе ў рэалізацыю наяўных задач па развіцці як асобных прадпрыемстваў, так і тэрыторый, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў рашэнні адпаведных пытанняў павінна быць задзейнічана ўся вертыкаль улады, пачынаючы ад кіраўніка пасялкавага Савета. «Мы павінны дакладна вызначыцца, хто і чым павінен займацца. Старшыня пасялкавага Савета павінен быць гаспадаром на гэтай зямлі. У частцы вытворчасці ён павінен мець пэўныя функцыі і паўнамоцтвы», — сказаў Прэзідэнт. — Але вертыкаль павінна працаваць. І трэба навучыцца зарабляць грошы».

У канцы нарады Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў, што праца кожнага чыноўніка, незалежна ад займаемай пасады, будзе падвергнута аналізу на прадмет эфектыўнасці. Адпаведнае даручэнне дадзена кіраўніку Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандру Косінцу. «Я яму даручыў, каб мне быў прадстаўлены поўны аналіз ад прэм'ер-міністра да старшыні райвыканкама — вынікі іх працы», — заявіў Прэзідэнт, папярэдзіўшы: хто «праваліць гэты год без аб'ектыўных прычын», на пасадзе не застанецца.

Даць людзям зарабіць зарплату

Учора, падчас рабочай паездкі ў Магілёў, заслухоўваючы даклад аб перспектывах развіцця абласнога цэнтра, Прэзідэнт закрнуў тэму цяперашняга ўзроўню зарплат, які лічыць недастатковым. «Рыхтуецца набраць сярэдняю зарплату на ўзроўні \$500 у будучым годзе», — даручыў Аляксандр Лукашэнка. Разам з тым кіраўнік дзяржавы дадаў, што павышаць заробную плату без росту прадукцыйнасці працы немагчыма. «Я не гавару, што павінны плаціць незаробленыя грошы. Ні ў якім разе. Інакш мы вернемся да таго, з чаго пачыналі два гады таму. Мы павінны стымуляваць, падштурхоўваць кіраўнікоў прыватных і дзяржаўных прадпрыемстваў да таго, каб мы да \$500 наблізіліся, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Трэба людзей падтрымліваць, чаго б гэта ні каштавала».

Асабліваю ўвагу Аляксандр Лукашэнка звярнуў на стварэнне рабочых месцаў і працаўладкаванне грамадзян. «Гэта павінны быць новыя рабочыя месцы, падману тут ніякага не павінна быць, таму што будзеце падманваць самі сябе», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Прэзідэнт таксама паставіў задачу больш актыўна працаваць са стратэгічнымі прадпрыемствамі, асабліва з тымі, якім пагражае банкруцтва. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, неабходна зрабіць усё магчымае, каб яны працавалі. «Гэтыя фразы «абанкруцім праз санацыю» — вы проста палухаеце людзей і калектывы. Ніхто не дазволіць прадпрыемствам закрываць або бяздумна прадаваць. Трэба ад гэтага адвядзі раз і назаўсёды ў сельскай гаспадарцы, і ў прамысловасці. Гэта мы банкруты, калі ў нас гаспадарка ці прадпрыемства такое, — заявіў кіраўнік дзяржавы. — Прадпрыемствы трэба ратаваць, каб людзі працавалі. Таму накіроўвайце туды каго хочаце (гэта ваша справа) і кіруйце, пакуль яно не выйдзе на нармальны ўзровень работы».

Кіраўніку дзяржавы далажылі аб выкананні яго даручэнняў аб добраўпарадкаванні і архітэктурна-планіровачнай канцэпцыі мікрараёнаў і асноўных транспартных магістралей горада, перспектывах развіцця абласнога цэнтра. Асноўныя работы па добраўпарадкаванні Магілёва павінны быць завершаны да 2020 года.

У час наведвання «Магілёўхімвалакна» Прэзідэнту далажылі аб перспектывах развіцця прадпрыемства, фінансава-эканамічных паказчыках, планах па рэалізацыі праектаў па выпуску новых перспектывных відаў прадукцыі. Асобна былі абмеркаваны планы па развіцці вытворчай тэрыторыі «Магілёўхімвалакна», дзе ёсць шмат невыкарыстоўваемых памяшканняў і тэрыторый. Кіраўнік дзяржавы даў шэраг канкрэтных даручэнняў на конт гэтага.

Да 2020 года ў «Магілёўхімвалакно» за кошт мадэрнізацыі павінна быць створана зусім новае прадпрыемства, паставіў задачу Прэзідэнт.

ААТ «Магілёўхімвалакно» да 2020 года павінна цалкам мадэрнізавацца.

У час размовы з прадстаўнікамі працоўнага калектыву прадпрыемства Аляксандр Лукашэнка падзяліўся падрабязнасцямі ўсіх дзён рабочай паездкі ў Магілёўскую і Віцебскую вобласці.

У прыватнасці, гаворка ішла пра важнасць працягу эфектыўнага развіцця ў сферы аграпрамысловага комплексу, стварэння новых сацыяльных аб'ектаў на сяле і ў невялікіх гарадах.

Аляксандр Лукашэнка таксама даў высокую ацэнку прайшоўшаму афіцыйнаму візіту ў Беларусь Прэзідэнта Турцыі Рэджэпа Таіпа Эрдагана і бізнес-форуму, які адбыўся. Гэта дазволіла фактычна адкрыць вароты для актывізацыі двухбаковага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. «Гэта была вельмі добрая, пазітыўная сустрэча. У Прэзідэнта Турцыі, як ён мне сказаў сам-насам, ніколі не было такіх візітаў ні ў адну краіну», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Адказваючы на адно з пытанняў, Аляксандр Лукашэнка пракаментаваў вынікі выбараў у ЗША, дзе на прэзідэнцкі пост быў абраны рэспубліканец Дональд Трамп. «Ён можа патрапіць у гісторыю, калі сапраўды за час прэзідэнцтва страсяне Амерыку», — заявіў беларускі лідар. — Людзі былі даведзены да таго, што рабочы клас за яго прагаласаваў,

нягледзячы на тое, што ён багацей. Гэта значыць, унутры Амерыкі наступілі вельмі сур'ёзныя праблемы. І ў яго галоўнай задачай будзе рашэнне гэтых унутраных праблем. І не толькі за кошт друкавання долараў, таму што гэта таксама будзе мець негатывныя наступствы».

Прэзідэнт раскасаў, што прадчуваў магчымасць перамогі Дональда Трампа яшчэ некалькі месяцаў таму назад, назіраючы за ходам выбарчай кампаніі. Ён таксама разлічвае на далейшае прасоўванне беларуска-амерыканскага дыялогу.

Гаворка зайшла і аб правядзенні ў Беларусі II Еўрапейскіх гульніў у 2019 годзе. «Мы палічылі, што нават у плюсе будзем. Нам трэба будзе выдаткаваць недзе пад \$ 50 млн за гэтыя гады. Гэта слэзы для краіны. А можа, і таго не трэба: еўрапейцы сказалі, што дапамогуць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт растлумачыў, што перад тым як прапанаваць кандыдатуру Беларусі для правядзення гэтых спаборніцтваў, у краіне падлічылі, у колькі яны абыдуцца.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Беларусь гатова правесці II Еўрапейскія гульні на сусветным узроўні.

Паводле БЕЛТА.

■ Парламенцкі дзённік

Не абмяжоўвацца тым, што ёсць

Беларусь накіравана на пашырэнне шматпланавых кантактаў з Японіяй. Пра гэта ішла размова на сустрэчы старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіла МЯСНІКОВІЧА і кіраўніка Даследчага таварыства эканамічных і экалагічных аспектаў Азіяцка-Ціхаакіянскага рэгіёна Сіндзі КАВАСАКІ.

Сенатар адзначыў, што ў Беларусі і Японіі шмат сумесных праектаў, аднак абмяжоўвацца гэтым не варта. «Мы павінны забяспечваць як эканамічныя, так і палітычныя кантакты. Галоўнае, хацелася б, каб гэтыя сувязі былі шматпланавымі», — сказаў спікер верхняй палаты парламента. Падчас сустрэчы ён прапанаваў засяродзіць увагу на парламенцкім супрацоўніцтве, а таксама на кантактах гаспадарчых суб'ектаў. Акрамя таго, Міхаіл Мясніковіч пацікавіўся меркаванням японскага госця аб тым, што можа спрыяць больш паспяховаму прасоўванню эканамічных праектаў нашых краін.

Японская дэлегацыя паспела наведваць у Беларусі шэраг машынабудуначных заводаў, а таксама прадпрыемстваў, якія вырабляюць дзіметрычную тэхніку. У японскага боку ёсць канкрэтыя праекты. Чакаецца, што гэты візіт надасць сур'ёзны імпульс развіццю двухбаковых адносін, у тым ліку ў эканамічным плане.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Акцэнт на тэхналагічнасць

Апошнія дні мінулага тыдня прайшлі пад знакам «беларуска-турэцкага супрацоўніцтва». Сустрэча кіраўнікоў дзвюх дзяржаў — Беларусі і Турцыі — і дасягнутыя імі дамоўленасці аб далейшай сумеснай рабоце, а таксама правядзенне буйнейшага бізнес-форуму дагэтуль застаюцца нагодай для абмеркавання. «Звязда» спытала ў членаў Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы аб тым, якімі яны ўбачаць перспектывы беларуска-турэцкага супрацоўніцтва.

Сяргей ГАЙДУКОВІЧ, старшыня Ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі, станюча ацэньвае гэту падзею і бачыць у ёй два галоўныя аспекты. «Беларусь зараз выдзе мудрую знешнюю палітыку, выступаючы ў якасці міратворцы і ва ўкраінскім пытанні, і ў якасці пасрэднага ў дыялогу паміж Расіяй і Еўропай», — мяркуе ён. На думку члена верхняй палаты беларускага парламента, Турцыя мае непасрэднае дачыненне да падзей на Блізкім Усходзе. Таму такое супрацоўніцтва робіць Беларусь спрыяльнай да геапалітычных падзей, хоць напруга наша краіна ў іх не ўдзельнічае.

Калі зірнуць з эканамічнага пункту гледжання, то мы можам выступаць «як моцны паміж Расіяй, Еўропай і Турцыяй» у плане паставак прадукцыі і тавараў. Беларусь можа стаць пляцоўкай для стварэння сумесных беларуска-турэцкіх прадпрыемстваў, з улікам таго, што яна цяпер уключана ў больш буйны міжнародны аб'яднанні — Саюзную дзяржаву Беларусі і Расіі і Еўразійскі эканамічны саюз.

Алег РУМО, кіраўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра трансплантатнай органаў і тканак, намеснік галоўнага ўрача па хірургічнай рабоце 9-й гарадской клінічнай бальніцы, лічыць, што прыезд прэзідэнта такой буйной краіны і перспектываўнага эканамічнага партнёра Беларусі, як Турцыя, з якой мы развіваем супрацоўніцтва ў розных кірунках, успрымаецца з вялікім запалам. «Падтрымка на высокім узроўні, безумоўна, станюча паўплывае на развіццё двухбаковых адносін нашых дзяржаў. Мяркую, у найбліжэйшы час узмоцніцца ўзаемны тэхналагічны ўплыў на асобныя галіны вытворчасці і навукі», — лічыць Олег Румо.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

ПЫТАННЯЎ ВЯЛІКАЯ КОЛЬКАСЦЬ

Пасяджэнне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы плануецца правесці ў пачатку снежня

Пра гэта паведаміў прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй КАБЯКОЎ на сустрэчы з дзяржаўным сакратаром Саюзнай дзяржавы Рыгорам РАПОТАМ, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.

«Мы цяпер напярэдадні двух важнейшых мерапрыемстваў у рамках Саюзнай дзяржавы. Да канца года мы павінны правесці пасяджэнне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы і разлічваем, што яно адбудзецца ў пачатку снежня. Ёсць даручэнне таксама падрыхтаваць пасяджэнне Вышэйшага дзяржаўнага Саюзнай дзяржавы — яно магчыма ў канцы бягучага года альбо ў самым пачатку наступнага года», — адзначыў Андрэй Кабякоў.

Да пасяджэння Вышэйшага дзяржаўнага плануецца падрыхтаваць шэраг дакументаў, якія датычацца перш за ўсё бюджэтай сферы. «Мы павінны прайсці шмат важных працэдурных пытанняў, перш чым выйсці з гэтымі дакументамі на пасяджэнне Вышэйшага дзяржаўнага», — нагадаў прэм'ер-міністр.

У папярэдні парадак дня пасяджэння Саўміна СД уключаны 24 пытанні. «Гэта шырокі парадак дня, у пэўнай ступені гэта звязана з тым, што мы вырашылі сустрэцца ў такім рэжыме раз у паўгода — напэўна, такая частата не зусім будзе задавальняць нас, таму што выключыць што-небудзь з абмяжоўваемых пытанняў немагчыма, усе яны важныя і цікавыя», — канстатаваў Андрэй Кабякоў. У прыватнасці, на бліжэйшым пасяджэнні Саўміна СД давядзецца абмеркаваць рэалізацыю саюзных праграм. Кіраўнік беларускага ўрада лічыць неабходным дэталева спыніцца на гэтым пытанні, а не проста канстатаваць выкананне або невыкананне праграм.

«Напэўна, трэба гаварыць аб тым, што мы павінны будзем усё ж такі сустрэцца часцей. На гэты момант неабходна адпрацаваць ужо існуючы парадак дня і выйсці на дамоўленасці, у якіх зацікаўлены бакі. Пытанні вялікай колькасці, у тым ліку праблемных, і мы іх будзем вырашаць», — рэзюмаваў Андрэй Кабякоў.

КУРС НА АПТЫМАЛЬНЫЯ РАШЭННІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— У Авальнай зале ў мінулым дэпутакім скліканні дыскусійнага напалу пры абмеркаванні законапраектаў не заўважалася. Чаму?

— Таму што яшчэ да прыняцця законапраекта ў першым чытанні ўсе найбольш важныя моманты і прынцыповыя пазіцыі ўзгадняюцца ў пастаянных камісіях і на пасяджэннях рабочых груп. Адпрацавана сістэма ўзаемадзеяння з нашымі заканадаўчымі партнёрамі. Гэта правільна. Чым больш дэталёва і карпатліва ўзгоднены закон яшчэ на папярэднім этапе абмеркавання, тым прасцей і лягчэй ідзе яго разгляд і галасаванне па ім у Авальнай зале.

— Напэўна, няпроста ўваходзіць у заканадаўчую работу дэпутата, які раён не займаўся ёю?

— Вядома, новаабраным дэпутатам трэба пэўны час для адаптацыі. Але новы парламент пачынае не з чыстага ліста. Многія напрацоўкі папярэдніх скліканняў не страчваюць сваёй значнасці. Да таго ж захавана пераемнасць дэпутацкага складу. Навічкі могуць звярнуцца да калег за парадамі, пракансультавацца, параіцца. У профільных камісіях за кожным законапраектам замацаваны дэпутат і спецыяліст нашага сакратарыята. Яны адказваюць на падрыхтоўку дакумента на ўсіх этапах заканадаўчай лясціцы. У найбліжэйшы час мяркуем правесці для дэпутатаў семінар аб заканадаўчым працэсе ў Рэспубліцы Беларусь. Мы маем арганізацыйны, прававы, экспертны, тэхнічны і інфармацыйна-аналітычны базіс, які дазваляе арганічна ўвайсці ў заканадаўчы працэс і ў рытм парламенцкага жыцця.

— Над якімі рэзананснымі законапраектамі цяпер працуюць у пастаянных камісіях?

— Сярод заканадаўчых ініцыятыў эканамічнай накіраванасці — гэта праект новага закона аб інвестыцыйных фондах, змяненні і дапаўненні ў некаторыя законы па пытаннях дзяржаўна-прыватнага партнёрства і ў закон аб дзяржаўных закупках тавараў (работ, паслуг). У блоку законапраектаў сацыяльнага характару назаву карэкціроўку заканадаўства аб пенсійным забеспячэнні і дзяржаўным сацыяльным страхаванні, аб працоўных адносінах, закона аб якасці і бяспецы харчовай сыравіны і харчовых прадуктаў для жыцця і здароўя чалавека, а таксама закона аб дзяржаўнай дапамоце сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей. Уносяцца таксама змяненні і дапаўненні ў некаторыя законы аб піцця-

вым водазабеспячэнні. Ідзе дапрацоўка і ўзгадненне гэтых і іншых дакументаў ва ўстаноўленым парадку.

— Кім ён устаноўлены?

— Заканадаўствам і Рэгламентам Палаты прадстаўнікоў — нашымі ўнутранымі правіламі. Ніякай «адсябячын» ў заканадаўчай рабоце, у тым ліку ў працэдурных пытаннях, няма. Гэта робіць заканадаўчы працэс арганізаваным і зладжаным, працуе на якасць законаў.

— Як вы лічыце, што такое якасны закон?

— Гэта своечасовасць, прагназуемасць і станоўчы вынік рэалізацыі. Я так бы вызначыў ключавыя складнікі. А перадумова ўсяго гэтага — аб'ектыўная, глыбокая ацэнка таго, што адбываецца ў рэгулюемай сферы, і перспектывы прымянення новых прававых мер. Пастаянны маніторынг сітуацыі на месцах. Скажу вам, няпростая, працяглая праца. Да таго ж заўсёды апераджальная. У заканадаўстве ўвасабляецца тое, што адпавядае сацыяльна-эканамічным і іншым задачам краіны і грамадскім запятам.

— На ваш погляд, які цяпер галоўны запят грамадства да парламента?

— Выбары ў Палату прадстаўнікоў паказалі, што такім запятам з'яўляецца захаванне грамадска-палітычнай стабільнасці, эканамічнае ўмацаванне краіны і яе бяспекі. Мы будзем яго рэалізоўваць у парламенцкіх справах.

— Якім вам бачыцца асноўны вектар дзейнасці новага парламента ў міжнародным супрацоўніцтве?

— Гэта прасоўванне нацыянальных інтарэсаў Беларусі ва ўсіх фарматах нашага міжнароднага і міжпарламенцкага дыялогу і ўзаемадзеяння. У апошнія гады, дзякуючы ініцыятывам і палітычнай волі Прэзідэнта, узмацняюцца пазіцыі Рэспублікі Беларусь у свеце. Разам з гэтым пазітыўным працэсам умацоўваецца роля Нацыянальнага сходу на міжнароднай арэне. Папярэднім скліканнем парламента ўстаноўлены міжнародныя сувязі шырокага геаграфічнага дыяпазону, у тым ліку на еўрапейскім, азіяцкім, амерыканскім і афрыканскім кантынентах. Мы будзем пашыраць іх і рухаць наперад. Найперш — у напрамку развіцця супрацоўніцтва з іншымі краінамі ў гандлёва-эканамічнай галіне, наршчванні дагаворна-прававой базы, неабходнай для сталых і ўзаемавыгадных міждзяржаўных і міжпарламенцкіх адносін.

І яшчэ адно хацеў бы акцэнтаваць. Як пацвярджае вопыт Саюзнай дзяржавы і Еўразійскага эканамічнага саюза, прамы дыялог паміж заканадаўцамі дапамагае хутчэй прымаць пагадненні па важных пытаннях. Гэта пасведчыла і ўмацаванне шырокафарматных сувязей з краінамі Паўднёва-Усходняй Азіі. Больш частымі, прадметнымі і ўзаемазацікаўленымі становяцца нашы кантакты з парламентарыямі Еўрасаюза і еўрапейскімі парламенцкімі структурамі. Яны маглі пераканацца, што беларускі парламент імкнецца да раўнапраўнага, прагматычнага ўзаемадзеяння. Мы ўпэўнены — праз развіццё дыялогу на аснове ўзаемапавагі, узаемаразумнення і цвярозага розуму рух наперад магчымы. Як ужо паведамлялася, у ліпені 2017 года ў Мінску адбудзецца сесія Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе. Цяпер ідзе падрыхтоўка да гэтага вялікага форуму. Так што мы маем апорныя канструкцыі для далейшага развіцця парламенцкай дыпламатыі — складніка знешняй палітыкі Беларусі — палітыкі міралюбства, аб'яднання намаганняў міжнароднай супольнасці ў супрацьдзеянні агульным выклікам і пагрозам і ў пераадоленні існуючых у міжнародных адносінах праблемных пытанняў і бар'ераў, якія знаходзіць усё большую падтрымку ў свеце.

— Новаабраныя дэпутаты звычайна кажуць, што ім аказаны крэдыт даверу і яны пастараюцца яго апраўдаць. Думаю, гэта не проста дзяржаўная фраза з нагоды. Такая настроенасць у іх, несумненна, ёсць. Але крэдыт, як вядома, патрэбна вяртаць своечасова і да таго ж з праэнтамі. Як вы мяркуеце, якіх «праэнтаў» чакаюць выбаршчыкі ад свайго дэпутата?

— Вырашэння канкрэтных праблем, важных для іх і для развіцця рэгіёна. Асабліва пытанняў сацыяльнай значнасці. Таму арыентуем дэпутатаў на гэта.

— Уладзімір Паўлавіч, у Палаце прадстаўнікоў праходзіць першая сесія. Дэпутаты апяртыўна, на хвалі прызнятага настрою, выбралі кіраўніцтва, сфарміравалі рабочыя органы, правялі першыя паездкі ў свае выбарчыя акругі. Пачаліся насычаныя справамі парламенцкія будні. Цікава, якім вы хацелі б бачыць цяперашні парламент праз чатыры гады, на фінішы яго паўнамоцтваў?

— Парламенцкім высокай эфектыўнасці. Думаю, гэтая мэта вартая таго, каб яе спраўдзіць.

Аляксандр ФІЛІМОНАЎ.

Грамадзянская супольнасць

Працаваць на давер людзей

На днях члены рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь» падвялі вынікі ўдзелу ў парламенцкай кампаніі. Акрамя гэтага, удзельнікі арганізацыі абмеркавалі магчымыя формы ўзаемадзеяння дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў з «Белай Руссю».

ФОТА БЕЛТА

— Удзел нашай арганізацыі ў выбарчай кампаніі — гэта ўжо не проста традыцыя, а палітычная неабходнасць, — падкрэсліў у сваім выступленні старшыня аб'яднання Аляксандр РАДЗЬКОЎ. — З 2008 года «Белая Русь» прымае ўдзел у выбарчых кампаніях дэпутатаў усіх узроўняў». Падчас выбараў арганізацыя вылучала членаў ва ўчастковыя камісіі, прадастаўляла офісы для кандыдатаў — членаў «Белай Русі» і аказвала сур'ёзную падтрымку ў фарміраванні выбарчых фондаў сваіх кандыдатаў. Усе дзеянні былі ўзгоднены са стратэгіяй, прынятай на адным са з'ездаў грамадскага аб'яднання.

Акрамя таго, у перыяд выбараў «Белая Русь» актыўна супрацоўнічала з міжнароднымі арганізацыямі. Па словах Аляксандра Радзькова, пацвярджаннем палітычнага аўтарытэту аб'яднання з'яўляецца той факт, што з пачатку кампаніі назіральнікі АБСЕ наведвалі практычна ўсе структуры арганізацыі. Міжнародныя назіральнікі неаднаразова падкрэслівалі, што задаволены супрацоўніцтвам з «Белай Руссю».

У выніку электаральнай кампаніі большасць выбраных дэпутатаў — гэта члены «Белай Русі». На думку Аляксандра Радзькова, дэпутатам новага склікання трэба будзе прымаць рашэнні, якія дапамогуць пераадолець негатыўныя з'явы ў эканоміцы. Плэнная работа ў першую чаргу павінна быць заснавана на даверных адносінах з грамадзянамі, бо законапраекты, рашэнні дэпутатаў павінны прыносіць карысць грамадству.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ

Будзь у курсе!

ПА КРАІНЕ ПРАНЯСЕЦА «СТРЫЖ»

Білеты на новы хуткі цягнік ужо ў продажы

17 снежня па Беларускай чыгунцы ўпершыню пройдзе хуткі цягнік зносінамі Масква — Берлін Swift («Стрыж»).

Магістраль забяспечыць бесперашкодны паскораны пропуск па тэрыторыі краіны цягніка №13/14 Масква — Берлін Swift («Стрыж»), які робіць прыпынкі ў Оршы, Мінску і Брэсце.

Асабліваць цягніка вытворчасці іспанскай кампаніі ў тым, што ён сфарміраваны з вагонаў, абсталяваных сістэмай аўтаматычнай змены шырыні колавых пар. У 2015 годзе на станцыі Брэст Беларускай чыгункі ўстанавіла спецыяльна абсталяванае пераводнае ўстройства для пропуску цягнікоў тыпу іспанскага «Тальга». Яно дазваляе скараціць час на пераход з шырокай каляіны (1520 мм) на вузкую (1435 мм). Цягніку Swift спатрэбіцца каля 30 хвілін для праходжання праз гэтае ўстройства. Для параўнання, сёння пропуск звычайных цягнікоў на станцыі Брэст складае каля дзвюх гадзін (уключаючы перастаноўку саставаў з шырокай на вузкую каляіну шляхам замены вагонных калясак, а таксама правядзенне пагранічнага і мытнага кантролю).

Такім чынам, адлегласць ад Масквы да Берліна цягнік будзе пераадоляваць за 20 гадзін 14 хвілін (цяпер час у дарозе складае 24 гадзіны 49 хвілін), а ад Берліна да Масквы — 20 гадзін 35 хвілін (у цяперашні час — 25 гадзін 56 хвілін).

Цягнік Swift будзе курсіраваць два разы на тыдзень. З Масквы ён будзе адпраў-

ляцца па суботах і нядзелях у 13.05 і прыбываць на станцыю Берлін Остбанхоф у 7.19 наступных сутак (па мясцовым часе). Пры гэтым у дарозе па Беларусі састаў будзе рабіць тры прыпынкі: у Оршы (прыбыццё — 18.32, адпраўленне — 18.47), Мінску (прыбыццё — 20.55, адпраўленне — 21.09) і Брэсце (прыбыццё — 0.24, адпраўленне — 0.32).

З Берліна поезд будзе адпраўляцца па нядзелях і панядзелках у 18.50 (па мясцовым часе). На зваротным шляху ў Брэст ён прыбудзе ў 5.38 наступных сутак, у

Мінск — у 9.12, а ў Оршу — у 11.43. На Курскі вакзал Масквы састаў прыбудзе ў 17.25.

Продаж білетаў на новы пасажырскі цягнік №13/14 Swift зносінамі Масква — Берлін ужо адкрыты. Больш падрабязна з раскладам руху састава можна азнаёміцца ў чыгуначных касах і па тэлефонах даведаных службаў, а таксама на сайце Беларускай чыгункі www.rw.by.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Факт

Безадходная вытворчасць

Капыльскія сырабары асвоілі новы від прадукцыі

Капыльскі філіял адкрытага акцыянернага таварыства «Слуцкі сырабарны камбінат» у наступным годзе пачне выпускаць сухую дэмінералізаваную малочную сыроватку.

Раней сыроватку наогул вылівалі ў ачышчальныя збудаванні. Цяпер на заводзе наладжана безадходная вытворчасць сыроваткі шляхам яе высушвання. У далейшым тут ставяць задачу па павышэнні яе якасці. У Чэхіі закупляецца абсталяванне, якое дазваляе давесці сыроватку да ступені дэмінералізацыі 80—90%.

Па словах дырэктара філіяла Івана ГОРБАЧА, ініцыятар праекта коштам 1,26 млн еўра — само прадпрыемства. Крэдытныя рэсурсы для гэтых мэт не прыцягваюцца. За кошт асабістых сродкаў ужо пабудаваны цэх для ўстаноўкі абсталявання: першыя плацэжы ўнесены і ў найбліжэйшай перспектыве яно пачне паступаць на завод. Мантаж абсталявання плануецца завяршыць да канца гэтага года, а выпуск новага віду прадукцыі мяркуецца пачаць у 2017-м.

Такая сыроватка выкарыстоўваецца ў кандытарскай, хлебнай вытворчасці. Яна ў 2-2,5 раза даражэйшая, чым звычайная. І вельмі запатрабаваная на рынку Расійскай Федэрацыі. У перспектыве магчымы пастаўкі новай прадукцыі на рынкі іншых краін Еўразійскага эканамічнага саюза. Як адзначыў Іван Горбач, праект павінен апраўдаць сябе за год-паўтара. Напрыклад, у 2010-м быў адкрыты цэх па вытворчасці сухога абястлушчанага малака і сухой малочнай сыроваткі. Планавалася, што праект акупіцца за чатыры гады. Аднак гэты тэрмін аказаўся амаль удвая меншым.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

■ Цёплыя сустрэчы

«ПРИЕМНА, ШТО МОВА ЁЎ «ЗВЯЗДЗЕ» ПРАВИЛЬНАЯ»

Кожны прыезд карэспандэнтаў «Звяды» ў розныя беларускія мястэчкі падчас Дня падпісчыка суініцца нечаканымі прыгодамі ды непрадбачанымі сустрэчамі. Усякі раз, сустрэкаючыся з чытачамі, адчуваеш прыемнае хваляванне і атрымліваеш задавальненне ад пытанняў людзей, іх цікаўнасці да газеты, зваротаў па падтрымку. Так здарылася і гэтым разам, падчас размовы ў Карэліцкім раённым цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, куды прыйшлі людзі сталага ўзросту, якія займаюцца там у гуртках.

Вельмі парадавала, што нашы падпісчыкі застаюцца вернымі выданню. Калі, здараецца, не выпадае выпісаць «Звяду» своечасова, яны кажуць, што ходзяць чытаць яе ў бібліятэку. А ў цэнтры бабулям дапамагаюць «гартыць» найбольш цікавыя публікацыі на сайце — так і камп'ютар асвойваць прасцей.

Пагутарылі мы з карэлічанамі і пра беларускую мову. Жыхары ўспомнілі часы сваёй маладосці і цяжкасці, з якімі сутыкнуліся, калі ездзілі паступаць у сталіцу пасля вясковай школы. «Мы ж усё па-беларуску вучылі, і гаварылі на мове. Дык выкладчыкі пастаянна перапыталі, бо не разумелі, што ім казалі. Пасля дзяцей сваіх мы ўжо стараліся да рускай мовы прызвычаіваць. Але ж усё роўна «па-мясцовому» гаворым, і наша пакаленне ўжо не пераробіш. І чытаць па-беларуску зусім не складана — наадварот, прыемна, што мова ў «Звядзе» ды нашым раённым «Польмі» правільная, а не як у вуснай гутарцы бывае: слова па-беларуску, два па-руску. Думаем, мова ўсё ж такі вернецца ў штодзённы ўжытак».

Разважаючы пра былое, жыхары прыгадалі, што ў канцы 60-х гадоў мінулага стагоддзя Карэлічы былі вёска-вёскай, а цяпер «і дамы, і дарогі добраўпарадкаваныя, і выбар вялікі што на выданні, што на паслугі. І кіраўніцтва раёна ветлівае, ведае кожнага. Старшыня як сустрэне — абавязкова павітаецца, спытаецца пра жыццё».

Так неўзабаве ў размовах праляцела амаль гадзіна: жанчыны вярнуліся да сваіх заняткаў у гуртках, а мы накіраваліся на мясцовую пошту, дзе ўжо чакалі сапраўдныя чытачы нашай газеты і, магчыма, будучыя.

Ганне Запольскай параілі наведацца на пошту суседзі. 71-гадовая жанчына прыйшла да карэспандэнтаў «Звяды» расказаць пра сваё жыццё ды падзяліцца навінамі. Ужо доўгі час яна жыве ў «падменцы», якую Ганне Мікалаеўне выдзелілі пасля таго, як яе хата згарэла. Цяпер у часовым доме не працуе грубка і жыццё немагчыма, сваякоў і дзяцей у пенсіянеркі няма... Жанчына некалькі гадоў жыла і працавала пры манастыры ў Жыровічах, а ў Карэлічы, дзе яна атрымлівае пенсію па месцы прапіскі, наведвалася час ад часу. Сёлета ж выршыла асесці ў Карэлічах.

Яе праблему добра ведаюць і сацыяльныя, і камунальныя службы Карэліч. Тутэйшыя ўлады пайшлі насустрач адзінокай бабулі, калі даведаліся, што яна хоча застацца жыць у мястэчку. У панядзелак Ганна Запольская засялілася ў інтэрнацкі пакой, пры якім усе выгоды: маленькая ўласная кухня, ванна і туалет.

Вось так давалося яшчэ раз пераканацца, што праблемы ды пытанні маюць рашэнні — варта толькі расказаць пра іх і не маўчаць.

Ірына СІДАРОК.
sidarok@zviazda.by

■ Надвор'е

3 СЕРАДЫ ПАЧНЕ ЦЯПЛЕЦЬ

Бліжэй да выхадных дзённая тэмпература будзе дасягаць ужо плюс 8 градусаў

На гэтым тыдні ў Беларусь прыйдзе пацяпленне, а снег зменіцца дажджамі і туманамі, паведамляе начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Міністэрства Дзмітрый РАБАЎ.

У аўторак на тэрыторыю Беларусі завітае малаактыўны атмасферны фронт і месцамі пройдзе невялікі снег. Максимальная тэмпература паветра ўдзень складзе ад мінус 3 да плюс 2 градусаў. Істотная змена надвор'я чакаецца ўжо на наступны дзень. Спецыяліст упэўнены, што з серады і да канца тыдня на тэрыторыі Беларусі будзе гаспадарыць атлантычны цыклон, які нясе сагрэтыя Гальфстрымам больш цёплыя і вільготныя паветраныя масы. Паўночныя ветры зменіцца на заходнія і паўднёва-заходнія, а тэмпература паветра пачне паступова павышацца. У сераду ўначы ў заходніх раёнах, а ўдзень і ў цэнтральных раёнах Беларусі пройдуць кароткачасовыя

ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу (на захадзе). У асобных раёнах магчымы туман, слабы галалёд, на дарогах — галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 6 да плюс 1 градуса, удзень — ад 3 марозу да 3 цяпла.

Сапраўды актыўна цяплець пачне ў чацвер, калі паўсюдна па краіне чакаюцца кароткачасовыя ападкі (мокры снег, які будзе пераходзіць у дождж). У асобных раёнах магчымы туман, слабы галалёд, а на дарогах захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 да плюс 2 граду-

саў, удзень — ад мінус 1 градуса да 6 цяпла. «Час снегавіка» развітаецца з намі ў пятніцу, калі на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць выключна дажджы. Аднак па паўночным усходзе чакаецца слабы туман і галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад 1 марозу да 5 цяпла, а ўдзень будзе плюс 1—6 градусаў, па паўднёвым захадзе — да 8 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, восеньскае надвор'е будзе гаспадарыць у нас і ў выхадныя. Чакаецца, што ў суботу паўсюдна пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да плюс 5 градусаў, удзень — ад 1 да 6 цяпла, па паўднёвым захадзе — да плюс 8 градусаў. Дождж і дождж з мокрым снегам прагназуецца і ў нядзелю. Уначы і раніцай чакаецца слабы галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, удзень — 1—8 цяпла. Што ні кажы, але сярэдзіна лістапада — гэта яшчэ восень.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

ФАКТЫ

АЎТОБУСЫ — ПАД ПІЛЬНЫ КАНТРОЛЬ ДАІ

У мэтах прафілактыкі аварыйнасці ў пасажырскім транспарце з 14 па 23 лістапада сталічная Дзяржаўтінспекцыя правядзе комплекс мерапрыемстваў пад назвай «Аўтобус».

Супрацоўнікі ДАІ ўдзеляць асаблівую ўвагу выкананню кіроўцамі грамадскага транспарту патрабаванняў Правіл дарожнага руху, а таксама ўзмацняць кантроль за тэхнічным станам указаных транспартных сродкаў. За дзесьці месяцаў на тэрыторыі Мінска па віне кіроўцаў аўтобусаў адбылося 34 дарожна-транспартныя здарэнні з пацярпелымі, у якіх тры чалавекі загінулі і 54 атрымалі раненні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДВА МАЛАДЫЯ ЖЫЦЦІ...

Аварыя ў вёсцы Ставы Камянецкага раёна адбылася 14 кастрычніка раніцай. 20-гадовы хлопец са сваім ровеснікам ехалі на машыне па вуліцы Свядрлова. І тут жа, на вясковай вуліцы, малады вадзіцель паспрабаваў абагнаць іншы транспартны сродак. А пры абгоне не разлічыў сілы і вопыт, машына выйшла з-пад кантролю, на поўнай хуткасці пратараніла бетонную агароджу і ўрэзалася ў дрэва.

ПАДЗЕІ

Пярэдня частка аўтамабіля пасля аварыі ператварылася ў незразумелае месіва. Абодва хлопцы загінулі на месцы. Як паведамілі ў Брэсцкім абласным упраўленні ДАІ, вадзіцель той злашчаснай машыны ніколі не атрымліваў пасведчання на кіраванне, абодва яны не былі прышпіленыя рамянямі бяспекі. Ехалі так, нібы шукалі смерць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПРАДАВАЎ МАРЫХУАНУ Ў КАЗІНО

Супрацоўнікі аддзялення па наркакантролі і процідзейні гандлю людзьмі Партызанскага РУУС сталіцы затрымалі 21-гадовага мінчаніна, які займаўся распаўсюджваннем марыхуаны.

— Маладога чалавека затрымалі на здымнай кватэры. Падчас асабістага вобшыку і агляду жыллага памяшкання было знойдзена больш за 250 грамаў марыхуаны, электронныя вагі і прадметы для фасоўкі, — расказала прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталля Ганусевіч. — Як патлумачыў затрыманы, наркотык ён рэалізоўваў у сталічным казіно, дзе працаваў адміністратарам. Раней хлопец не быў судзімы. Зараз яму пагражае пазбаўленне волі на тэрмін да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Вынікі тыдня

ЦІ ЧАКАЦЬ ПЕРАМЕН?

Нядаўнія падзеі могуць аказаць важкі ўплыў на сусветную палітыку

Безумоўна, галоўнай навіной тыдня былі **вынікі выбараў у ЗША**, што сталі сюрпрызам для большасці. Дональд Трамп, які стаў прэзідэнтам адзінай звышдзяржавы сучаснасці, мае намер рэзка змяніць унутраную і знешнюю палітыку. Мноства краін, якія былі партнёрамі ЗША да гэтага часу, цяпер спрабуюць прадказаць характар магчымых змен пасля займання ім пасады ў студзені 2017 года. Трамп з'яўляецца прыхільнікам ізаляцыянізму, мяркуючы, што чым менш ЗША ўмешваюцца ў розныя справы па-за сваімі межамі, тым лепш для яго дзяржавы. Гэта азначае, што краіны, якія спадзяваліся на ЗША як на гаранта сваёй бяспекі, пачалі адчуваць сябе няўпэўненыя. Найбольш складаная сітуацыя ў Японіі, Паўднёвай Карэі і Украіне. Японія і Паўднёвая Карэя бяцца застацца сам-насам з Кітаем, пасля таго, як многія дзесяцігоддзі дапамагалі ЗША ствараць для яго праблемы. Украіна, нягледзячы на падпісанне мінскіх дамоўленасцяў па вяртанні Данбаса, так і не выканала ніводзін пункт пагаднення, што раздражняе Германію і Францыю, але задавальняе ЗША. Цяпер прэзідэнтам ЗША становіцца чалавек з выразна выяўленымі сімпатыямі да Расіі, які можа запатрабаваць выканаць мінскія пагадненні, а акрамя гэтага, прызнаць статус Крыма ў складзе Расіі. Складанай становіцца і сітуацыя Літвы і Латвіі. Апошнія гады з іх боку гучалі нашмат больш рэзкія заявы ў адрас Расіі, чым ад многіх буйных дзяржаў Захаду. Усё гэта рабілася з улікам магутнай

падтрымкі ЗША. А цяпер, цалкам магчыма, адказваць за сапсаваныя адносіны з Расіяй давядзецца самастойна.

Вярхоўны прадстаўнік ЕС па замежных справах і палітыцы бяспекі **Федэрыка МАГЕ-РЫНІ выступіла з кансалідаванай пазіцыяй ЕС па Расіі** адразу ж пасля праведзенай экстраннай сустрэчы міністраў замежных спраў. Яе сэнс у тым, што нават калі ЗША адмовяцца ад папярэдняй палітыкі санкцый у дачыненні да Масквы, Расія, не змянішы сітуацыю ў Крыме і на Данбасе, не атрымае пазітыўных змен з боку ЕС. У той жа час не ўсё так проста. Калі пры Дональдзе Трампе з ЗША ў Расіі пачнецца разрадка, дамовіцца з ЕС, улічваючы, што там 28 дзяржаў, Маскве будзе значна прасцей. Менавіта ЗША з'яўляюцца галоўным фактарам халоднай вайны Расіі з Захадам, і без жадання

Вашынгтона яе працягваць, Еўрасаюз сам яе не пацягне.

Выбары ў Малдове і Балгарыі, што прайшлі ў нядзелю, як і чакалася, прывялі на прэзідэнцкія пасады людзей, якія настойваюць на паляпшэнні адносін з Расіяй. Абодва прэзідэнты вылучаліся на выбары пры падтрымцы сацыялістычных партыяў. Прычым, калі новы прэзідэнт Балгарыі пацвердзіў захаванне курсу на членства ў НАТА і ЕС, і ён не валодае сур'ёзнымі паўнамоцтвамі, то ў выпадку з Малдовай усё інакш. Прэзідэнт Малдовы мае досыць значныя паўнамоцтвы, у тым ліку права роспуску парламента і вылучэння кандыдатуры прэм'ер-міністра. І ён заявіў, што, як і сацыялістычная партыя, якая вылучыла яго, прытрымліваецца курсу на еўразійскую інтэграцыю. У перадыбарнай агітацыі ён абяцаў таксама захаваць асаблівыя стасункі з ЕС, уключаючы бязвізавы рэжым. Наколькі ён зменіць знешнюю палітыку Малдовы, заняўшы высокую пасаду, мы хутка ўбачым, але для ўзняцця прэстыжу Расіі ў рэгіёне падобныя перамогі маюць значэнне.

Па выніках сустрэч **кіраўнікоў урадаў Кітая і Расіі** было прынята рашэнне аб заказе ў Расіі двух новых энергаблокаў расійскага дызайну на пляцоўцы Цяньваньскай АЭС. Акрамя таго, плануецца і іншыя заказы па будаўніцтве атамных станцый на новых пляцоўках у Кітаі, таксама будзе развівацца супрацоўніцтва па плавучых атамных станцыях. Выбар урадам Кітая, які валодае велізарнымі фінансавымі

рэсурсамі, менавіта расійскай кампаніі, яшчэ раз характарызуе надзейнасць новых станцый, якія ўзводзяцца Расіяй за мяжой, што супярэчыць агітацыі Літвы супраць будаўніцтва АЭС у Беларусі.

На высокім узроўні адносін, болей сяброўскіх, чым афіцыйных, прайшоў **візіт у Беларусь кіраўніка турэцкай дзяржавы**. Рэджэп Таіп Эрдаган выказаў намер садзейнічаць росту тавараабароту і пашырыць кірункі развіцця стасункаў з нашай краінай. Цяперашні тавараабарот — 630 мільёнаў долараў па выніках 2015 года — ужо не адпавядае маштабам супрацоўніцтва. Новай планкай можа стаць тавараабарот памерам у адзін мільярд долараў. І той факт, што ў беларуска-турэцкім бізнес-форуме ўзялі ўдзел дзвесце турэцкіх бізнесменаў, гаворыць аб патэнцыяльным маштабе нашых адносін. Сур'ёзныя перспектывы ёсць у супрацоўніцтве ў сферы машынабудавання. МАЗ ужо ажыццяўляе зборку сваіх машын на тэрыторыі Турцыі, ёсць сэнс тым жа заняцца і МТЗ. Таксама Аляксандр Лукашэнка прапанаваў падумаць пра зборачныя вытворчасці велікагрузных кар'ерных самазвалаў, дарожна-будаўнічай і кормаўборачнай тэхнікі. Своеасаблівым сімвалам сустрэчы стала адкрыццё Саборнай мячэці ў Мінску. Тым самым Беларусь яшчэ раз пацвердзіла свой статус талерантнай краіны, адкрытай для людзей розных рэлігіяў.

Сяргей КІЗІМА,
доктар палітычных навук.

■ Прамая лінія

Пра сямейны капітал, няпоўны дзень і... крэдыт

Падчас прамой лініі, якую ў рэдакцыі «Звязды» праводзіла старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Жанна РАМАНОВІЧ, пытанні задавалі людзі не толькі са сталіцы і не толькі па тэме сацыяльнай абароны. Але Жанна Аляксандраўна старалася дапамагчы ўсім або кампетэнтнай інфармацыяй, або парадай.

— **Добры дзень! Гэта са Светлагорскага раёна вас турбуюць. Мяне завуць Галіна Рыгораўна. Я ўзяла крэдыт у адным з банкаў у 2014 годзе на 18 з паловай мільёнаў рублёў пад 47% на 4 гады. Спраўна плаціла кожны месяц, ужо ўвесь свой доўг аплаціла, а цяпер мне прыйшло паведамленне, што я павінна банку з пеняй яшчэ 11 мільёнаў рублёў. Як такое можа быць?**

— Галіна Рыгораўна, уся справа ў тым, што вы ўзялі крэдыт пад вялікія працэнты. Чаму не параіліся перад гэтым са сваімі дзецьмі? Яны б вас, хутчэй за ўсё, адгаварылі. Вы, верагодна, спраўна аддавалі банку грошы, якія ў яго пазычылі, але не аддавалі працэнты. Таму і ўзнікла запазычанасць. Тут ужо нічога не зробіш, на жаль, бо вы, калі бралі гэты крэдыт, пагадзіліся з усімі яго ўмовамі.

Але раю ўсё ж звярнуцца ў банк, каб вам падрабязна патлумачылі, чаму вы ім павінны гэтыя грошы. Няхай дадуць падрабязныя раздрукі пагадэння вашага крэдыту за кожны месяц... Яшчэ можаце звярнуцца ў мясцовыя органы па сацыяльнай абароне, каб вам далі сацыяльную дапамогу, раз вы апынуліся ў такой складанай сітуацыі...

Сацыяльную падтрымку атрымлівае кожны трэці мінчанін.

— **Якая дадатковая матэрыяльная дапамога аказваецца дзяржавай пры нараджэнні двойнят, куды па яе звяртацца і якія дакументы трэба прадставіць? (Яўгенія, звярнулася па электроннай пошце.)**

— Сем'ям пры нараджэнні двойнят і больш дзяцей даецца дадатковая аднаразовая выплата на набыццё дзіцячых рэчаў першай неабходнасці. Гэтая выплата ажыццяўляецца на кожнага з дзяцей у памеры двухразовай найбольшай

Фота Яўгена ПРЯСЦІКАГА

велічыні бюджэту пражытачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва за два апошнія кварталы перад датай нараджэння дзяцей.

У Мінску па такую выплату неабходна звяртацца ва ўпраўленне сацыяльнай абароны адміністрацыі раёна ў адпаведнасці з рэгістрацыяй па месцы жыхарства (месцы знаходжання). Выключэнне складаюць Ленінскі і Фрунзенскі раёны, дзе дакументы прымаюцца тэрытарыяльнымі цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Пакет дакументаў мінімальны: пашпарт мамы і пасведчанні аб нараджэнні дзяцей.

— **Ці прадугледжаны дзяржавай якія-небудзь ільготы наконт кватэры для інваліда 2 групы? Можа, якое-небудзь сацыяльнае жыллё належыць даваць? Наша сям'я стаіць у чарзе 11 гадоў у выканкаме, у нас не хапае квадратных метраў. Адна дачка інвалід, другая выйшла замуж, і зяць да нас цяпер далучыўся. Месца ўсім не хапае...**

— Наконт ільготнага прадастаўлення жылля вам лепш звярнуцца ва ўпраўленне жыллёвай палітыкі Мінска альбо ў аддзел жыллёвай палітыкі адміністрацыі вашага раёна, вам там дадуць падрабязныя тлумачэнні. Скажыце, а вашаі другой дацэ ёсць 31 год?

— **Ёй 25 гадоў.**

— Тады ёй трэба станавіцца на чаргу як маладой сям'і і чакаць. Альбо шукаць магчымасць неяк купіць жыллё. Якіх-небудзь ільгот для інваліда 2 групы, што тычацца прадастаўлення жылля, няма.

— **Скажыце, ці можна датэрмінова скарыстацца сродкамі сямейнага капіталу для паляпшэння сваіх жыллёвых умоў? (Ала Уладзіміраўна, пытанне зададзена па электроннай пошце.)**

— Ала Уладзіміраўна, Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 9 снежня 2014 года № 572 «Аб дадатковых мерах дзяржаўнай падтрымкі сем'яў, якія выходзяць дзяцей» устаноўлена 5 кірункаў выкарыстання сродкаў сямейнага капіталу: гэта паляпшэнне жыллёвых умоў, атрыманне адукацыі, атрыманне паслуг у сферы сацыяльнага абслугоўвання і аховы здароўя, фарміраванне назапашвальнай (дадатковай) пенсіі маці (мачахі) у поўнай сям'і, аднаго з бацькоў у няпоўнай сям'і.

Усяго на ўлік у органах сацыяльнай абароны горада на 1 жніўня 2016 года было 480 178 атрымальнікаў пенсій — гэта 18,4% ад агульнай колькасці пенсіянераў у краіне.

У сталіцы пражываюць 123 048 асоб з інваліднасцю, у тым ліку 3296 інвалідаў-калясачнікаў і 6040 дзяцей-інвалідаў.

Але права на распараджэнне сродкамі сямейнага капіталу па ўказаных кірунках прадастаўляецца па заканчэнні 18 гадоў з даты нараджэння дзіцяці, у сувязі з нараджэннем, усынаўленнем (удачарэннем) якога сям'я набыла права на прызначэнне сямейнага капіталу. Што тычыцца магчымасці датэрміновага выкарыстання сродкаў сямейнага капіталу, то датэрмінова яны могуць расходвацца толькі на медыцынскія мэты — на атрыманне членам (альбо некалькімі членамі) сям'і платных медыцынскіх паслуг, што аказваюцца арганізацыямі аховы здароўя, у парадку і па пераліку, што вызначаюцца Міністэрствам аховы здароўя.

— **Добры дзень! Вас турбуе маці 13-гадовага дзіцяці. Ці магчыма звярнуцца да кіраўніцтва з просьбай аб устаўленні няпоўнага рабочага часу? (Аксана Курс, г. Слуцк.)**

— Так, можаце. Няпоўны рабочы час устаўляецца па дамоўленасці паміж работнікам і наймальнікам як пры прыёме на працу, так і пасля (арт. 118 Працоўнага кодэкса Рэспублікі

Беларусь). Такім чынам, ініцыятыва можа зыходзіць ад любога з іх. У адпаведнасці з п. 1 ч. 2 арт. 289 ПК наймальнік абавязаны ўстанавіць няпоўны працоўны час па просьбе жанчыны, якая мае дзіця ва ўзросце да 14 гадоў.

Магчымы наступныя варыянты няпоўнага працоўнага часу:

— устаўленне няпоўнага рабочага дня, г.зн. памяншэнне працягласці штодзённай працы;

— устаўленне няпоўнага рабочага тыдня, г.зн. памяншэнне колькасці рабочых дзён у тыдзень;

— адначасовае памяншэнне працягласці рабочага дня і колькасці рабочых дзён у тыдзень.

Умова аб працы з няпоўным рабочым часам уключаецца ў працоўны дагавор пры прыёме работніка на работу. Пераход на няпоўны рабочы час у перыяд працоўнай дзейнасці — афармляецца загадам (распараджэннем).

Праца работнікаў з няпоўным рабочым часам аплатаваецца прапарцыйна адпрацаванаму часу (пры пачасовай форме аплаты) або ў залежнасці ад выпрацоўкі (пры здзельнай форме аплаты).

Пры гэтым праца на ўмовах няпоўнага рабочага часу не цягне для работніка якіх-небудзь абмежаванняў працягласці працоўных адпачынаў, вылічэння працоўнага стажу і іншых працоўных правоў. Звесткі аб няпоўным рабочым часе ў працоўную кніжку работніка не заносзяцца.

— **Добры дзень! Гэта Інга Макарава з Мінска тэлефануе. У нас такая сітуацыя: у сям'і двое дзяцей, старэйшай дачцэ 5 снежня споўніцца 18 гадоў, малодшай зараз 2 гады. Ці зменіцца для нас памер дапамогі па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў?**

— Так, памер дапамогі зменіцца. Да 5 снежня памер дапамогі па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў у адпаведнасці з артыкулам 13 Закона Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 2012 г. № 7-3 «Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, якія выходзяць дзяцей» у вас складае 40% сярэднямесячнай зароботнай платы работнікаў у рэспубліцы (як на другога і наступных дзяцей), а з 6 снежня — складзе ўжо 35% сярэднямесячнай зароботнай платы работнікаў у рэспубліцы (як на першае дзіця).

— **Дзякуй за адказ!**

— Усяго добрага вам і вашым дзеткам!
Святлана БУСЬКО. busko@zviazda.by

■ За падзеяй

ЖЫЦЬ ПОБАЧ І Ў МІРЫ

У саборнай мячэці прэзентавана кніга Уладзіміра Ліхадзедава «Беларусь і мусульманскі свет»

Здаўна на Беларусі храмы з'яўляюцца не толькі рэлігійнымі, але і культурнымі, асветніцкімі цэнтрамі. Тут заўсёды віталася кніжнасць, павага да каранёў. Вось і новая саборная мячэць у сталіцы ў самы першы дзень работы сабрала не толькі вернікаў-мусульман на супольную малітву, але і інтэлектуалаў. Даследчыкі, кіраўнікі мусульманскіх абшчын з Беларусі, Расіі і Казахстана за «круглым сталом» абмеркавалі шырокую і ґрунтоўную тэму «Дыялог рэлігій і культур у святле сучасных тэндэнцый развіцця ісламу і выклікаў сённяшняга дня».

Падчас сустрэчы быў прэзентаваны дакументальны фільм «Міралюбівае рэлігія — іслам», а даследчык і калекцыянер Уладзімір Ліхадзедаў прадставіў выстаўку старых фотаздымкаў і кнігу «Беларусь і мусульманскі свет».

— У Беларусі пражывае 100—120 тысяч мусульман, — кажа муфціў Беларусі Абу-Бекір ШАБАНОВІЧ. — Існуе меркаванне, што мова — аснова нацыі, няма мовы — няма і нацыі. Але гістарычна склалася так, што татары-мусульмане на Беларусі захавалі сваю ідэнтычнасць менавіта дзякуючы рэлігіі. Нашы продкі, якія жылі тут цягам больш як шасці стагоддзяў, страцілі мову яшчэ ў пачатку XV стагоддзя, праз два пакаленні. Можна сцвярджаць, нас захавала рэлігія, духоўнасць, гэта асноўны складнік, што падтрымліваў нашу ідэнтычнасць і адметнасць.

У Беларусі сёння існуе 26 мусульманскіх абшчын, працуе 12 мячэцяў. Пра гісторыю мусульманскай супольнасці ў нашай краіне можна даведацца са старонак кнігі Уладзіміра Ліхадзедава «Беларусь і мусульманскі свет». У мячэці, пабудаванай у сталіцы, адкрылася і аднайменная выстаўка фотаздымкаў. На старых выявах — мусульманскія храмы ў Іўі і Слоніме, Навагрудку і Мінску, на Сморгоншчыне і ў Клецку, многія з іх не захаваліся да нашых дзён. Муфціў адзначыў:

— Кніга Уладзіміра Ліхадзедава «Беларусь і мусульманскі свет» стала выдатным падарункам першым асобам арабскіх дзяржаў падчас афіцыйнай візітаў Прэзідэнта Беларусі. Яна была прэзентавана ў бібліятэцы Кангрэса ЗША і атрымала высокую ацэнку. Выданне на рускай, англійскай, турэцкай мовах расказвае пра гісторыю татарскіх паселішчаў на Беларусі з XIV — XV стагоддзяў і да сённяшняга дня.

Фота Надзеі БУЖАН.

Даследчык, калекцыянер Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ падчас прэзентацыі.

— Нашы землі заўсёды вызначаліся талерантнасцю і цяропімасцю да розных вераванняў. Тут мірна жылі хрысціяне, іўдзеі, мусульмане, усе лічылі Беларусь сваёй радзімай, — кажа даследчык Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ. — У кнізе «Беларусь і мусульманскі свет» можна пабачыць унікальныя фотаздымкі, сабраныя ў розных краінах. Кожнаму з іх — больш як 100 гадоў. Я знайшоў і спраўдны ўнікат — фотаздымак з выявай адзінага мусульманіна, які жыў у Полацку ў пачатку XX стагоддзя. У цэлым, вывучэнне ісламскага свету ў Беларусі — вельмі складаная тэма, мала захавалася архіўных матэрыялаў, фотаздымкаў. Над кнігай працаваў вельмі доўга, але, мне падаецца, атрымалася сабраць сапраўды ўнікальныя выявы.

Уладзімір Ліхадзедаў расказаў, што сувязі Беларусі з мусульманскім светам ахопліваюць больш як 6 стагоддзяў гісторыі. Гэта пацвярджаюць знаходкі арабскіх манет, што датуюцца VII — VIII стагоддзямі. Але ў гэтай тэме ёсць яшчэ «белья плямы». Так, не цалкам вывучаны гандлёвы шлях па Дзвіне ў Волгу, менавіта па ім нашы продкі гандлявалі з мусульманскім светам. Даследаванні працягваюцца, таму, думаецца, нас чакаюць новыя знаходкі і адкрыцці.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

■ Добрая навіна

ЖЫЛЛЁ З МЕДЫЦЫНСКІМ КАМФОРТАМ

Новы 4-павярховы жылы корпус з убудаваным медыцынскім блокам з'явіўся на тэрыторыі Чавускага псіханеўралагічнага дома-інтэрната. Ён цалкам забяспечыць патрэбу ў жылплошчы ўсіх тых 116 чалавек, якія сёння стаяць у вобласці на чарзе.

Як адзначыў падчас яго адкрыцця старшыня Магілёўскага аблвыканкама Уладзімір Даманеўскі, у краіне ўдзяляецца вялікая ўвага сацыяльнай абароне чалавека. І адкрыццё новага корпуса пацвярджае таму. У якасці падарунка ён перадаў установе стаматалагічнае абсталяванне. Яшчэ адзін карысны падарунак — бегавую дарожку — падарыла дому-інтэрнату намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Марыяна Шчоткіна. Яна падкрэсліла ў сваёй прамове, што адкрыццё новага корпуса забяспечыць якаснае і комплекснае аказанне сацыяльных паслуг усім, хто там жыве.

Прыемна, што корпус з медблокам цалкам забяспечаны мэбляй і ўсім неабходным абсталяваннем. Да паслуг пацыентаў вялікі фізіятэрапеўтычны кабінет, кабінет лячэбнай фізкультуры, фізіка-хімічная лабараторыя, кабінет стаматолага, працэдурны і перавязачны кабінеты. «Адкрыццё медблока дапамагло нам вырашыць праблему з медыцынскім абслугоўваннем пацыентаў і не вазіць іх, як гэта было раней, у раённую бальніцу, — паведаміла дырэктар дома-інтэрната Таццяна Ваяводава. — А ўвядзенне ў строй 4-га жылога корпуса дапаможа палепшыць жыллёвыя ўмовы нашым былым пастаяльцам (іх тут 192) і даць жыллё больш як ста новым». Акрамя таго, для абслугоўвання новага корпуса спатрэбіцца 65 працоўных месцаў.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Фота БЕЛТА

■ Вёскі, якія знікаюць: апошнія жыхары

«ДЗЕНЬ, КАЛІ ПРЫВОЗЯЦЬ ПЕНСІЮ, МЫ НАЗЫВАЕМ ДНЁМ ВЁСКІ»

Пералум'е Жабінкаўскага раёна

Як і ў многія іншыя маленькія вёскі, у Пералум'е давалося ехаць па лясной гравійцы. На ўзбочыне дарогі стаяў пусты аўтобус. Старшыня сельскага Савета Ларыса Харс выказала здагадку, што людзі пайшлі ўглыб лесу ў грыбы. 9 лістапада, калі большасць паселішчаў краіны былі пад снегам, на поўдні Брэстчыны збіралі зялёнкі...

Але праз некалькі кіламетраў лес скончыўся і дарога плаўна перайшла ў вясковую вуліцу. Едзе, а старшыня, нібы экскурсавод, расказвае пра кожны дом абাপал дарогі: «Вось гэты прадаецца, гэты таксама без гаспадароў, гэты выкарыстоўваецца летам пад дачу, суседні таксама, і ў гэты прыезджаюць гарадскія дзеці з унукамі, а гэты, з забітымі вокнамі, мае асобную гісторыю».

Маю ўвагу прыцягнуў дом, кожнае з акон якога ўпоперак перагароджвалі дзве дошкі. Аказалася, што хата даўно выкуплена мясцовым калгасам, яе выкарыстоўвалі ў якасці службовага жылля для работнікаў. Апошнім часам і яна засталася без гаспадароў. І вось аднойчы нейкі прыезджы невядома адкуль зладзюжка аблюбаваў сабе нічыны дом у якасці прыстанішча. Днём ён выходзіў на прамысел, стараўся нешта ўкрасіць з іншых дамоў, а нанач вяртаўся ў свой «гатэль». Калі яго вылічылі праваахоўнікі і затрымалі, уласнік дома — работнік сельгаспрадпрыемства — ад граху падаляў заблікі вокны, бо няпрошаны госць трапіў у хату менавіта праз адцінутую шыбу акна.

Такім чынам, няцяжка аказалася ўпэўніцца, што большасць дамоў з некалі немалой вёскі Пералум'е стаяць пустымі. У ранейшыя часы тут знаходзілася буйная жывёлагадоўчая ферма.

— Была работа для людзей, і жыхароў было болей, — расказвае Любоў Пятроўна Кузьміч, — цяпер вось застаёмся мы, апошнія з магікан.

Любоў Пятроўна нарадзілася пасля вайны, але гісторыю вясковай трагедыі добра ведае. «Лес вакол, партызаны стаялі, гэты факт не магло пакінуць без увагі немцы, і ў 1942 годзе палову вёскі спалілі».

— У маіх бацькоў было васьмёра дзяцей, на той час шасцёра, — працягвае жанчына. — Уяўляеце, як гэта — застацца без даху над галавой? Намучыліся, нацяпеліся. Жылі ў сваякоў, пакуль тыя трымалі. Потым, маці расказвала, зрабілі хатку з саломы, у ёй жылі. І ўжо ў 1947 годзе узвялі васьмь гэтую хату — паказвае рукой гаспадыня на прасторную кухню, у якой мы і сядзім за сталом. — Старэйшы брат, 1926 года нарадзжэння, яшчэ паспеў паваяваць, а я нарадзі-

Любоў КУЗЬМІЧ — стараста Пералум'я.

лася ўжо ў гэтым, новым доме. Пасля школы, як і многія, з'ехала ў горад. Я падалася ў Мінск, знайшла добрую работу, уладкавалася ў адным з навукова-даследчых інстытутаў. Жыццё ў сталіцы мне вельмі падабалася, здавалася, што там быў мой лёс. Але ведаеце, як гэта здараецца ў жыцці... Дзяцей у мамы было многа, а калі яна захварэла, то даглядаць давалося мне. Таму я рассталася з Мінскам і пераехала ў вёску, як аказалася, назаўсёды.

Каб болей часу знаходзіцца каля хворай маці, Любе давалося запісацца ў калгасныя палюды. Работа была розная: і бульбу перабіраць, і буракі палочы, і на складзе мінеральныя ўгнаенні перагружаць. Так і дапрацавала да пенсіі.

Тым часам да нашай размовы далучаецца гаспадар дома Валянцін Іванавіч. Пасля пераезду з Мінска ён працаваў жывёлаводам. Кажы, што ферма тут была на 400 галоў, але бывала ў калгасным статусе і да шасці соцень жывёлін. Пашы за лесам былі проста шыкоўныя, жывёла добра наядалася, пра што сведчылі і прыбаўленні ў вазе, і надой. Потым землі згубілі распрацоўкі торфазавада, і цяпер яны, тыя землі, прапашчыя. Няма болей фермы, няма палюды брыгады, якая налічвала да 40 чалавек, і пра той час былі жывёлавод гаворыць з настальгіяй. Як і няма ніякай іншай работы ў акрузе. Праўда, у Пералум'і набылі дом сям'я з Брэста. Муж і

жонка зарэгістравалі фермерскую гаспадарку. Галава сям'і памёр, справу прадоўжыла жонка, яна вырошчвае буякі. Паводле слоў вяскоўцаў, фермеры — надта добрыя людзі. Даюць падпрацаваць і зарабіць капейку усім суседзям, хто жадае і мае сілы. Але ж ягады сабралі, сезон закрылі і з'ехалі. І зноў цішыня.

Пастаяннымі жыхарамі Пералум'я з'яўляюцца сем чалавек, якія зарэгістраваныя ў вёсцы, усе яны пенсіянеры. А Любоў Пятроўна ў іх стараста. Стасункі апошніх жыхароў Пералум'я са знешнім светам найлепш ажыццяўляюцца з дапамогай гандлёвых арганізацый. Два разы на тыдзень у вёску заязджае аўтакрама гандлёвай фірмы і раз на тыдзень машына райспажыўсаюза. Серада — дзень прыезду фірмовай аўтакрамы, і мы са старшынёй сельсавета з цікавасцю вывучылі асартымент перасоўнага магазіна. Варта адзначыць, што ён даволі прыстойны. А вось пакупнікоў каля машыны аказалася толькі двое...

Яшчэ не было паштовай машыны, якая прывозіць пенсію, — патлумачылі нам. Пошту чакалі менавіта ў гэты дзень. «Дзень атрымання пенсіі мы называем днём альбо святам вёскі», — пажартавала Любоў Пятроўна. Ну яно і зразумела, у гаспадыні дома гасцілі сын з нявесткай і унучкай. Вядома, прыемна ўсім накупіць гасцін-

цаў. Хоць галоўная падтрымка маладой сям'і заключаецца не ў магазінных прысмаках, а ў харчовай дапамозе, вырошчанай на ўласным падворку. Гаспадары трымаюць курэй ды свіней. Таму кавалак экалагічна чыстага мяса да стала заўсёды гарантваны. Праўда, непакоюцца аб адным, каб не вярнуліся зноў да 5-кіламетровай зоны ў справе забароны вырошчвання свіней. Літаральна два гады таму каля суседняй вёскі Сычова ўзвялі свой комплекс. Цяпер, як вядома, нормы санітарнага кардону складаюць два кіламетры. Але перыядычна ўзнікаюць размовы пра пашырэнне...

— Хоць ногі ды спіна не вельмі здаровыя, — гаворыць Любоў Кузьміч, — каб дабрацца за 300—400 метраў да аўтакрамы, бяру веласіпед, але гаспадарку сякую-такую трымаем. У малодшага сына нядаўна жонка ў райцэнтры без работы засталася. Пакуль знойдзе тую работу, дапамагаць трэба. А старэйшы сын — інвалід з дзяцінства, з намі жыве. У школу ён не хадзіў, а чытаць навучыўся па газеце «Звязда». Помню, першая яго літара была «З». Шмат гадоў мы выпісалі беларускае выданне, усёй сям'ёй чыталі.

Вось так прыемна бывае ў самай глыбінцы сустрэць нашых чытачоў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

«Звязда» працягвае друкаваць матэрыялы ў падтрымку адкрыцця музея «Вайна пад стрэхамі», прысвечанага Алесю Адамовічу і яго творчасці, у пасёлку Глуша Бабруйскага раёна.

Андрэй КУНЦЭВІЧ:

«МУЗЕЙ — СПРАВА АГУЛЬНАЯ»

Сёлета пры Бабруйскім райвыканкаме быў адкрыты разліковы рахунак на збор сродкаў для вырабу праектна-каштарыснай дакументацыі і рэканструкцыі будынка ў пасёлку Глуша пад музей Алеся Адамовіча. І першым, хто пералічыў на яго грошы, было галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама. Пра тое, што рабіцца ў вобласці для таго, каб музей пісьменніка з'явіўся, — у нашай размове з начальнікам гэтага ўпраўлення Андрэем КУНЦЭВІЧАМ.

— Ідэя стварэння музея нашага славуэта земляка абмяркоўваецца даўно. Таму сімвалічна, што менавіта ў Год культуры прынята канчатковае рашэнне зрабіць у Глушы музей, прысвечаны гэтаму геніяльнаму пісьменніку. Рахунак створаны, мы выкарыстоўваем любую нагоду, каб давесці да людзей інфармацыю на гэты конт. На сайтах Магілёўскага аблвыканкама і Бабруйскага райвыканкама размешчаны банеры з заклікам падтрымаць агульную справу.

— Наколькі актыўна адгукаюцца на прапанову папоўніць рахунак? Хто яго асноўныя ўкладчыкі?

— Адрозжык пасля адкрыцця разліковага рахунку работнікі культуры Магілёўскай вобласці рэалізавалі некалькі ініцыятыў з мэтай папоўніць агульную скарбонку. Пэўную суму пералічыла на яго Цэнтралізаваная бібліятэчная сетка Бабруйскага раёна. Сюды ж накіраваны ўсе сродкі ад рэалізацыі білетаў на канцэрт творчых калектываў Бабруйскага раёна, які адбыўся ў рамках фестывялю «Народныя таленты Магілёўшчыны». Такія ініцыятывы, я ўпэўнены, будучы рэалізуюцца і далей. У вобласці шмат чаго робіцца для прапаганды спадчыны славуэта ураджэнцаў. Неўзабаве ўбачыць свет альбом «Спірыдон Собаль і вытокі магілёўскага кнігадруку». Нядаўна ў Магілёве ўспаміналі творчасць вядомага нашага земляка кінарэжысёра Віктара Турава, у кіна-тэатрах ішлі паказы яго фільмаў, адбываліся творчыя сустрэчы. Дарэчы, менавіта Віктар Тураў экранізаваў знакамітую дыялогію Алеся Адамовіча «Вайна пад стрэхамі» і «Сыны ідуць

у бой». Разам з Магілёўскім кінавідэапракатам мы абгаворым магчымасць правядзення тыдня фільмаў па творах Алеся Адамовіча. Актыўна прапаганда творчасці пісьменніка абласная бібліятэка імя Леніна. У наступным годзе мы будзем адзначаць 90-гадовы юбілей пісьменніка, і там рыхтуецца шэраг звязаных з гэтай датай мерапрыемстваў.

— На сённяшні дзень на стварэнне музея сабрана ўсяго каля 900 рублёў новымі грашыма. Калі справа і далей так пойдзе, то яго адкрыццё можа зацягнуцца на гады.

— З самага пачатку гэты праект быў заяўлены, як прыклад дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Грамадства таксама павінна паказаць, што зацікаўлена ў стварэнні гэтага музея. У свой час было шмат разоў вакол адкрыцця разліковага рахунку. Маўляў, вы толькі адкрыцеце — і спонсары знойдуцца. Аднак, калі з'явіўся шанец на справе здзейсніць свае абяцанні, некаторыя «ініцыятары» паспяшаліся сысці ў ценю. У гэтай справе не мае значэння, хто колькі пералічыў грошай. Галоўнае, не застацца ўбаку. Зараз ёсць рэальная магчымасць даказаць, што гэты музей усім нам патрэбны.

— Магчыма, справе перашкаджае тое, што няма так званага назіральнага савета? Ці магчыма стварэнне яго пры галоўным ўпраўленні ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама?

— Тое, што такі грамадскі орган патрэбны, лічу добрай ідэяй, але наўрад ці ён павінен быць пры нашым ўпраўленні. Мы гатовы дэлегаваць у гэты савет свайго супрацоўніка. Я таксама буду дапамагаць савету, удзельнічаць у яго рабоце.

— На думку спецыялістаў, на праектна-каштарысную дакументацыю спатрэбіцца каля 12 000 сучасных рублёў. Што будзе зроблена, калі гэта сума акумуляецца на рахунак?

— Як толькі гэтыя сродкі паступяць на разліковы рахунак, Бабруйскі райвыканкам будзе мець усе падставы, каб аб'явіць конкурс на правядзенне гэтых работ. Напэўна, распрацоўка праектна-каштарыснай дакументацыі і будзе той самай першай канкрэтнай справай, вакол якой згуртуюцца ўсе тыя, хто зацікаўлены ў стварэнні музея.

Святлана АЛЕКСІЕВІЧ:

«ЁН НЕ ВУЧЫЎ МЯНЕ ПІСАЦЬ, ЁН ВУЧЫЎ МЫСЛІЦЬ»

Нобелеўская лаўрэатка матэрыяльна падтрымала ідэю аб стварэнні музея

Сусветна вядомая пісьменніца рэдка бывае дома. Цяпер яна зноў працягвае свой тур па замежных краінах. Але перад сваёй паездкай у Германію Святлана АЛЕКСІЕВІЧ не адмовіла карэспандэнтку «Звязды» пагутарыць на тэму стварэння музея. А заадно падзялілася сваімі ўспамінамі пра Алеся Адамовіча.

— Я ведаю, што існуе мэта стварыць музей, і я падтрымліваю гэтую ідэю, — кажа яна. — У мяне быў цяжкі год, шмат паездкаў, але я заўсёды трымала ў свядомасці, што павінна ў гэтым удзельнічаць. Я ахвярую пяць тысяч долараў, ва ўсякім разе хоць пачнуцца будаўнічыя работы. Калі б кожны з нас, у каго грошай болей, чым у іншых, мог нешта зрабіць для памяці вялікага пісьменніка, мы б жылі зусім інакш. Мы чакаем нейкіх патуранняў дзяржавы, а дзе мы? Чаму мы нічога не робім самі? Гэтану нам трэба вучыцца ў той жа Еўропы. Там, напрыклад, у месцы, дзе жыў пісьменнік, нават малавядомы, абавязкова адкрываюць музей і паставяць яму помнік. Там усё робіцца для захавання яго памяці, і нават у школах пра гэта гавораць. Ёсць такая культурная пераемнасць. Мы ж не даацэньваем, што такое памяць, што такое вялікі чалавек у нашай культуры.

Але нягледзячы на тое, што мы жывём у такі прамежжы час, калі планка культурнага жыцця знізілася і ўсю прастору запоўніла матэрыяльная частка, калі людзі занятыя жыццём, нейкімі матэрыяльнымі рэчамі, усё роўна трэба заставацца людзьмі, трэба назіпацца, як той казаў, айсберг культуры. Жыццё складаецца не толькі з матэрыяльных рэчаў, чалавекам чалавека робіць культура. Трэба чытаць эсэ Адамовіча, яго артыкулы, каб «пашырыць магзі».

Патрэбны нейкі спіс да багатых людзей. Сёння яны наб'юць кішэні, а іх дзеці, нават калі паедуць вучыцца ў іншую краіну, усё роўна застануцца грамадзянамі гэтай краіны. Таму трэба думаць пра радзіму. Хоць бы адну-дзве справы зрабіце не толькі для сябе, але і для краіны.

— Наколькі вам блізкая тэма Адамовіча і наогул гэты пісьменнік?

— Адамовіч — гэта мой настаўнік. На маю думку, Адамовіч — самы інтэлектуальны чалавек у нашай літаратуры, ва ўсякім разе я вельмі рада, што ён паставіў мне, вобразна кажучы, машыну мыслення, у яго я вучылася шматлікім рэчам.

— А якім вы запамнілі Адамовіча? Можна, узгадаеце нейкі эпізод?

— Алеся Адамовіч быў дзіўны чалавек. Мы пазнаёміліся, калі выйшла кніга «Я з вогненнай вёскі». Я якраз працавала ў «Сельскай газеце», і мне далі заданне зрабіць з ім інтэрв'ю. Я патэлефанавала дамоўца аб сустрэчы і зусім нечакана пачула: добра, я да вас забягу. А я думала, што ён, такі мэтр, запрасіць кудысьці прыйсці. Ён спраўды забег у рэдакцыю пасля абеда, і мы з ім пагутарылі. Праз некаторы час перадала яму інтэрв'ю, ён прачытаў і прызнаўся: «Я калі ўбачыў вас, такую маленькую, падумаў: ну што гэта дзяўчынка напіша? Вазьму ўсё і перапішу». Гэта інтэрв'ю яму спадабалася. З тых часоў мы сталі сябраваць. Гэта былі ўрокі духоўныя. Ён не вучыў мяне пісаць, ён вучыў мяне мысліць. Гэты чалавек вельмі паўплываў на мяне.

— І які ўрок быў самым важным?

— Духоўная асоба складаецца з агульнага поля, агульных уражанняў, яна больш моцная. А вось тое, што я не змагу рабіць так, як ён, — гэта яго дэмакратычнасць. Яму мог патэлефанавач нейкі малады рэжысёр, і ён бег глядзець зусім нікому не вядомых дзяцей дзесьці на новабудулі. У яго кабінце заўсёды было ўсё завалена, ён чытаў нейкія рукапісы. У гэтым плане ён быў зусім безадмоўным. Гэта дэмакратычнасць таксама для мяне вялікі ўрок.

Аўтар праекта Нэллі ЗІГУЛЯ.

А мы нагадваем: дабрачынны рахунак для збору сродкаў на рэканструкцыю будынка пад музей Алеся Адамовіча адкрыты пры адрэзе ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Бабруйскага райвыканкама, р/р 3642129272326 у філіяле 703 ААТ «ААБ Беларусбанк», код 760 г. Бабруйск, УНП 701226324. Прызначэнне плацяжу «Для вырабу праектна-каштарыснай дакументацыі і рэканструкцыі будынка ў пасёлку Глуша пад музей А. Адамовіча».

Падтрымаем добрую ініцыятыву!

АРХІТЭКТУРНАЕ СЭРЦА СТАЛІЦЫ

Хто прасочыць за якасцю рэстаўрацыйных работ у Ракаўскім прадмесці?

У гістарычным цэнтры Мінска хутка распачнецца рэстаўрацыя. У 2017 годзе будуць праведзены работы ў Ракаўскім прадмесці. Заказчыкам па ўсіх праектах выступае камунальна-ўнітарнае прадпрыемства «Мінская спадчына». У 2013 годзе «Звязда» ўжо пісала пра іншы будынак у цэнтры, ён знаходзіцца па адрасе Рэвалюцыйная, 28, да якога мела дачыненне згаданая ўстанова.

У той час рашэнне Міністэрства культуры работы на аб'екце былі часова прыпыненыя, з-за таго, што не адпавядалі рэстаўрацыйным нормам (і былі працягнуты пасля выпраўлення будаўнічых хібаў). Ці можна быць упэўненым, што ў арганізацыі ўлічылі мінулыя памылкі і гэтым разам аднаўленне правядуць на належным узроўні?..

Ужо вядзецца работа па распрацоўцы праекта аднаўлення часткі тэрыторыі Ракаўскага прадмесця ў межах былой вуліцы Завальнай (Раманаўскай Слабады) і Ракаўскай. Тут плануецца рэстаўраваць тры пабудовы, што маюць статус гісторыка-

спадчыны» Міхаіла ЖЫХА. Было нечакана пачуць, што адпавядаць міжнародным нормам, на яго думку, беларускім рэстаўратарам не абавязкова. Маўляў, мы маем не такую багатую гісторыка-культурную спадчыну, як нашы замежныя суседзі. Але нават

сова выступае заказчыкам аднаўлення гістарычнага цэнтры сталіцы, прымушае непакоіцца. Ці не атрымаем мы яшчэ некалькі добра адрамантаваных дамоў замест атмасферных пабудов, якія самой сваёй стылістыкай шмат пра што гавораць неабыхаванага гараджаніну? Начальнік аддзела па ахове гісторыка-культурнай спадчыны ўпраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны Міністэрства культуры Беларусі Наталля ХВІР паабяцала, што, калі парушэнні нормаў рэстаўрацыі будуць заўважаныя, вінаватых пакараюць:

— Рада пры Міністэрстве культуры павінна адсочваць, ці адпавядае праектнае рашэнне таму, што насамрэч адбываецца на будынку, які мае статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Міністэрства разам з Мінгарвыканкамам праводзіць агляды на аб'ектах, у тым ліку выдае прадпісанні аб прыпыненні работ, калі парушаюцца нормы. Парушальнікі прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці. Калі будуць заўважаны парушэнні пры рэстаўрацыі гістарычнага цэнтры сталіцы, вінаватых будуць прыцягнуты да адказнасці.

Як бачым, гэта гісторыя толькі пачынаецца. Пакуль не зразумела, ці плануецца выпраўляць хібы, дапушчаныя ў архітэктурным праекце? Многае залежыць і ад неабыхавасці грамадскасці. Калі нам самім не ўсё роўна, што адбываецца з сэрцам беларускай сталіцы, іншыя таксама будуць ставіцца да яго больш ашчадна.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
nina@vziazda.by

Вуліца Ракаўская.

культурнай каштоўнасці, у тым ліку будынак шпалернай фабрыкі. Адным з асноўных аб'ектаў рэканструкцыі стане таксама будынак хлебазавода №1.

З праектамі ўжо мела магчымасць азнаёміцца старшы навуковы супрацоўнік аддзела архітэктуры Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Ірына БАЛУНЕНКА. Яна адзначыла:

— Часта даводзіцца сутыкацца з тым, што пэўнае асяроддзе (кіруючыся цалкам добрымі намерамі) дапаўняюць страчанай забудовай. Аднак згодна з Венецыянскай хартыяй, прынятай у 1964 годзе, рэстаўрацыя спыняецца тады, калі пачынаецца гіпотэза. Часта ў працэсе стварэння гэтага асяроддзя ствараюцца псеўдагістарычныя стылізацыі... Мне вельмі спадабалася канцэпцыя рэканструкцыі Ракаўскага прадмесця. Але калі прынеслі ўжо архітэктурны праект, стала відавочным — тое, што на эскізе меркавалася як сучасная забудова (тактоўная, якая гарманіруе з асяроддзем), было заменена копіямі будынкаў архітэктуры канца XIX — пачатку XX стагоддзяў, натуральна, менш якаснымі нават з мастацкага пункту гледжання. Добры намер захавання асяроддзя выліўся, у пэўным сэнсе, у фальсіфікацыю гісторыі. Бо гэтыя ўчасткі ў канцы XIX — пачатку XX стагоддзя выглядалі крыху іначай. Праблема ў тым, што міжнародных нормаў, якія ўстанавілі ЮНЕСКА, міжнародны савет па захаванні помнікаў і славуцтэй, у нас чамусьці не заўсёды прытрымліваюцца. Але адпаведнасць гэтым дакументам павінна мець не рэкамендацыйны, а абавязковы характар.

Карэспандэнт «Звязды» звярнулася да галоўнага інжынера «Мінскай

чалавеку, не спрактыкаванаму ў аднаўленчых работах, відавочна, што, калі маеш мала — захавай гэта яшчэ больш важна.

— Параўноўваць нашу культурную спадчыну з тым багаццем, што маюць іншыя краіны, крыху некарэктна, — лічыць Міхаіл Жыха. — Беларусь пацярпела як ніякая іншая краіна. Нормы Венецыянскай хартыі былі прапісаны для зусім іншых рэгіёнаў. Хартыя — мёртвы дакумент. Яе пастулаты — гэта аснова — але дыялектыка жыцця патрабуе іншага. Для любых дакументаў рэчаіснасць падказвае сваю карэктур, уносіць змены. Гэта залежыць ад ступені захаванасці помніка, яго фізічнага, маральнага і іншага «старэння». Таму пры патрабаванні аўтэнтычнасці можна шмат пра што размаўляць. Якая аўтэнтычнасць — матэрыяльная, духоўная, прадметная?.. Часам аўтэнтычнасць бывае проста вобразнай.

Такое меркаванне аднаго з кіраўнікоў арганізацыі, якая займаецца кіраваннем нерухомай маёмасцю і аднач-

Ірына Балуненка заўважае:

— Трэба больш пільна сачыць за захаванасцю помнікаў гісторыка-культурнай спадчыны ў сельскай мясцовасці. Караць за парушэнне іх цэласнасці. З гэтым мы часта сутыкаемся ў сакральнай архітэктуры — у вясковых храмах зносяць пэўныя аўтэнтычныя элементы і ставяць канструкцыі, якія раней ніколі не існавалі. Нават у полацкай Спаса-Ефрасіннеўскай царкве самавольна замянілі купал XIX стагоддзя на сучасную «цыбуліну». Гэта стварыла нават на міжнародным узроўні вялікія праблемы. Сёння, на жаль, за такі вандалізм ніхто не карае і на ранейшыя месцы страчаныя каштоўнасці не вяртае. Гістарычная праўдзівасць і мастацкая каштоўнасць помніка атрымліваецца разбуранай, але вінаватых не прыцягваюць да адказнасці. Гледзячы на гэта, і іншыя спакушаюцца рабіць не зусім сумленную рэстаўрацыю.

Святы Кірыла Тураўскі (Каля 1130—1182)

Ягонае імя па праве называюць першым сярод усходнеславянскіх пісьменнікаў, і не таму, што ён сапраўды быў першым аўтарам сярод усходніх славян, а таму, што творчасць вытрымала праверку часам і жыццём, і дасюль яго творы — узор высокага мастацкага слова, непараўнальнага ўздыву натхнення. Феномен Кірылы Тураўскага здзіўляе і цяпер і выклікае трапяткую пашану і ўдзячнасць. Ягонае творчасць не для будзённага чытання, гэта сакральныя словы павучання, урачыстыя гімны і малітвенныя звароты да Бога.

Вялікі паэт і асветнік нашага далёкага мінулага, ад якога нам дайшло так мала, «другі Златавуст, што ярчэй за ўсіх празяў на Русі», як сказана ў ягоным Жыцці. Створанае Кірылам Тураўскім (казанні, прытчы, малітвы, «стысы»...) зачароўваюць духоўнай напоўненасцю, паэтычнасцю і гарманічнасцю, сімвалічнай вобразнасцю і багаццем метафар, лірызмам і філасофіяй. Ён усхваляў Бога, яго вялікую міласнасць да чалавека, павучаў вернікаў, каб яны не «умроша душевною смерцю», даў ім узоры малітваў да Бога. «Мы ж, братове, станем пакорлівія і паслужымныя, будзем выконваць Божыя наказы кнігі святых, у мудрасці іх паглыбляючыся; не п'яным розумам, а цвярозым умацем жыццём з усімі ўміронымі праведнікамі». Перафразуючы выказванне святога Кірылы, пра яго скажам, што ён быў ратай слова, які ганарлівых і бязверных прыводзіў да духоўнага ярма.

З «Памяці святога айца нашага Кірыла, епіскапа Тураўскага» вядома, што Кірыла нарадзіўся ў Тураве — тагачаснай сталіцы Тураўскага княства, у сям'і багатых бацькоў, «але не ўзлюбіў багацця і марнае славы гэтага свету, а найбольш любіў вучэнне Боскіх кніг». Кажучы па-сучаснаму, ён быў інтэлектуал, які набраўся кніжнага розуму, бо гэта для яго «суть скровища вечныя жыцці», але ж «не себе единому есть на спасение, но инем многым послушающим его». Свой дар Кірыла прысвяціў не асабістаму ўзвышэнню, а людзям, кіруючыся разуменнем яго прызначэння. На гэта ён указаў у адным са сваіх твораў: «и видев Господь гордый его ум, возмет Свой от него талант». Нядзіўна, што юнак ідзе ў манастыр, дзе выбраў жыццё стоўпніка — адасобіўся ў вежы-слупе і засяродзіўся там на малітвенным служэнні Богу. Ён выбраў свой шлях, як вызначыў у адным з твораў, «в разум истинный прийти и иных научити». Кірыла пісаў казанні, словы, гімны, прытчы, каноны, вершы, малітвы «карысныя душы». Ягоныя творы ў шматлікіх спісах разыходзіліся па ўсёй Русі. Па ягоных малітвах звярталіся да Бога, кляліся перад ім і прасілі дапамогі даравання за грахі. Слава пра «кніжніка з Турава» ішла шырокім рэзалісам па Русі. Тураўцы разам са сваім князем прасілі кіеўскага мітрапаліта паставіць Кірылу тураўскім епіскапам. Мітрапаліт задаволіў іх жаданне.

Стаўшы тураўскім епіскапам, Кірыла «добра працаваў... дзеля Божай Царквы». Ён выступіў супраць ерасі нейкага Фядоркі-ерэтыка. Пэўна, гэта выкрыццё арыянства ў «Слове на сабор 318 святых айцоў». Філасофскім роздумам напоўнена «Прытча пра душу і цела». Гэта своеасаблівы трактат аб творчасці, адказнасці творцы за свае слова і талент, што павінны служыць Богу і людзям. Служэнне Кірылы выразна праявілася ў ягоных малітвах (да нас дайшло больш за 30).

Малітвы — вяршыня творчасці Кірылы Тураўскага. Сапраўдныя шэдэўры сакральнай літаратуры і разам са «Словам аб палку Ігаравым» вяршыня старажытнарускай літаратуры. Вось які трывалы падмурак заклаў святы Кірыла для нашага прыгожага пісьменства. «І цяпер малітвы яго могуць лічыцца найлепшымі з малітоўных твораў, што існуюць у царкоўным ужытку», — гэтае прызнанне, зробленае ў 1880 годзе епіскапам Мінскім і Тураўскім Яўгеніем, яшчэ раз пацвярджае факт прызнання за Кірылам Тураўскім такога высокага чыну, як «настаўнічы наш», «другі Златавуст, што ярчэй за ўсіх празяў на Русі!», «свяціцелю, бо найсвятлейшым вучэннем сваім асвяціў землі Рускія!», «сонца, што асвятляе розумам Божым азмрочаных і цёмных!» Паміж гэтымі прызнаннямі ляжаць стагоддзі, але сутнасць іх аднолькавая.

Вельмі красамоўна, што цытаваныя ніжэй словы ўзяты з «Памяці», напісанай у часы татара-мангольскага ярма, калі, здаецца, чорная ноч назаўсёды апусцілася на Русь і малітвы Кірылы Тураўскага зрабіліся духоўнай падтрымкай вернікам. І веруючы ў сілу ягонага слова, аўтар «Памяці» просіць святога маліца Бога, «каб той пазбавіў нас бедаў і гора ад паганых бязбожных агаран, якія катуюць нас, і каб атрымалі мы міласць Яго і дараванне грахоў тваімі малітвамі, і асалоду добрасцяў вечных у наступным жыцці!»

Да творчай спадчыны Кірылы Тураўскага звярталіся і пазней. У 1569 годзе друкары Пётр Мсціславец і Іван Фёдару ў Заблудаве надрукавалі ў «Евангеллі вучыцельным» ягонае «Слова на Ушэсце», а ў 1596 годзе ў Вільні братчыкі Віленскага брацтва Сашэсця Святога Духа выдаюць «Малітвы паўсядзённыя». Малітвы Кірылы Тураўскага па задуме выдаўцоў павінны былі падтрымаць праваслаўных вернікаў у цяжкі для іх час — увядзення Брэсцкай царкоўнай уніі на беларускіх і ўкраінскіх землях.

Быў ён паміж Богам і людзьмі пасрэднікам. Людзям нёс Боскае слова, навучаючы іх праведнасці, а да Бога прамаўляў высокай мовай чалавечай любові. Ён пісаў малітвы, каб людзі самі размаўлялі з Богам! І верылі праваслаўныя хрысціяне, што на нябёсах перад абліччам Бога святы Кірыла служыць ім: «Ты — нашыя анельскія вусны на небе!»

ПАНТЭОН ЛІЧЫНЫ

■ Лёс у гісторыі

БЫЦЬ «РАДЗІВІЛІХАЙ»

Жыццё і справы прадстаўніц знакамітага роду

Многія пакаленні даследчыкаў і аматараў беларускай гісторыі захапляюцца прыгажосцю і розумам Барбары Радзівіл, з задавальненнем чытаюць п'есы Францішкі Уршулі Радзівіл, глядзяць іх пастаноўкі ў тэатры, удзячна згадваюць мецэнацкую дзейнасць Магдалены Радзівіл. Як і ў кожнага ўплывовага роду, гісторыя магнатаў Радзівілаў мае два бакі: мужны, смелы, ваяўнічы — мужчынскі, і вытанчаны, захоплены, адданы — жаночы. Але лёс часам распараджаецца так, што жонкі, сёстры застаюцца ў цені сваіх знакамітых мужоў і братоў, а звесткі пра іх не менш значную працу па ўладкаванні палацаў, збіранні бібліятэк, літаратурную і асветніцкую дзейнасць губляюцца ў глыбіні стагоддзяў.

Каб крыху выправіць гэтую несправядлівасць і пагутарыць пра не настолькі вядомыя і яркія імёны верных дочак і сужэнак Радзівілаў, у Нацыянальным гісторыка-культурным музеі-запаведніку «Нясвіж» сабраліся даследчыкі гэтага знакамітага роду з Беларусі, Украіны, Польшчы. Тут прайшла канферэнцыя «Жанчыны ў гісторыі роду Радзівілаў».

— Для ўсіх жанчын у родзе Радзівілаў прыгожая і разумная Барбара была прыкладам, узорам, яко-

Петранела Радзівіл.

му імкнуліся адпавядаць, — кажа доктар габлітаваны, прафесар Сілезскага ўніверсітэта ў Катавіцах (Польшча) Марыюла ЯРЧЫК, — Прадстаўнікі магнатаў роду бралі сабе ў жонкі і знатных асоб, і жанчын больш простага паходжання. Таксама не мела істотнага значэння веравызнанне будучай Радзівіліхі:

жаніліся з праваслаўнымі, каталічкімі і пратэстанткамі. Існавала толькі досыць строгае правіла — забарона на шлюб паміж блізкімі сваякамі — стрыечнымі братамі і сёстрамі, але і яна часам парушалася.

Як расказала прафесар Ярыч, прыклад такога парушэння — саюз Ганны Марыі і яе стрыечнага брата, намнога старэйшага за яе Багуслава Радзівілаў. Маці і цётка Ганны Марыі былі вядомымі прыгажунямі, таму з самага дзяцінства дзяўчыны прарочылі прыгажосць і поспех у мужчын. Маці была каталічкай, але бацька — Януш Радзівіл схіляўся да пратэстантызму. Дзяўчынка рана страціла бацькоў: спачатку памерла маці, а калі Ганне Марыі было 15, не стала і бацькі. Менавіта з гэтага часу яна пачала актыўную перапіску са стрыечным братам Багуславам. Так паміж імі завязаліся цёплыя стасункі, а лісты жанчыны можна назваць не толькі помнікамі эпістальнага жанру, але і часткова — літаратурнымі творами. Сям'я была супраць іх саюза: прычынамі называлі блізкае сваяцтва і вялікую розніцу ва ўзросце. Аднак насуперак усяму шлюб усё ж адбыўся.

— Шлюб Ганны Марыі і Багуслава быў шчаслівым, але досыць кароткім, — кажа спадарыня Марыюла. — Жанчына сама нібыта прадчувала раннюю смерць, баялася паўтарыць лёс маці — памерці пры нараджэнні дзіцяці. Але так і сталася, яна памерла праз некалькі тыдняў пасля нараджэння дачкі Людвікі Караліны.

Трагічнай можна назваць і гісторыю жыцця Петранелы Радзівіл, жонкі полацкага ваяводы Станіслава Давойны. Пра яе падчас канферэнцыі расказала маладшы навуковы супрацоўнік музея-запаведніка «Нясвіж» Ірына МІЛІНКЕВІЧ:

Ганна Марыя Радзівіл.

— На чатыры гады маладзейшая за каралеву Барбару, Петранела Радзівіл была не менш значнай асобай свайго часу. Яна была другой дачкой (з трох) Яна Радзівіла. Нарадзілася Петранела ў 1526 годзе, пра яе дзяцінства і юнацтва амаль што нічога невядома, але як прадстаўніца высокага роду яна, безумоўна, атрымала еўрапейскую адукацыю і выхаванне. У 1542 годзе нечакана памёр яе бацька.

«Існавала і досыць строгае правіла — забарона на шлюб паміж блізкімі сваякамі — стрыечнымі братамі і сёстрамі, але і яна часам парушалася».

Шаснаццацігадовую Петранелу Радзівіл у гэтым жа годзе (1542) выдаюць замуж за Станіслава Станіслававіча Давойну. Зразумела, шлюб стаў вынікам маёмасных разлікаў. Станіслаў Давойна ў маладосці служыў пры кіеўскім ваяводзе Неміровічу, удзельнічаў у барацьбе з татарамі і маскоўскім войскам. У 1528 годзе стаў каморнікам каралевы Боны, у 1530 — каралеўскім дваранінам. Хуткі кар'ерны рост павінен быў замацавацца і роднаснымі сувязямі. Што і здарылася дзякуючы шлюбу з Петранелай Радзівіл. Гэты шлюб прынёс яму добры пасаг. У 1542 годзе маладажоны з'яўляюцца ў Полацку.

— Станіслаў Давойна сумленна выконваў абавязкі ваяводы, — расказвае Ірына Мілінкевіч. — Багаты Полацк, дзякуючы добрым міжнародным сувязям, не застаецца ў баку ад заходніх павеяў, як культурных, так і рэлігійных. Можна меркаваць, што рэнесансная атмасфера закрнула не толькі каралеўскі двор. Таму ў 1550-я гады быў заснаваны полацкі пратэстанцкі мяшчанскі збор, феадальнымі патронамі якога стала частка мясцовай шляхты. Невядома, ці была ў спісе прыхажан Петранела Радзівіл-Давойна, але можна выказаць здагадку, што яна, як і многія з яе родзічаў, падтрымлівала пратэстанцкія ідэі.

Калі Іван Грозны захапіў Полацк, Станіслава Давойну разам з Петранелай і шляхтай выслаў у Маскву. Цар спадзяваўся атрымаць за іх багаты выкуп. Пасля перамоў 1566 года полацкая шляхта была часткова абменена на рускіх палонных, а часткова выкуплена. Станіслаў Давойна намаганнямі вялікага князя літоўскага Жыгімонта II Аўгуста быў выкуплены ў 1567 годзе за 1000 злотых і абменены на рускага князя Васіля Цёмкіна, любімага апырчніка Івана Грознага. А што тычыцца Петранелы Радзівіл, яна памерла ў маскоўскім палоне ў тым жа годзе, калі муж быў адпушчаны на волю. Але гісторыя на гэтым не канчаецца. Негледзячы на тое, што Станіслаў Давойна потым яшчэ два разы быў жанаты, ён намагаўся вярнуць цела сваёй першай жонкі на родную зямлю.

Перамовы аб вяртанні цела Петранелы Радзівіл у абмен на цела Пятра Шуйскага вяліся да 1570 года. Пётр Шуйскі пасля захопу Полацка з'яўляўся там намеснікам цара і ваяводам. Пры бітве пад Чашнікамі ў студзені 1564 года быў забіты. Яго цела Мікалай Радзівіл Руды прывёз у Вільню, дзе яго і пахавалі ў праваслаўнай царкве. Абмен, нягледзячы на сабраныя Давойнам дакументы, так і не адбыўся. Сам Станіслаў у апошнія гады жыцця быў пасіўны, функцыі ваяводы выконваў нямальна і памёр праз пяць гадоў пасля смерці першай жонкі.

Ёсць у гісторыі роду Радзівілаў і манахія-ігумення бернардынскага манастыра. Жыццёваму лёсу Крысціны Яўфіміі Радзівіл прысвя-

«Не мела істотнага значэння веравызнанне будучай Радзівіліхі: жаніліся з праваслаўнымі, каталічкімі і пратэстанткамі».

ціла свой даклад доктар габлітаваны, прафесар Сілезскага ўніверсітэта ў Катавіцах (Польшча) Іланта ГВЭЗДЗІК. Яна расказала, што Крысціна Яўфімія была дачкой Станіслава Радзівіла і ўнучкай Мікалая Радзівіла Чорнага. У дзяцінстве дзяўчынка аддалі на вучобу ў манастыр сяцёр бернардынак, дзе яна вывучала духоўныя рукапісныя кнігі, цырымоніі і адметнасці веры. У 16 гадоў Крысціна Яўфімія паўстала перад выбарам — вярнуцца дадому і выйсці замуж ці застацца ў

Ігумення Крысціна Яўфімія Радзівіл.

манастыры. Яна абрала другі шлях: здала прафесійны экзамен, ахвярала манастыру свой багаты пасаг і засталася там працаваць. Крысціна Яўфімія кіравала 60 законнікамі, займалася гаспадарчымі справамі, вяла актыўную перапіску з багатымі сваякамі. Дарэчы, нягледзячы на тое, што Радзівілы былі прыхільнікамі пратэстантызму, яны ніколі не адмаўлялі ў грашовай дапамозе сваёй сваяцкай-ігуменні каталіцкага манастыра.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

Вёска Гарадная — адзін з самых старажытных населеных пунктаў на Беларусі. Як і адзін са старажытных цэнтраў ганчарнай справы. Гэты народны промысел захаваўся да нашых часоў. Ён характарызуецца сваёй унікальнасцю, прастамай і выклікае захапленне не толькі ў беларусаў, але і ў замежных гасцей. Хто ж такі ганчар? У якіх умовах ён жыў і працаваў? На гэтыя пытанні даў адказ Аляксей ВЯРЭНІЧ, спецыяліст па ахове гісторыка-культурнай спадчыны Столінскага раёна і супрацоўнік гарадзянскага музея «Сядзіба ганчара».

— Ідэя музея-сядзібы ў тым, каб адлюстраваць тагачасны быт сям'і ганчара. Каб паказаць, у якіх умовах жылі людзі, — расказвае Аляксей Іванавіч. — Таму мы і выбралі ў якасці музея звычайную сялянскую драўляную хатку.

Раней у тым доме сапраўды жыў ганчар. Сям'я ў яго была вялікая: жонка і дзевяць дзяцей. І толькі два пакойчыкі, у якіх павінны былі ўсе размясціцца... Таму ўнутраная абстаноўка добра прадумана. Напрыклад, ганчар набіраў посуду, а вырабы патрэбна прасушыць да першага абпалу. Дзе гэта зрабіць? Дык вась, да столі прывязваліся спецыяльныя дошкі, якія называюцца пястры, на іх і сушыліся.

КРУЦІСЯ, ГАНЧАРНЫ КРУГ, захоўвай промысел продкаў

У доме ганчара заўсёды былі жорны. Не толькі для таго, каб малоць збажыну. А і для таго, каб зрабіць так званую паліву (сумесь вады і расцёртага ў парашок свінцу або волава, якой пакрываецца выраб).

— У ганчара заўсёды быў конь і воз, — працягвае супрацоўнік музея. — Майстар загрузаў у яго ўвесь зроблены посуд і ехаў гандляваць па вёсках. Ён заўсёды як прыязджаў, крычаў «Гаршкі! Купляйце гаршкі!» З'язджаў гаспадар звычайна на месяц, а то і на болей.

Працэс стварэння гаршка не такі прасты, як можа паказацца на першы погляд. Гліну нарыхтоўвалі ўвосень. Калі яна была сухая, то давалі вады, збівалі ў глыбы і пакідалі на зіму. Потым яе збівалі ў «бабку» спецыяльнай драўлянай вялікай даўбешкай у форме молат. Затым бралі струг і тоненькімі палоскамі зразалі. Аперацыю паўтаралі некалькі разоў, пакуль гліна добра не перамешвалася і не пераўтваралася ў аднародную масу без карэньчыкаў і камякоў — працэс даволі працаёмкі. Потым майстар садзіўся за ганчарны круг.

Абпальвалі гаршкі ў спецыяльнай печы, якая называецца горан. Для паліва выкарыстоўвалі сасновыя пянькі і карані. Таксама патрэбна была дастатковая колькасць асінавых, бярозавых і дубовых дроў. Тэхналогія абпальвання і выкарыстання розных відаў паліва заўсёды была прафесійным сакрэтам майстроў.

Гарадзянская кераміка — белагліняная. Таксама ёсць гліны шэрыя, чырвоныя, чор-

ныя. У Гарадной з гэтым матэрыялам пачалі працаваць яшчэ ў XV стагоддзі. Вакол — лясны ды балоты, людзі жылі бедна, таму гліна давала асноўны заробак. «У даваенны перыяд каля трохсот чалавек займалася ганчарнай справай, — расказвае першы дырэктар Цэнтра ганчарства Алімпіяда ЛЕАНАВЕЦ. — На гэты момант засталася толькі чатыры патомныя ганчары, моладзі амаль што няма».

Жыў у вёсцы цікавы ганчар — Мацвей Пячонка. У чалавека была толькі адна рука, але ён вельмі спрытна рабіў посуд. Пакуль другі ганчар рабіў нешта адно, Мацвей Якаўлевіч вырабляў ужо дзве пасудзіны.

«Дзесьці ў 1970-я гады забілі трывогу, што паступова знікае ўнікальная тэхналогія гарадзянскага ганчарства. Дарэчы, навукоўцы высветлілі, што яна ідзе каранямі ў антычнасць. У тыя гады ў нашу вёску з Казахстана прыйшоў ліст, у якім прасілі прыслаць мясцовага ганчара для перадачы вопыту. На два тыдні ездзіў туды чалавек і вучыў казахаў унікальнаму спосабу стварэння гаршкоў. Таксама некалі ў 1980-я гады немцы рабілі аналіз гарадзянскай гліны і высветлілі, што аналагаў ёй у Еўропе няма», — успамінае Алімпіяда Дзмітрыеўна.

Цяпер дырэктарам Цэнтра ганчарства з'яўляецца Васіль Казачок. «Раней на Беларусі было шмат цэнтраў ганчарства, а зараз застаўся толькі ў нас. Патомныя майстры працягваюць традыцыі, атрыманыя ад бацькоў. Але старое пакаленне адыходзіць, а маладыя людзі, на

жаль, выязджаюць у горад, шукаюць больш выгадную працу».

Цяпер галоўная задача патомных майстроў і больш маладых людзей, якія асвоілі тэхналогію, — захаваць традыцыйнае, унікальнае ганчарства, якое перадалося ад продкаў, пакінуць яго ў спадчыну дзецям. У майстэрні Цэнтра ганчарства ёсць два гурткі па 8 вучняў 5-7 класаў. З дзецымі займаюцца два кіраўнікі. Адзін з іх — Рыгор Кавалька — чалавек, які 65 гадоў прысвяціў ганчарству. А пачынаў яшчэ дзевяцігадовым хлопчыкам. І ганчарная справа стала справай усяго жыцця. Дарэчы, раней кожны хлопец абавязкова павінен быў валодаць ганчарным майстэрствам. Калі ён гэтага не ўмеў, то ніякая дзяўчына з Гарадной замуж за яго не пайшла б. Ці заставаўся нежанатым, ці шукаў сабе жонку з іншай мясцовасці.

У 2010 годзе Міністэрствам культуры традыцыйнаму ганчарнаму промыслу вёскі Гарадная нададзены статус нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, а Цэнтр ганчарства ўнесены ў афіцыйны пералік аб'ектаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны Брэсцкай вобласці.

Майце на ўвазе. Вёска Гарадная з'яўляецца пагранічнай зонай. Таму пры ўездзе патрэбна мець пры сабе пашпарт і даведку аб аплаце дзяржаўнай пошліны памерам 4 руб. 20 кап. З першага студзеня патрэбна будзе толькі пашпарт: уезд становіцца бясплатным.

Марына ЛЯШКЕВІЧ,
Столінскі раён

■ Нашы традыцыі

Извещение о проведении 16 декабря 2016 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)					
№	Наименование	Инд. номер	Местонахождение	Начальная цена в бел. руб. без НДС (бел. руб. образца 2000 года)	Размер задатка в бел. руб. (бел. руб. образца 2000 года)
1.	Станок универсальный заточной мод. 3Е642Е, год выпуска – 1991	4250051	г. Минск, ул. Социалистическая, 2	3 300,00 (33 000 000)	330,00 (3 300 000)
2.	Станок фрезерный широкоуниверсальный мод. 67К25ПР, год выпуска – 1992	4234877		2 600,00 (26 000 000)	260,00 (2 600 000)
3.	Печь мод. ДСПТ-12, год выпуска – 1991	4234350		202 677,97 (2 026 779 700)	20 000,00 (200 000 000)
4.	Печь мод. ДСПТ-12, год выпуска – 1991	4234351		202 677,97 (2 026 779 700)	20 000,00 (200 000 000)
5.	Печь мод. ИЧКМ-16/08Н-1, год выпуска – 1991	4234352		95 491,36 (954 913 600)	9 500,00 (90 000 000)
6.	Печь мод. ИЧКМ-16/08Н-1, год выпуска – 1991	4234353		95 490,58 (954 905 800)	9 500,00 (90 000 000)

Продавец имущества – ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск.

Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № 3012104971019 в региональ-

ной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Торги проводятся **16 декабря 2016 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 15.11.2016 по 14.12.2016 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017)217-96-37 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»).

Извещение об открытом аукционе по продаже имущества, расположенного по адресу: г. Гродно, ул. Суворова, 127 13 декабря 2016 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Комплекс зданий, изолированных помещений, сооружений и оборудования, включающий 18 капитальных строений (производственный корпус, проходные, трансформаторные подстанции, бетонно-смесительный узел № 2, лаборатория, пропарочные камеры и т.д.), водопроводную сеть, канализацию керамическую фекальную, канализацию керамическую ливневую, внутри- и внеплощадочные электрические сети, оборудование подстанций, полигонов и т.д.
Начальная цена продажи	8 073 462,69 (с учетом НДС 20%)
Кадастровые номера земельных участков и размеры	44010000001006546 площадью 0,1874 га, 44010000001009177 площадью 0,2449 га, 44010000001006550 площадью 0,6757 га, 44010000001009185 площадью 0,0178 га, 44010000001003240 площадью 0,1151 га, 44010000001009178 площадью 0,0707 га.
Месторасположение земельных участков	г. Гродно, ул. Суворова, 127
Продавец	Открытое акционерное общество «Гроднопромстрой»
Имущественное право земельных участков	Право постоянного пользования, аренда
Сумма задатка	800 000 рублей
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546
Дата проведения аукциона	13 декабря 2016 года
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовЫй зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57
Дата и время начала приема документов	14 ноября 2016 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	7 декабря 2016 года 17.00

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594 получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости». **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты про-

ведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 3-х рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3-х рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАНАМ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

Организатор аукциона – Прибытковский сельский исполнительный комитет Гомельского района Гомельской области

№ п/п	Адрес, кадастровый номер участка	Характеристика инженерных коммуникаций	Размер земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена земельного участка, руб.	Размер задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1.	Республика Беларусь, Гомельская область, Гомельский район, Прибытковский сельсовет, п. Цагельня, ул. Полевая, У-33, 321085603601000466 (лот №1)	Участок свободен от застройки. В радиусе менее 100 водопровод, газопровод, линия электропередач	0,1474	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	18 699 р. 80 к.	1 869 р. 98 к.	1 105 р. 20 к. + Расходы на размещение информации в СМИ
2.	Республика Беларусь, Гомельская область, Гомельский район, Прибытковский сельсовет, п. Цагельня, ул. Полевая, У-38, 321085603601000463 (лот №2)	Участок свободен от застройки. В радиусе менее 100 водопровод, газопровод, линия электропередач	0,14987	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	18 991 р. 58 к.	1 899 р. 16 к.	1 142 р. 2 к. + Расходы на размещение информации в СМИ
3.	Республика Беларусь, Гомельская область, Гомельский район, Прибытковский сельсовет, п. Цагельня, ул. Полевая, У-42, 321085603601000465 (лот №3)	Участок свободен от застройки. В радиусе менее 100 водопровод, газопровод, линия электропередач	0,1499	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	19 016 р. 96 к.	1 901 р. 70 к.	1 099 р. 96 к. + Расходы на размещение информации в СМИ
4.	Республика Беларусь, Гомельская область, Гомельский район, Прибытковский сельсовет, п. Цагельня, ул. Новая, У-15, 321085603601000414 (лот №4)	Участок свободен от застройки. В радиусе менее 100 водопровод, газопровод, линия электропередач	0,1398	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	19 338 р. 11 к.	1 933 р. 81 к.	1 041 р. 99 к. + Расходы на размещение информации в СМИ

1. Аукцион состоится 7 декабря 2016 года в 14.30 в административном здании Гомельского районного исполнительного комитета по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, д. 51а, малый зал (3-й эт.).

2. Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь. Аукцион проводится при двух и более участниках, претендующих на участок.

Участнику необходимо подать заявление в Прибытковский сельский исполнительный комитет с указанием кадастрового номера земельного участка, который он желает приобрести в частную собственность для строительства

и обслуживания многоквартирного жилого дома.

Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: квитанцию об оплате задатка (реквизиты платежа уточняются в бухгалтерии Прибытковского сельсовета), а также предоставляют копию документа, содержащего их индификационные сведения без нотариального засвидетельствования. Представители гражданина – нотариально удостоверенную доверенность. При подаче документов на участие в аукционе представители гражданина предоставляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

3. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: Гомельская область, Гомельский район, аг. Прибытки, ул. Ленина В.И., д. 68, кабинет, № 3 (тел. 8 0232 934584).

Последний день приема документов – **5 декабря 2016 года.**

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. При этом ему в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка.

4. Участник, ставший победителем аукциона, после

окончания аукциона обязан подписать протокол аукциона, не позднее 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона, возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка, затраты на подготовку и проведение аукциона и опубликования настоящего изменения.

5. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

6. С порядком проведения аукциона можно ознакомиться в Прибытковском сельском исполкоме.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту: «Многоквартирный жилой дом №7 (по генплану) по пр. Победителей в границах жилого района Лебяжий со встроенными помещениями административно-торгового назначения»

Сведения о застройщике.

Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома № 2292 от 18.11.2004 зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580566. **Юридический адрес:** 220035, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 7. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Выполняя функции заказчика, в течение последних трех лет Застройщиком построены и введены в эксплуатацию объекты:

- жилой дом №20 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 40 месяцев;
- жилой дом №12 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 24 месяца;
- жилой дом №14 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 47 месяцев;
- жилой дом №8 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 15 месяцев;
- жилой дом №10 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 13 месяцев;
- жилой дом №16 по ул. Мясцовская, фактический срок строительства – 20 месяцев;
- жилой дом №29 по ул. Мясцовская, фактический срок строительства – 18 месяцев;
- жилой дом №3А по ул. Нововиленская, фактический срок строительства – 7 месяцев;
- жилой дом №7Б по ул. Нововиленская, фактический срок строительства – 9 месяцев;
- малозэтажные жилые по ул. Зацень, 45А, 45Б, 45В, фактический срок строительства – 5 месяцев;
- жилой дом №123 по пр. Победителей, фактический срок строительства – 27 месяцев.
- жилой дом №37А по ул. Каховская, фактический срок строительства – 52 месяца.

Цель строительства многоквартирного жилого дома №7 (по генплану) по пр. Победителей в границах жилого района Лебяжий со встроенными помещениями административно-торгового назначения общей площадью – 7693,75 кв.м, в том числе общая площадь

квартир – 4180,1 кв.м – увеличение уровня обеспеченности населения жильем.

Строительство осуществляется за счет средств физических и юридических лиц.

Начало строительства объекта – август 2015.

Окончание строительства объекта – 15 октября 2016.

По проектно-сметной документации получено положительное заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 14.12.2012 №845-60/12; от 25.04.2015 №115-60/15; от 23.11.2015 №856-60/15; от 29.07.2016 №472-60/16.

Земельный участок передан коммунальному унитарному дочернему предприятию «Управление капитального строительства Центрального района» решением Мингорисполкома от 25.06.2015 №1632, от 09.01.2015 №21, от 28.04.2016 №1142.

Получено разрешение Госстройнадзора от 03.08.2015, от 23.12.2015, от 13.07.2016, от 01.08.2016 №2-209Ж-027/15.

Генеральный подрядчик – ОАО «Стройтрест №35» (договор генподряда № 197 от 27.07.2015).

В коммунальную собственность г. Минска для переселения граждан из жилых домов, подлежащих сносу в связи с предоставлением земельных участков под жилищное строительство, безвозмездно передается 5,1% общей площади жилого дома.

Объект «Многоквартирный жилой дом №7 (по генплану) по пр. Победителей в границах жилого района Лебяжий со встроенными помещениями административно-торгового назначения» запроектирован 2-секционным 5-этажным с цокольным этажом, техническим подпольем и чердаком. Цокольный этаж – помещения административно-торгового назначения с отдельными входами, в состав которых входят служебные помещения, торговые залы, комнаты приема пищи, хранения инвентаря и санитарные узлы. 1–5-й этажи занимают квартиры: всего – 58 квартир, в том числе

однокомнатных – 30 шт., двухкомнатных – 10 шт., трехкомнатных – 18 шт.

Конструкция здания – монолитный каркас со стенами с плоскими монолитными перекрытиями. Для наружной отделки применена декоративная штукатурка, профилированный металлический лист, блоки декоративные бетонные. Окна и балконные двери из профиля ПВХ. Наружные входные двери – металлические.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для юридических лиц и граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагается 15 квартир, в том числе:

- 5 (пять) однокомнатных квартир общей площадью 37,29 кв.м, 50,88 кв.м и 55,69 кв.м стоимостью за 1 (один) кв.м общей площади – 900 (девятьсот) долларов США при единовременной уплате цены договора (100%);

- 1 (одна) однокомнатная квартира общей площадью 48,00 кв.м стоимостью за 1 (один) кв.м общей площади – 1000 (одна тысяча) долларов США при единовременной уплате цены договора (100%);

- 9 (девять) трехкомнатных квартир общей площадью от 101,64 до 125,96 кв.м стоимостью за 1 (один) кв.м общей площади:

- 850 (восемьсот пятьдесят) долларов США при единовременной уплате цены договора (100%);

- 900 (девятьсот) долларов США при поэтапной уплате по графику платежей в течение 6 месяцев;

- 950 (девятьсот пятьдесят) долларов США при поэтапной уплате по графику платежей в течение 12 месяцев.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагается 7 помещений административно-торгового назначения:

Наименование	Общая площадь (кв.м)	Цена за 1 м кв. при 100% оплате (долларов США)	Цена за 1 м кв. при поэтапной оплате в течение шести месяцев (долларов США)	Цена за 1 м кв. при поэтапной оплате в течение двенадцати месяцев (долларов США)
административно-торговое помещение №1 (секция №1),	111,05	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №2 (секция №1),	130,03	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №3 (секция №1),	119,63	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №1 (секция №2)	68,47	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №2 (секция №2)	118,28	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №3 (секция №2)	130,03	1 050	1 100	1 150
административно-торговое помещение №4 (секция №2)	111,05	1 050	1 100	1 150

Условия оплаты. Обязательство дольщика по уплате цены объекта долевого строительства (цены договора) исполняется в белорусских рублях в сумме, эквивалентной долларам США. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком на день платежа на специальный и расчетный счета застройщика.

При оплате по графику – первоначальный взнос в размере 40% стоимости объекта долевого строительства в течение 7 (семи) календарных дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме, оставшаяся сумма оплачивается в соответствии с графиком платежей, являющимся приложением к договору.

При поэтапной уплате по графику платежей дольщик обязан внести плату за жилищно-коммунальные услуги по объекту долевого строительства до момента государственной регистрации права дольщика на этот объект.

При единовременном платеже – 100% стоимости объекта долевого строительства – в течение 7 (семи) календарных дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

При заключении договора с гражданином, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, необходимо:

- личное присутствие гражданина или его представителя, наличие паспорта или доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Документы для заключения договоров будут приниматься с 21 ноября 2016 года по адресу: **г. Минск, ул. Гвардейская, 7.**

Прием заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных помещений.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве считается не поданным, и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное помещение с другим претендентом.

Срок действия настоящей проектной декларации – до момента заключения договоров создания объекта долевого строительства на все количество продекларированных помещений.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству жилого дома можно по адресу: **г. Минск, ул. Гвардейская, д. 7, каб. 111, тел. 306-07-26.**

■ Прафесіяналы

КАЛІ КУЛІ «ГАВОРАЦЬ»

Заканадаўцы Беларусі прадугледзелі крмінальную адказнасць за незаконнае абыходжанне з агнястрэльнай зброяй ці яе кампанентамі. Менавіта таму для судовага эксперта-баліста вельмі важна вызначыць, які ж прадмет ляжыць перад ім: сапраўдны агнястрэльны прылада ці толькі выраб, які валодае пэўнымі яе ўласцівасцямі. Гэта ў далейшым можа вельмі істотна ўплываць на кваліфікацыю крмінальнай справы, у межах якой і праводзіцца экспертыза.

Завесу таямніцы над балістычнай экспертызаі прыўзняў намеснік начальніка ўпраўлення крміналістычных экспертызаў і ўлікаў, начальнік аддзела крміналістычных экспертызаў упраўлення Дзяржаўнага камітэта судовых экспертызаў па Мінску Аляксандр КРЫВЕЦ.

ШТО ЛІЧЫЦЬ ЗБРОЯЙ?

— Кажучы па-навуковаму, агнястрэльнасць — гэта прынцып кідання снарада за кошт ціску, які ўтвараецца пры згаранні пораху. Гэта і ёсць асноўны прынцып класіфікацыі зброі. Таксама ў ёй мусяць прысутнічаць узброенасць, якая ўключае ствол, які накіроўвае палёт, затвор, які запірае канал ствала, і ўдарна-спускавы механізм, які запальвае порах у патроне. Усё гэта ў сукупнасці і вызначае, ці з'яўляецца зброя агнястрэльнай.

Хітрыкі злачынцаў, з-за якіх выкарыстаная зброя становіцца неспрыдатнай, не ўплываюць на канчатковы вынік экспертызаў. Вось да нас нядуна паступіў рэвальвер. У яго механізме адсутнічае ўдарнік. Зрабіць стрэл немагчыма. Але ў яго ёсць усе астатнія прыкметы агнястрэльнай зброі. Галоўнае пытанне, якое трэба вырашыць падчас эксперымента — ці страляе гэты рэвальвер з выкарыстаннем аналагічнай дэталі?

У Беларусі вельмі даўно была створана спецыяльная кулегільзатэка. У ёй захоўваюцца ўзоры, якія дапамагаюць вызначыць, ці не выкарыстоўвалі злачынцы гэтую зброю раней. Бывалі выпадкі, калі зброю знаходзілі нават праз гады.

3 МАЎЗЕРАМ І ППШ

Часцей за ўсё на стол эксперта трапляе дробнакаліберная зброя. Ёй карыстаюцца на паляванні, падчас спартыўных мерапрыемстваў. Не ў апошнюю чаргу з-за вельмі даступных патронаў. Крыху менш праз рукі экспертаў праходзіць пісталетаў ТТ і рэвальвераў «наган» — сярод апошніх прысутнічаюць нават экзэмпляры часоў Грамадзянскай вайны.

Дагэтуль адгукваецца і стралковае «рэха» Вялікай Айчыннай. Нямаюць зброі тых часоў праваахоўнікі канфіскуюць у «чорных капальнікаў». Сярод яе вельмі шмат карабінаў, вінтовак сістэмы Мосіна, маўзераў, затвораў да іх, аўтаматаў ППШ. Сустрэкаюцца і нямецкія пісталеты-кулямёты MP-40, якія былі падчас Другой светнай вайны на ўзбраенні вермахта.

— У гістарычных фільмах часта ў кадр трапляе зброя, якую зараджаюць з дула. А крміналі агню служыць крэмній, — кажа Аляксандр Крывец. — Вось такі дульназарядны пісталет трапіў да нас не так даўно. Самае цікавае, што ён старой кустарнай вытворчасці.

■ Па слядах гучнай справы

І радыёстанцыі не дапамаглі...

Пракуратура Мінскай вобласці накіравала ў Жодзінскі гарадскі суд крмінальную справу ў адносінах да 9 асоб, якія абвінавачваюцца ў крадзяжы ў асабліва буйных памерах маёмасці адкрытага акцыянернага таварыства «БелАЗ».

Пяцёра з дзевяці зламыснікаў працавалі на гэтым прадпрыемстве, у тым ліку кантралёрамі прапускога пункту пазаведамаснай аховы, майстрамі цэхаў, слесарам-сантэхнікам. З верасня 2014-га па кастрычнік 2015 года яны ўкралі запасных частак, вузлоў і агрэгатаў да кар'ернай аўтамабільнай тэхнікі на суму 148 тыс. дэнамінаваных рублёў.

Як паведаміла старшы памочнік пракурора Мінскай вобласці Ларыса ПАРХІМОВІЧ, зламыснікі ажыццяўлялі сваю злачынную дзейнасць выключна ноччу. Пры гэтым

Фота БЕЛТА

Каб вырашыць шматлікія пытанні, якія стаялі перад экспертамі, давялося прыкласці шмат намаганняў. Трэба было вызначыць мадэль, краіну, дзе яго зрабілі. І самае галоўнае — зрабіць кантрольны стрэл пры адсутнасці патрэбных капсуляў, пораху і кулі.

Некаторыя крмінальныя ўмельцы перапрабуюць газавыя і нават будаўнічыя пісталеты пад баявыя. Жаданне «замесці сляды» хавае пад сабой адзін вельмі востры «камень». Ствол і іншыя дэталі такіх пісталетаў загодзя не разлічаны пад ціск, які ўтвараецца пры звычайным стрэле. І таму злачынца, націскаючы курок, рызыкуе атрымаць істотныя траўмы.

«СТВОЛ» БЕЗ РЕГІСТРАЦЫІ

— Нядуна да нас звярнуўся малады чалавек, — успамінае Аляксандр Крывец. — Яму ад дзеда засталася гладкаствольная паляўнічая стрэльба. І ён хацеў бы захаваць яе як памяць пра родзіча. У прынцыпе, так зрабіць можна. Трэба падысці ў міліцыю і паведаміць пра наяўнасць зброі. Пасля яе трэба будзе штучна зрабіць неспрыдатнай. Зброя патрапіць да нас у Дзяржаўны камітэт судовых экспертызаў. І мы ўжо правядзем адмысловую экспертызу, па выніках якой будзе выдадзена заключэнне аб тым, што гэтая зброя не з'яўляецца агнястрэльнай, а ўсяго толькі макетам. Такія экспертызы ва ўпраўленні па Мінску праводзіцца платна па заявах фізічных, юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрыемстваў.

Да балістаў Камітэта судовых экспертызаў звяртаюцца нават музеі, якія захоўваюць зброю ў якасці экспанатаў. Іх цікаваць правільныя ўмовы захоўвання. Між іншым, 80—90% зброі, якая калісьці выкарыстоўвалася падчас здымак фільмаў, насамрэч былі сапраўднымі...

— А вось яшчэ адзін цікавы выпадак, — працягвае Аляксандр Крывец. — Прыехаў некай да нас яшчэ адзін малады чалавек са Слоніма. І падзяліўся незвычайнай ідэяй. Яму ад дзеда таксама засталася прылада, якая знешне нагадвае кулямёт, які можа мацавацца да матацыкла. І вось яму закарцела ў дзень Перамогі сесці на матацыкл, афарбаваны ў адпаведны колер, надзець каску і праехацца, каб аддаць памяць загінулым. Мы правялі экспертызу прылады і выявілі, што яна не мае прыкмет аг-

нястрэльнай зброі.

Раздаецца тэлефонны званок. Эксперт некалькі хвілін гутарыць з чалавекам, а пасля каротка пераклавае змест размовы.

— Чалавек плануе набыць у Маскве пнеўматычную зброю. Мае расійскі пашпарт да яе. І пытаецца: ці будзе гэтага дастаткова для таго, каб зброя легальна знаходзілася на тэрыторыі Беларусі? Ці трэба звяртацца ў органы ўнутраных спраў для таго, каб праводзілі экспертызу? Калі ў пашпарце на пнеўматычную зброю ўказана велічыня дульнай энергіі да 7,5 джоўля, то ёй можна без рэгістрацыі карыстацца на тэрыторыі Беларусі. Але практыка паказвае, што не заўжды звесткі пашпарта адпавядаюць рэчаіснасці. У зброі можа быць зменена канструкцыя спружыны ці газавога балона. Робіцца гэта звычайна ў бок павышэння паказчыка дульнай энергіі. У такім выпадку ў міліцыю зброю рэгістраваць трэба. Таму калі вы сумняваецеся наконт таго, ці трэба рэгістраваць зброю, аддайце яе лепш на экспертызу, якая і пакажа дакладныя даныя.

ВЫЗНАЧЫЦЬ ПА АДБІТКУ

Судоваму эксперту куля можа паведаміць вельмі шмат. Напрыклад, тып патрона, у якім яна выкарыстоўваецца. Можна звузіць кола пошукі да мадэлі і калібру зброі. Калі ствол зношаны, то ён таксама пакіне адбітак на кулі, у асобных выпадках можна вызначыць нават напрамак стрэла, высветліць, ці сустракала куля нейкую перашкоду падчас палёту, ці быў рыкашт.

— Для таго, каб атрымаць эксперыментальныя сляды канала ствала на кулях, неабходна стрэльба ў цыры, — гаворыць Аляксандр Крывец. — Дапамагае ў гэтым кулеўлоўнік.

Вельмі шмат спраў мы маем з пнеўматычнай і траўматычнай зброяй. Па спецыфіцы траўматычнай зброі вельмі блізка да агнястрэльнай. Менавіта таму эксперт яшчэ даследуе, ці ўносіліся канструкцыйныя змены ў яе часткі. Гэта дапамагае высветліць, ці змянілася мэтавае прызначэнне прылады.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.
schklennik@zviazda.by

■ Скарб краіны

ЛЮДЗІ І БАЛОТЫ

Пра значнасць апошніх — новая кніга айчынных біёлагаў

Што мы ведаем пра беларускія балоты? Большасць прыгадае вядомую кнігу Івана Мележа. Але цяпер у аматараў дакладнай інфармацыі з'явілася навуковая кніжка ведаў — выданне «Флора і расліннасць верхавых балот Беларусі». Аўтары, супрацоўнікі Нацыянальнай акадэміі навук, расказалі пра гісторыю яе стварэння, а таксама падзяліліся цікавымі фактамі пра адно з найгадоўнейшых багаццяў нашай краіны.

— Работу над выданнем мы распачалі прыкладна ў 2004 годзе, — угадваў намеснік дырэктара Інстытута эксперыментальнай батанікі НАН па навуковай і інвацыійнай рабоце Дзмітрый ГРУМО. — Тады ў навуцы былі даволі цяжкія часы, але праект падтрымаў адзін з амерыкана-брытанскіх фондаў, які дапамог нам з пошукам замежных валанцёраў для правядзення даследаванняў. Прыкладна ў 2006 годзе мы распачалі актыўную работу па зборы матэрыялу для будучай кнігі — і вось праз дзесяць гадоў яна пабачыла свет.

Пасля прэзентацыі аўтары выступілі з невялікімі лекцыямі. Так, напрыклад, навуковы супрацоўнік лабараторыі геабатанікі і картаграфавання расліннасці Інстытута эксперыментальнай батанікі Наталля ЗЕЛЯНКЕВІЧ распавяла пра гісторыю даследавання нашых балот. Паводле яе слоў, пачынальніцай тут была каралева Бона Сфорца, якая яшчэ ў XVI стагоддзі распачала меліярацыю на Палессі. Маштабныя работы па асушэнні пачалі праводзіцца ўжо пазней, у канцы XIX стагоддзя. На здымках таго часу можна заўважыць, як падчас рыцця каналаў праводзіліся... малебны. Ужо ў мінулым стагоддзі ў сталіцы была створана першая профільная ўстанова — Мінская балотна-даследная станцыя, якая знаходзілася ў раёне Камароўскага балота (яго рэшткі цяпер знаходзяцца ў парку Дружбы народаў). У самым пачатку Вялікай Айчыннай вайны ў будынак станцыі папала авіябомба, і большая частка вынікаў даваенных даследаванняў была страчана.

Дактэнт кафедры біягеаграфіі і аховы прыроды Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта Вольга ГАЛАНІНА расказвала пра ролю балот у экалогіі і выкарыстанні іх у сучаснай гаспадарцы. Як сцвярджае навукоўца, галоўная функцыя гэтых тэрыторый у экасістэме — накапленне вады (так, напрыклад, у балоце Ельня ўтрымліваецца амаль столькі ж вільгаці, колькі ў возеры Нарач). Другі аспект — газаабмен, у прыватнасці, перапрацоўка вугляроду ў кісларод. Цікава, што ў сухія гады балота можа паварочваць гэты працэс у адвароты бок і паглынаць кісларод. Што датычыцца выкарыстання балот чалавекам, то, па словах навукоўцы, апошнім часам назіраецца тэндэнцыя, згодна з якой спажыванне торфу ў якасці паліва няспынна змяншаецца. Цяпер гэтае рэчыва больш выкарыстоўваюць як угнаенне. Тым не менш знаходзяцца новыя аспекты выкарыстання балот, так, напрыклад, многія аэрапорты Еўропы пабудаваны якраз на месцах асушаных балот, гэтак жа шырока яны выкарыстоўваюцца ў ваеннай сферы ў якасці палігонаў.

Дзмітрый Грумо гаварыў пра праблемы захавання і аднаўлення беларускіх балот. Галоўнай небяспекай для «лёгкіх Еўропы» навукоўца бачыць меліярацыю, выкіды вуглякіслага газу, а таксама пажары. Да пачатку масавага асушэння 12,3 працэнта тэрыторыі краіны было занята балотамі, сёння гэты паказчык складае ўсяго 4,2 працэнта. Тым не менш Дзмітрый Грумо адзначае ўвагу да праблемы з боку дзяржавы — у Беларусі было наноў забалочана.

51 тысяча гектараў. Для параўнання, у Літве, Латвіі і Эстоніі за той жа час гэтая лічба дасягнула ўсяго 5 тысяч. Пад аховой знаходзіцца 68,8 працэнта тэрыторыі верхавых балот. Што датычыцца пакараў, то сітуацыя ў апошнія гады таксама выправілася дзякуючы ў тым ліку намаганням МНС. Яшчэ ў 2002 годзе ўзгаранні тарфянікаў былі праблемай нацыянальнага маштабу, цяпер жа падобныя надзвычайныя сітуацыі — рэдкасць.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

■ Вакол аўто

«АЙЦІШНІКУ» НЕ ДАГАДЗІЛІ ЧУЖЫЯ МАШЫНЫ

За хуліганскія дзеянні затрыманы 24-гадовы супрацоўнік ІТ-кампаніі, які, будучы на добрым падпітку, пашкодзіў чужыя аўтамабілі, прыпаркаваныя ў двары жыллага дома ў Мінску.

— Ён, знаходзячыся ў водпуску, сустрэўся са сваімі калегамі. Маладыя людзі выпівалі, пасля чаго хлопец адправіўся дадому. Праходзячы праз двор жыллага дома па вуліцы Заслаўскай, ён убачыў прыпаркаваныя аўто і без аніякіх прычын пачаў наносіць па адной з іх удары нагамі і рукамі. Потым, адарваўшы бакавое люстэрка, перамясціўшы ды іншыя машыны, якую падрапаў ключом, — расказала прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС г. Мінска Таццяна АБОЗНАЯ. — Маладога чалавека ўбачыў з акна сваёй кватэры гаспадар апошняга аўто. Мужчына выбег на вуліцу і пачаў утрымліваць хулігана, папрасіўшы людзей выклікаць супрацоўнікаў міліцыі. З заявамі адносна прыцягнення маладога чалавека да адказнасці звярнуліся ўладальнікі абодвух пашкоджаных аўтамабіляў. Хулігану пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да трох гадоў.

ЗАТРЫМАЛІ СЕРЫЙНАГА ЗГОНШЧЫКА

23-гадовы мінчанін падазраецца ў здзяйсненні дваінога згону.

Дзякуючы камерам відэаназірання, усталяваным на даху крамы з боку вуліцы Брыкета, затрыманы падазраваны ў здзяйсненні згону матацыкла «Хорс Z-150». Было ўстаноўлена, што зламыснік датычны яшчэ да аднаго такога выпадку.

Матацыкл мінчанін неўзабаве прадаў, пасля чаго адправіўся да сяброў у Вілейку. Атрыманы за «двухколавага каня» сродкі пасля некалькіх застолляў скончыліся. У ходзе чарговага сумеснага распывання спіртных напояў хлопец скраў ключы ад аўтамабіля «Форд», які належыць яго сябру, і забраў машыну. Раніцай кампанія не выявіла ні хлопца, ні аўто, пасля чаго звярнулася з заявай у міліцыю. А ў гэты час згоншчык ужо даехаў да Мінска, дзе і быў затрыманы сышчыкам.

Па інфармацыі Фрунзенскага РУУС г. Мінска, устаноўлена, што хлопец прыцягваўся да крмінальнай адказнасці за аналагічныя злачынствы. Яшчэ ў 2013 годзе ён здзейсніў згон шасці аўтамабіляў, а праз месяц пасля вызвалення зноў узяўся за старыя крмінальныя справы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Асаблівасці ненацыянальнага футбола,

ці Як за чвэрць стагоддзя ў краіне прыжылася самая амерыканская гульня

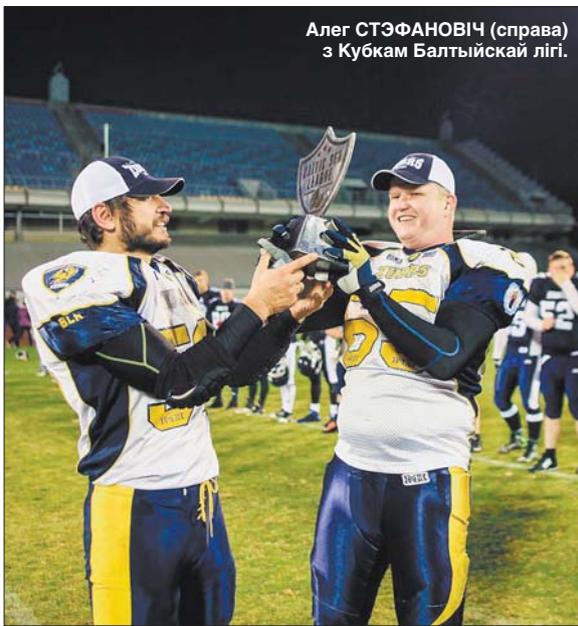
Першая каманда па амерыканскім футболе ў Беларусі з'явілася на самым старце 90-х, а ў гэтым годзе «Мінскія Зубры» ўжо святкуюць сваё 25-годдзе. За гэты час клуб становіцца пераможцам чэмпіянату СНД і неаднаразовым прызёрам адкрытага чэмпіянату Украіны. Менавіта беларуская каманда, на думку многіх спецыялістаў, заслужыла права называцца адной з найлепшых дружных Усходняй Еўропы. У свой маленькі юбілей «Зубры» здзейснілі даўнія мары — нарэшце сталі ўладальнікамі залатых медалёў Украінскага чэмпіянату і выйгралі зусім новы турнір — Балтыйскую лігу.

Перад пачаткам сезона кіраўнікі «Мінскія Зуброў» вырашылі правесці невялікія рэформы, як унутры клуба, так і ў падрыхтоўцы саміх футбалістаў. За аснову быў узяты ўзор развіцця найлепшых клубаў Еўропы. Як бачым, гэта дало наглядны вынік — перамога ў чэмпіянаце Украіны, дзе беларусы не маглі падняцца на першую прыступку п'едэстала цэлых 7 гадоў.

За фінальным матчам Нацыянальнай футбольнай лігі ў ЗША звычайна назірае больш за сотню мільёнаў чалавек. Важнасць гэтай спартыўнай падзеі настолькі вялікая, што ў 1985 годзе з-за вырашальнага матча перанеслі інаўгурацыю амерыканскага прэзідэнта Рональда Рэйгана.

— Заўсёды спыняліся за крок, увесь час чагосьці нам не хапала, — расказвае адзін з гульцоў лініі атакі **Алег СТЭФАНОВІЧ**. — У гэтым годзе ўдалося роўна прайсці ўсю дыстанцыю рэгулярнага чэмпіянату (у ім удзельнічала 20 каманд), а ў серыі плей-оф перамаглі адну з наймацнейшых украінскіх дружных «Кіеўскіх бандытаў». Перамога ў гэтым чэмпіянаце была нашай даўняй марай і задачай, і нарэшце мы яе адолелі. На самай справе ва Украіне нават быў невялікі скандал з гэтай нагоды, маўляў, чаму нацыянальны кубак з'язджае ў іншую краіну.

У клубе адзначаюць, што адным з галоўных фактараў поспеху стала запрашэнне легіянераў. У гэтым годзе ў Мінск прыехалі сапраўдныя родапачынальнікі гэтага віду спорту — амерыканцы. У камандзе з'явіліся 3 новыя гульцы, якія дзейнічалі на ключавых пазіцыях. Гэта кватэрбэк Джымі Расел, лайнбэкер Майкл Фол, прынімаючы і адначасова гулец задняй лініі Трой Райс.

Алег СТЭФАНОВІЧ (справа) з Кубкам Балтыйскай лігі.

— Гэта дастаткова кваліфікаваныя і вядомыя футбалісты ў Еўропе. Яны ўжо даўно гуляюць на нашым кантыненте і маюць вельмі добры рэйтынг, — падкрэслівае Алег.

Джымі Расел да пераходу ў «Зубры» стаў чэмпіёнам Францыі, Трой Райс быў чэмпіёнам Венгрыі, Украіны, дамогся добрых поспехаў у Фінляндыі. Райс кажа, што каманда, дзе ён гуляе, абавязкова становіцца чэмпіёнам.

Немалаважна, што ўсе легіянеры былі сур'ёзна ўцягнутыя і ў трэніровачны працэс, што дапамагло па ходзе сезона перабудаваць усю гульню каманды. Трэнеры таксама адзначылі, што беларускія гульцы побач з прафесіяналамі такога ўзроўню нашмат хутчэй прагрэсуюць і самі.

Акрамя адкрытага чэмпіянату Украіны, «Мінскія Зубры» сёлета прынялі ўдзел у Балтыйскай лізе амерыканскага футбола. Гэты турнір закліканы аб'яднаць еўрапейскія клубы і даць добрую гульнявую практыку. Цяпер да лігі працягваюць вялікую цікавасць прадстаўнікі гэтага віду спорту ў Скандынавіі, Польшчы, Вялікабрытаніі. Сёлета ў турніры прымалі ўдзел латышы, фіны, палякі і беларусы.

— У Балтыйскай лізе мы абыгралі топ-клуб з Польшчы «KOZLY» і фінскую каманду «EAGLES», якая зна-

ходзіцца на добрым рахунку ў Фінляндыі, а фінскі чэмпіянат, дарэчы, па праве лічыцца адным з наймацнейшых у Еўропе. У Балтыйскай лізе ніхто не чакаў ад нас такога спрыту, а мы ўзялі і выйгралі яе, — кажа кардынатар беларускай атакі.

Пра тое што развіццё амерыканскага футбола ў Беларусі набірае абароты, галоўным чынам гаворыць колькасць клубаў, якая за апошнія гады прыкметна ўзрасла. Сёння ў нас 6 каманд у розных абласцях краіны.

Цяпер, пакуль гульцы ў законным адпачынку, кіраўніцтва клубаў ужо будзе планаваць на наступны сезон. Практычна са стопрацэнтнай упэўненасцю можна казаць, што ў 2017 годзе ў краіне ўпершыню будзе праведзены нацыянальны чэмпіянат па амерыканскім футболе. На гэтым і плануюць сканцэнтравана сваю ўвагу «Мінскія Зубры».

— Калі ў чэмпіянаце Беларусі з'явіцца ўсе клубы, то, несумненна, там будзе добрая канкурэнцыя, — дзеліцца чаканнямі Алег Стэфановіч. — У Мінску, акрамя нас, ёсць яшчэ адна вельмі моцная каманда — «Літвіны», якія ў гэтым годзе прэтэндавалі на выхад у фінал чэмпіянату Расіі. Калі ў фінальным матчы нашага першынства сыдуцца «Зубры» і «Літвіны», то гэта будзе суперматч. Мы не сустракаліся ўжо тры гады і, улічваючы нашы дастаткова складаныя адносіны, — мы ўсё ж такі канкуруем за права называцца найлепшым клубам Беларусі — гэты чэмпіянат пажажа, хто варты такога звання.

За 25 гадоў «Мінскія Зубры» абзаваліся дастатковай колькасцю балецьчыкаў, нягледзячы на тое, што аме-

рыканскі від спорту с цяжкасцю прыжываецца ў Беларусі, цікавасць гледачоў ужо сфарміравалася.

— Сёння да нас на гульні прыходзяць людзі, можа быць, яшчэ не ў той колькасці, як хацелася б, але дакладна могу сказаць, што збіраць трыбуны на ўзроўні 1-й лігі нашага чэмпіянату краіны па класічным футболе мы можам. Прытым што няма ні рэкламы, ні анонсаў, выключна «сарафаннае» радыё.

Сёння паспрабаваць сябе ў амерыканскім футболе можа кожны ахвотны, дастаткова зазірнуць на трэніроўку да «Зуброў». Там вам выдадуць экіпіроўку і навуцаць асновы гульні. Калі чалавек мае добрую фізічную падрыхтоўку і хутка прагрэсуе, дастаткова месяца, каб трапіць у асноўную каманду.

— Амерыканцы ў гэтым плане малайцы, яны прыдумалі спорт, які не патрабуе асаблівых фізічных даных. Бо ў амерыканскім футболе шмат гульнявых пазіцый, дзе знайсці сябе зможа любы чалавек. Вядома, лепш, калі прыходзяць людзі хоць бы мінімальна знаёмыя са спортам, але галоўнае быць здравым і мець жаданне, тады ўсё атрымаецца і гэты спорт вас дакладна зацягне, — запэўнівае Алег.

Узрост таксама не мае значэння, але раней за 16 гадоў прыходзіць не варта, пакуль на базе клуба няма дзіцячай школы, але ўжо ёсць фарм-клуб — «Лосі».

Нягледзячы на ўсе дасягненні, «Мінскія Зубры» ўсё ж такі яшчэ аматарская каманда, спартсмены там не атрымліваюць зарплату, таму іх асноўная прафесійная дзейнасць даволі розная — ёсць будаўнікі, праграмісты, архітэктары, кіроўцы, менеджары і студэнты. Гэта значыць, у футбол гуляюць усе.

З боку здаецца, што амерыканскі футбол — адзін з самых траўманябаспечных гульнявых відаў спорту, аднак спецыялісты адзначаюць, што менавіта ў звычайным класічным футболе больш за ўсё пашкоджанняў.

— Тут праблема ў іншым, у нашых гульцоў павінна быць добрая пастаянная гатоўнасць да нагулак, таму што яны ў нас спецыфічныя, калі чалавек не гатовы, то, вядома, лёгка атрымаць траўму. Для людзей, якія прафесійна адносяцца да справы, гэта не больш траўманябаспечны від спорту, чым астатнія, — кажа футбаліст з дзесяцігадовым стажам.

Уладзімір Высоцкі, пабываўшы ў ЗША ў 70-х гадах, прыйшоў у захапленне ад гэтай гульні. Пасля ён напісаў песню «Анэлы азарту».

Яшчэ калі вам здаецца, што амерыканскі футбол — гэта хаатычны рух людзей па полі, то вы памыляецеся. Гэта досыць разумная гульня, у кожнага футбаліста свая пазіцыя і кожны дакладна ведае свой маршрут. У амерыканскім футболе існуюць тысячы камбінацый, якую менавіта гуляць, вырашае трэнерскі штаб.

— Галоўным чынам на полі ў нас ідзе барацьба за тэрыторыю. Розыг-

рыш праходзіць вельмі хутка — літаральна 5—7 секунд, за гэты час трэба паспрабаваць прайсці максімальную адлегласць. Тут у сілу ўступае трэнерскае майстэрства: разумная расстаноўка гульцоў, падманныя прыёмы, — тлумачыць Алег.

Амерыканскі футбол уваходзіць у Кнігу рэкордаў Гінеса, як від спорту з самым шырокім зборам правілаў. Але, калі вы ніколі не былі на матчах, не пахоўваецеся, што будзеце выглядаць там «белай варонай», на стадыёне заўсёды ёсць каменатары, які тлумачыць асновы гэтых правілаў.

— Праз палову сустрэчы нашы новыя гледачы ўжо выразна разумеюць, што адбываецца на полі, а прыйшоўшы на матч у наступны раз, чалавек ужо зможа лічыць сябе практычна экспертам.

ЖАДАННЕ! МАЙСТЭРСТВА? ВЫКАНАННЕ...

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» расказам пра гульню футбалістаў у матчы з Балгарыяй, выступленне айчынных гандбольных клубаў у міжнародных турнірах і даведаемся пра падрабязнасці падрыхтоўкі Дар'і Домрачавай да вяртання ў біятлон.

1. Футбалісты зборнай Беларусі завяршылі сезон адборачнымі матчаў чэмпіянату свету-2018 супраць каманды Балгарыі. У гасцях нашы суайчыннікі былі слабейшыя за гаспадароў — 0:1.

— Такую гульню саперніка мы чакалі і рыхтаваліся да яе: у балгар яна будзе хуткім пераходзе з абароны ў атаку. І адна з нашых страт мяча ў пачатку матчу прывяла да контр-выпаду, які завяршыўся голам, — пракаментаваў паражэнне сваёй дружны галоўны трэнер беларусаў **Аляксандр ХАЦКЕВІЧ**. — Потым валодалі ініцыятывай. Але ў адным моманце выратаваў варатар, а недзе нам не хапіла выканання і ўдачы. У прынцыпе сустракаліся роўныя каманды па падборцы футбалістаў. Аднак аднаго жадання мала: трэба і майстэрства, і выкананне, — дадаў настаўнік.

У другім нядзельным матчы 4-га тура ў кваліфікацыйнай групе А футбалісты Люксембурга сустракаліся з камандай Нідэрландаў і саступілі — 1:3. У матчы лідараў французы 11 лістапада ў Парыжы атрымалі валявую перамогу над шведамі — 2:1. **Становішча пасля чатырох тураў:** Францыя — 10 ачкоў (розніца мячоў — 7-2), Швецыя — 7 (6-3), Нідэрланды — 7 (8-4), Балгарыя — 6 (6-10), Беларусь — 2 (2-6), Люксембург — 1 (5-9).

Адборачны турнір сусветнага першынства адновіцца вясной 2017 года.

2. Дзве залатыя ўзнагароды заваявалі беларускі Таццяна Мацко (64 кг) і Марына Жарская (52 кг) на чэмпіянаце свету па самба ў Балгарыі. Дзяўчаты змаглі ўпэўнена прайсці па турнірнай сетцы, а ў фінале Таццяна была мацнейшай за Дзінару Жумабаеву з Казахстана. Марына атрымала перамогу ў паядынку з расійкай Ганнай Харытонавай.

Акрамя таго, Святлана Цімашэнка стала сярэбраным прызёрам у катэгорыі да 80 кг. Андрэй Казусёнак заняў другое месца ў катэгорыі да 100 кг, а Сцяпан Папоў стаў уладальнікам бронзавай ўзнагароды ў катэгорыі да 74 кг. У раздзеле баявога самба трэцяе месца ў катэгорыі да 82 кг у Яўгена Алексіевіча.

3. Брэсцкі гандбольны клуб імя Мяшкова ў дамашнім матчы Лігі чэмпіёнаў перайграў шведскі «Крысціянстад» — 32:27. Дзякуючы гэтай перамозе БГК зарабіў яшчэ два ачкі і з шасцю баламі ў актыве размясціўся на пятай пазіцыі ў турнірнай табліцы.

Пасля шасці тураў з 10-ю ачкамі лідзіруе ў групе «Вардар», следам ідзе «Райн Лявен», у якога на бал менш. Замыкае тройку «Віве», у яго 8 ачкоў.

Наступную гульню ў Лізе чэмпіёнаў «мяшкоўцы» зноў правядуць у Брэсце. Паядынак супраць «Цэле» адбудзецца 19 лістапада.

А вось гандбалісты мінскага СКА атрымалі першыя перамогі ў розыгрышы Балтыйскай лігі. Пасля двух паражэнняў на старце

новага сезона ў трэцім паядынку, які адбыўся ў Клайпедзе, быў абыграны літоўскі «Драгунас» — 33:26, а днём пазней і рыжскі «Цэлтніекс» — 40:26.

Нагадаем, 19 лістапада СКА працягне выступленне ў розыгрышы Кубка ЕГФ. Армейцы на сваёй пляцоўцы сустрэнуцца з французскім «Сен-Рафаэлем».

4. Нацыянальная зборная па біятлоне адправілася на заключны перад стартам сезона збор у нарвежскі Шушэн. Там іх ужо чакае лідар жаночай зборнай Дар'я Домрачова, якая прыступіла да трэніровак пасля нараджэння дачкі. Не менш знакаміты і тытулаваны муж Дашы Уле-Эйнара Б'ёрндалена для больш эфектыўнай падрыхтоўцы да сезона нават аддаў жонцы свой знакаміты трэйлер.

— На працягу бліжэйшага часу Дар'я будзе мець магчымасць выкарыстоўваць трэйлер для падрыхтоўкі. Ёй трэба самым лепшым чынам трэніравацца і рыхтавацца да сезона. Для свайго вяртання яна будзе выкарыстоўваць яго больш, чым я. Вельмі важна, каб Дар'я вярнулася на той узровень, на якім была раней, — расказаў Б'ёрндален.

У знакаміты 20-тонны трэйлер нарвежскага біятліста ўваходзяць трэнажорная зала, трэдбан (бегавая дарожка), шэсць спальных месцаў, кухня і ванна.

Біятлонны сезон панчэцца праз два тыдні. Першы этап Кубка свету стартуе 25 лістапада ў шведскім Эстэрсундзе. Домрачова спадзяецца вярнуцца да гонак у студзені.

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я **ЛАБАЖЭВІЧ**. lobazhevich@zviazda.by

ШАНЦ ДЛЯ «ЗЯМЛІ КЕДРАЎ»

КАЛІ НЕВЯЛІЧКІ ЛІВАН НАБУДЗЕ БЫЛУЮ МОЦ?

Парламент Лівана з 46-й(!) спробы абраў новага прэзідэнта краіны, ім стаў ветэран ліванскай палітыкі 81-гадовы генерал Мішэль Аун. Эксперты спадзяюцца, што такім чынам будзе пакладзены канец палітычнаму крызісу ў краіне, выкліканаму завяршэннем прэзідэнцкага тэрміну папярэдняга кіраўніка дзяржавы Мішэля Сулеймана. Ліван 29 месяцаў жыў без прэзідэнта, бо галоўным палітычным сілам не ўдавалася прыйсці да кансэнсусу па прымальнай кандыдатуры. Нарэшце ў краіны з'явіўся рэальны шанец для вяртання ў эканамічныя лідары рэгіёна.

Пірог цывілізацый

Для таго, каб на свае вочы пазнаёміцца са шматвяковай гісторыяй чалавецтва, варта наведаць Ліван. Малюсенькую (агульная плошча — усяго 10 452 км² (для параўнання: чацвёртая частка Гомельшчыны), па памерах краіна з'яўляецца 161-й у свеце) «зямлю за-паветную». Дзяржава з яе ўнікальным размяшчэннем у Заходняй Азіі падобная на слоены пірог цывілізацый. Як быццам усе сусветныя культуры і рэлігіі прызначылі спатканне ў адным месцы — у розны час. У падмурках мячэці Аль-Амар — рымскі храм Юпітэра, пераўтвораны ў візантыйскую царкву, крыжакі ўзвялі храм у гонар Іаана Хрысціцеля, а мусульмане перабудавалі яго ў мячэць Фарух аль-Іслам («Перамога ісламу»).

Старажытная дзяржаўнасць, якую сімвалізуе велічны ліванскі кедр, нарадзілася 3 тысячы гадоў таму і бярэ адлік з заснавання знакамітых фінікійскіх гандлёвых гарадоў Цір і Сідон — найбуйнейшых мегаполісаў таго часу. Легендарная міжземнаморская Фінікія паспела пабываць у руках шматлікіх старажытных дзяржаў — Асірыі, Персіі, Македоніі, Рыма, Візантыі, і гэта далёка не поўны спіс. Багаты край невыпадкава прыцягваў да сябе ўвагу — ён знаходзіўся на стыку важных гандлёвых шляхоў, меў зручныя гавані, яго засялялі ўмелыя і прадпрыемальныя людзі. Старажытны Ліван быў сапраўднай залатой жылай, бо яго жыхары стварылі велізарную для таго часу гандлёвую сетку, якая цягнулася праз усё Міжземнамор'е. А асобныя купецкія шляхі даходзілі нават да Брытанскіх астравоў.

Тэрыторыя Лівана ў складзе Вялікай Сірыі больш за 400 гадоў уваходзіла ў Асманскую імперыю. Пасля паражэння Турцыі ў Першай сусветнай вайне і распаду Асманскай імперыі ў 1918 годзе акупавана брытанскімі войскамі. Пасля была перададзена Францыі. У 1926-м Ліван стаў асобнай тэрытарыяльнай адзінкай, аднак пад кіраваннем адміністрацыі Французскага мандата Сірыі.

Як вядома, у чэрвені 1940 года Францыя была акупавана Германіяй. Ужо ў лістападзе ў Ліване прайшлі першыя выбары і сфарміраваны ўрад. У 1943 годзе краіна афіцыйна набыла незалежнасць. Тады ж няпісаны «Нацыянальны пакт» усталяваў правіла, у адпаведнасці з якім прэзідэнтам Лівана павінен быць хрысціянін-марон, прэм'ер-міністрам — мусульманін-суніт, а спікерам парламента — мусульманін-шыіт. У 1948 годзе Ліван удзельнічаў у першай араба-ізраільскай вайне. Пасля паражэння Арабскай вызваленчай арміі падпісаў з Ізраілем пагадненне аб спыненні агню. 100 тысяч арабскіх бежанцаў перабраліся ў Ліван. З 1956 года тут пачалі ўзмацняцца супярэчнасці паміж хрысціянамі і мусульманамі, якія выліліся ў маі 1958 года ў грамадзянскую вайну. Каб утрымаць уладу ў краіне, прэзідэнт Каміль Шамун звярнуўся па ваенную дапамогу да ЗША. Амерыканскія войскі знаходзіліся ў краіне з ліпеня па кастрычнік да поўнай нармалізацыі абстаноўкі.

У 1975 годзе ў Ліване пачалася другая грамадзянская вайна паміж мусульманскай і хрысціянскай групамі насельніцтва. Яна працягвалася 15 гадоў, разбурыўшы некалі квітнюючую эканоміку краіны, і забрала жыцці больш чым 150 тысяч жыхароў. Кровапраніліце спынілася ў 1990-м падпісаннем Таіфскіх пагадненняў. У 1976 годзе па просьбе тагачаснага ўрада на тэрыторыю краіны ўвайшлі сірыйскія войскі. Фактычная акупацыя працягвалася да 2006-га, нягледзячы на афіцыйныя патрабаванні прэзідэнтаў Лівана аб вывадзе вайсковых падраздзяленняў.

Пасля заканчэння грамадзянскай вайны ў Ліване наступіў нядоўгі перыяд адноснага спакою. Аднак стабілізацыя была перарвана ўрадавым крызісам, справаканым забойствам экс-прэм'ера краіны Рафіка Харыры, гэта супала з вывадам з краіны сірыйскіх войскаў і ізраільска-ліванскім канфліктам у 2006 годзе. У 2011-м у Ліване разгарэлася супрацьстаянне паміж урадам і ісламістамі. А летась па краіне пракацілася хваля пратэстаў з-за бяздзейнасці ўрада і палітычнага крызісу, падчас якога парламент не можа абраць прэзідэнта.

Унікальная мадэль

Як сцвярджаюць аналітыкі, ліванская эканоміка — яскравы прыклад ліберальнай мадэлі, што характарызуецца адкрытай гандлёвай і інвестыцыйнай палітыкай, свабоднымі рынкавымі цэнамі, развітымі знешнеэканамічнымі сувязямі. Высокая рэпутацыя банкаўскага сектара спрыяла прызнанню Лівана ў якасці банкаўска-фінансавага цэнтра і «Швейцарыі» блізкаўсходняга рэгіёна. Краіна абрала ў сярэдзіне 1940-х гадоў шлях развіцця, які заснаваны на прынцыпах кропкавага дзяржаўнага ўмяшання ў эканоміку ў мэтах садзейнічання мясцоваму і замежнаму прыватнаму прадпрыемству, прадастаўлення замежнаму

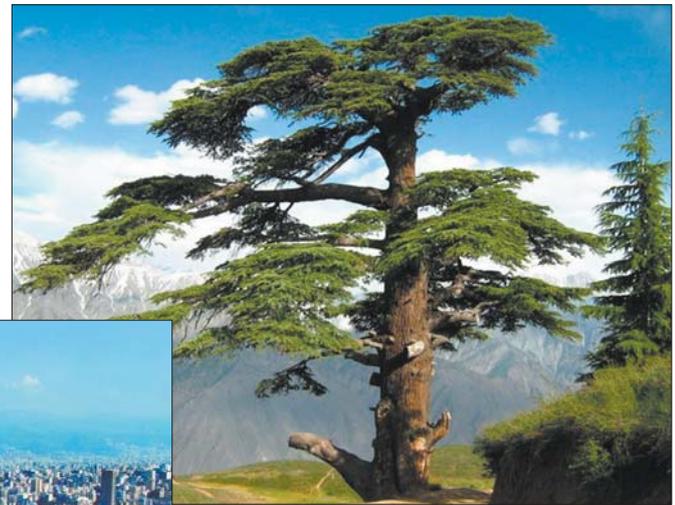

капіталу роўных магчымасцяў з мясцовым капіталам і захавання ліберальнага валютнага і мытнага рэжыму.

У выніку грамадзянскай вайны 1975—1990 гадоў сур'ёзна пацярпелі многія галіны нацыянальнай гаспадаркі, была разбурана інфраструктура, падарваныя пазіцыі краіны як важнага эканамічнага, гандлёвага і банкаўскага цэнтра на Блізкім Усходзе. Вайна прывяла да высокай знешняй запазычанасці, росту інфляцыі, хронічнага дэфіцыту дзяржаўнага бюджэту.

Няпісаны «Нацыянальны пакт» усталяваў правіла, у адпаведнасці з якім прэзідэнтам Лівана павінен быць хрысціянін-марон, прэм'ер-міністрам — мусульманін-суніт, а спікерам парламента — мусульманін-шыіт.

Крэдыты і прыцягненне замежных інвестыцый спрыялі паскарэнню працэсу аднаўлення і рэканструкцыі інфраструктуры ліванскай эканомікі. Прыкметнаму росту шмат у чым паспрыяла рэалізацыя ўрадавага плана «Гарызонт-2000», накіраванага на аднаўленне краіны, на яго ўвасабленне спатрэбілася \$18 млрд. Вынікі відавочныя — праз 10 гадоў пасля заканчэння грамадзянскай вайны — у пачатку 2000-х — краіна зноў пачынае займаць ключавое становішча ў гандлі і фінансава-банкаўскай сферы на Блізкім Усходзе.

На ўсходзе

Міжземнамор'я

Ліван атрымлівае вялікую выгаду ад згуртаванай і прадпрыемальнай дыяспары. Паводле асобных звестак, грашовыя пераводы ад ліванцаў за мяжой членам сваіх сем'яў складаюць \$8,2 млрд — 1/5 частка эканомікі краіны. Кіраўнік аддзела даследаванняў і аналізу Byblos Bank Насіб Габрыль падлічыў, што ліванцы за мяжой дадаюць краіне больш чым \$1400 на душу насельніцтва ў год. У 2011-м Ліван быў на чацвёртым месцы сярод 18 арабскіх дзяржаў па аб'ёме інвестыцый, якія склалі \$4 млрд. У 2012 годзе прамыя замежныя інвестыцыі склалі \$3,78 млрд, што зрабіла Ліван адным з найбуйнейшых іх атрымальнікаў у рэгіёне — трэцяе месца пасля ААЭ і Саудаўскай Аравіі.

Аднак сірыйскі крызіс аказвае вельмі негатывнае ўздзеянне на ліванскую эканоміку. Дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту ў 2013 годзе дасягнуў 4 млрд долараў, тэмпы росту эканомікі ўпалі на 1,5%. Цалкам падарванымі аказаліся такія ключавыя артыкулы даходаў, як гандаль і турызм. Закрыццё транзітных шляхоў праз сірыйскую тэрыторыю рэзка знізіла ўзровень ліванскага экспарту і рээкспарту ў краіны Персідскага заліва, Ірак і Ірданію. Сірыйскія бежанцы складаюць ледзьве не палову (1,5 млн з 4 млн) насельніцтва невялікага Лівана. З-за вялізнага патоку перасяленцаў у краіне, дзе не хапае працоўных месцаў, растуць беспрацоўе і палітычная напружанасць.

Разам з тым, па паведамленнях ліванскай газеты «The Daily Star», нягледзячы на вайну ў суседняй Сірыі, банкаўска-фінансавы сектар, захоўваючы сваю міжнародную рэпутацыю, працягвае развівацца ў станоўчым рэчышчы. Ліван заплаціў высокую цану за грамадзянскую вайну, таму сёння дзяржава імкнецца мінімізаваць негатывны ўплыў рэгіянальных палітычных канфліктаў, якія прадстаўляюць вялікую небяспеку для эканамічнага развіцця і дабрабыту краіны.

Рух капіталу на Блізкім Усходзе па большай частцы кантралюецца менавіта ліванскімі фінансістамі.

Сённяшні Ліван — даволі нестабільная дзяржава, якая фактычна знаходзіцца ў стане перманентнай грамадзянскай вайны. І гэта яе сённяшняе становішча амаль цалкам абумоўлена падзеямі другой паловы ХХ стагоддзя. Але ж пераканаць сунітаў, шыітаў і хрысціян на Блізкім Усходзе нешта зрабіць разам, тым больш падзяліць уладу, удалося толькі тут, у самай усходняй кропцы Міжземнага мора. Ліванцы з упартасцю, якая выклікае павагу, дзесяцігоддзямі шукаюць шлях да згоды. Цяпер у іх зноў з'явіўся шанец.

Захар БУРАК. burak@vziazda.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 420/С-54851 (назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – здание для ремонта и технического обслуживания автомобилей), площадью 865,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Притыцкого, 18
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 44130000002000236 (назначение – для обслуживания здания для ремонта и технического обслуживания автомобилей), площадью 0,5725 га, расположенном по адресу: г. Лида, ул. Притыцкого, 18
Начальная цена продажи	142 000 р. (сто сорок две тысячи рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	14 200 р. (четырнадцать тысяч двести рублей)
Условия аукциона	Без условий
Продавец	ОАО «Лидастройматериалы», 231294, г. Лида-14, ул. Притыцкого, 22, тел. 8-0154-55-82-99
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 29 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; *индивидуальным предпринимателем* – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 14.01.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 23 ноября 2016 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <http://grodnoino.by/>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» 30 ноября 2016 года проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в Минском районе

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).
Предмет аукциона: право заключения договора аренды земельного участка. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

	Лот 1
1 Адрес земельного участка	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, участок № 46
2 Кадастровый номер	623684204101000200
3 Площадь земельного участка, га	0,0971
4 Срок аренды (лет)	99
5 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
6 Инженерная инфраструктура *	–
7 Условия, предусмотренные в решении местного органа власти об изъятии земельного участка для проведения аукциона и иные условия аукциона	–
8 Расходы по подготовке документации (руб.)	1 670,45
9 Начальная цена права заключения договора аренды (руб.) (в денежных единицах 2000 года, руб.)	3 061,68 (30 616 800)
10 Затрат (руб.)	612,00
11 Ограничения (обременения) прав на земельный участок	Водоохранная зона реки Свислочь

* В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, которые имеются в данном населенном пункте. Подключение к указанным коммуникациям возможно только в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

Аукцион состоится 30 ноября 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, по 24 ноября 2016 г. включительно в рабочие дни с 08.30 до 17.00.

Контактный телефон + 375 (17) 205-46-61.

Задатки перечисляются не позднее 24 ноября 2016 г. на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Для участия в аукционе необходимо:
- внести задаток не позднее 24 ноября 2016 г. в вышеуказанном (графа 10 таблицы) размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона);
- представить в Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» – организатору аукциона следующие документы:

- заявление на участие в аукционе;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;
- подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5%, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

дополнительно предоставляется:

- гражданским – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;
- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения);
- возместить Минскому райисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет на основании решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и протокола о результатах аукциона либо протокола о признании аукциона несостоявшимся, заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор аренды земельного участка.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минский райисполком предоставляет рассрочку внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский райисполком не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона (в предусмотренных законодательством случаях) в течение 6 месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта должен приступить к занятию земельного участка (начать строительство – осуществление строительно-монтажных работ в соответствии с утвержденной проектной документацией) в соответствии с целью и условиями его предоставления. В случае невыполнения данного требования право пользования (аренды) земельного участка прекращается в установленном порядке.

После истечения срока аренды земельного участка, предоставленного по результатам аукциона, лицу, которому он предоставлен, в установленном порядке обращается в адрес Минского райисполкома с заявлением о продлении срока аренды соответствующего участка (заключении нового договора аренды), на основании которого по решению исполкома ему предоставляется земельный участок на указанный в заявлении срок, но не более чем на 99 лет, при условии внесения этим лицом платы за право аренды земельного участка, рассчитанной на основании его кадастровой стоимости с применением коэффициентов, установленных Советом Министров Республики Беларусь исходя из сроков аренды земельных участков.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» 05.10.2016.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ Ушачский районный исполнительный комитет Витебской области объявляет открытые торги в форме конкурса о предоставлении в аренду рыболовных угодий фонда запаса

Объект торгов	Краткая характеристика	Задаток, вносимый до проведения торгов, рублей
Озеро Полуозерье Ушачского района	Лещево-судачий класс, площадью 725 га, расположенное в 28 км на восток от г.п. Ушачи, у д. Полуозерье	1218

Торги состоятся в 11.00 15 декабря 2016 г. по адресу: г.п. Ушачи Витебской области, ул. Ленинская, 12, кабинет 63.

Предмет торгов: аренда озера Полуозерье Ушачского района сроком на 10 лет, общей площадью 725 га, лещево-судачий класс, расположенное в 28 км на восток от г.п. Ушачи, у д. Полуозерье для ведения промыслового рыболовства и организации платного любительского рыболовства.

Условия конкурса:

1. Оказание ежегодной спонсорской помощи на борьбу с инвазивными растениями на территории района (у озера Полуозерье) размером от 100 базовых величин;
2. Опыт работы в данной отрасли не менее 3-х лет;
3. Обустройство в течение 1 года со дня заключения договора аренды рыболовных угодий, мест отдыха для рыболовов в количестве не менее 6 (на каждом из них обеспечение наличия не менее чем по 1 единице: беседок, кострища, туалета, контейнера для мусора);
4. Поставка рыбы в торговую сеть Ушачского района или реализация ее с торгового места на рынке г.п. Ушачи в количестве не менее 15% от квоты на вылов рыбы в год;
5. Оборудование 6 стоянок для автомобильного транспорта в течение 1 года со дня заключения договора аренды рыболовных угодий озера Полуозерье;
6. Предложения по осуществлению иных мероприятий по обустройству или оказанию услуг, направленных на развитие платного любительского рыболовства.

Юридические лица для участия в торгах вносят задаток, который составляет 20% от суммы ежегодной арендной платы за аренду озера Полуозерье, в размере 1218 белорусских рублей.

Задаток вносится на расчетный счет главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Витебской области на расчетный счет № 3600328001930, УНП 300594330, ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код банка 795, код платежа 04004.

Участник, выигравший торги, в течение 5 рабочих дней с момента подписания протокола проведения торгов возмещает затраты на организацию и проведение торгов. Сумма затрат и порядок перечисления доводятся в день подписания протокола.

Заявление (с перечнем документов) на участие в торгах подается заинтересованными юридическими лицами комиссии по проведению торгов не позднее 09.12.2016.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- копия биолого-экономического обоснования на испрашиваемые в аренду рыболовные угодья, разработанные в соответствии с требованиями законодательства;
- предложения в письменной форме о выполнении условий конкурса, запечатанные в отдельном конверте. Данные предложения являются окончательными и не могут уточняться в ходе торгов;
- копия платежного поручения, квитанции или иного документа, подтверждающего внесение задатка;
- доверенность представителя участника торгов и копия документа, подтверждающего его личность, в случае, если заявление подписывается не руководителем участника торгов, либо копия документа, подтверждающего полномочия руководителя участника торгов.

Предварительное ознакомление с объектом торгов производится участниками самостоятельно.

Контактный телефон: 8(02158) 27705, факс 27005.

Комиссия по проведению торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	УП «СВ КЛАСС», Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 142-Г		
Предмет аукциона			
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Лот №1			
Здание бондарно-сушильного цеха	1922,3	710/С-15670	г. Бобруйск, ул. Погачевская, 37Б
Составные части и принадлежности: пять пристроев			
Сведения о земельном участке: пл. 0,4413 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания производственного здания			
Начальная цена с НДС – 142 860 руб. 00 коп. (1 428 600 000 бел. руб.)			
Лот №2			
Здание мебельного производства (здание неустановленного назначения)	852,5	710/С-4252	г. Бобруйск, ул. Минская, 142А/15
Составные части и принадлежности: пиломара			
Сведения о земельном участке: кадастровый номер 74100000001000394 (присвоен предварительно)			
Начальная цена с НДС – 80 134 руб. 00 коп. (801 340 000 бел. руб.)			
Лот №3			
Здание склада химматериалов (здание нежилое)	1392,9	710/С-39960	г. Бобруйск, ул. Минская, 142Д
Сведения о земельном участке: пл. 0,2528 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания склада химматериалов			
Начальная цена с НДС – 73 200 руб. 00 коп. (732 000 000 бел. руб.)			
Лот №4			
Здание электроцеха (здание нежилое)	717	710/С-41163	г. Бобруйск, ул. Минская, 142Г
Составные части и принадлежности: пристройка			
Сведения о земельном участке: пл. 0,0589 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания электроцеха			
Начальная цена с НДС – 63 600 руб. 00 коп. (636 000 000 бел. руб.)			
Лот №5			
Подсобное хозяйство	1223	710/С-4251	г. Бобруйск, ул. Минская, 142К
Составные части и принадлежности: с шестью пристройками			
Сведения о земельном участке: пл. 0,4575 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственного назначения			
Начальная цена с НДС – 85 333 руб. 30 коп. (853 333 000 бел. руб.)			
Обременения	Арендаторы. Подробная информация на сайте организатора аукциона		

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010, в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г.Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: по лотам № 1–3: 10 (десять) рабочих дней после согласования проекта договора купли-продажи с залогодержателем, в связи с наличием обременения в пользу ОАО «Белинвестбанк» (ипотека). По лотам № 4,5: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты: если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 25.10.2016

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Аукцион состоится 28.11.2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25.11.2016 до 17.00 по указанному адресу.
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

ОАО «ПМК-8» ИЗВЕЩАЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ 25 ноября 2016 года ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Форма проведения очная.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

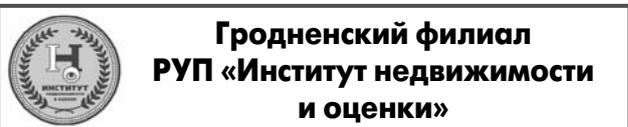
1. Утверждение Устава в новой редакции.
2. О подаче заявления должника в экономической суд Минской области о своей экономической несостоятельности (банкротстве).

Собрание состоится по адресу: г. Червень, ул. Октябрьская, 1а. Актовый зал ОАО «ПМК-8». Начало собрания – в 14.00.

Регистрация участников собрания будет осуществляться с 11.00 до 13.00 в день и по месту проведения собрания по предъявленным документам, удостоверяющим личность.

Список акционеров ОАО «ПМК-8», имеющих право на участие в собрании, будет составлен на 25 ноября 2016 года депозитарием ЗАО «МТГ» на основании данных реестра акционеров.

УНП 600004004 *Наблюдательный совет ОАО «ПМК-8».*

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 450/С-204 (назначение – здание гаража-базы), площадью 128,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Слоним, ул. Красноармейская, 305Б. Составные части и принадлежности: пристройка
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 425450100001008024 (назначение – земельный участок для использования по назначению), площадью 0,3139 га, расположенный по адресу: г. Слоним, ул. Красноармейская, 305Б
Начальная цена продажи	21 462,36 р. (двадцать одна тысяча четыреста шестьдесят два рубля тридцать шесть копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	2 146,24 р. (две тысячи сто сорок шесть рублей двадцать четыре копейки)
Условия аукциона	Возмещение победителем аукциона затрат по оценке объекта недвижимости в сумме 366,55 рублей, в том числе НДС 61,09 рублей
Продавец	Филиал «Строительного-монтажного управления № 4» ОАО «Белсельэлектросетстрой», 230003, г. Гродно, ул. Скидельское шоссе, 18, тел. 75-55-70, факс 75-55-66
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 25 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложенным необходимыми документами и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
- индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Принимая участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 25.06.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 22 ноября 2016 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <http://grodnoino.by/>

ОАО «Стройтрест №35» УНП 100289278 информирует своих акционеров о том, что **28 ноября 2016 года в 14 часов 30 минут состоится внеочередное собрание акционеров со следующей повесткой дня:**

- О внесении изменений в Устав ОАО «Стройтрест №35».

Извещение об открытом аукционе по продаже права аренды земельного участка для строительства многоквартирного жилого дома (в районе жилых домов по ул. Академической, 14 и по ул. 1 Мая, 18 в городе Гродно 13 декабря 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации (руб.)	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 50 лет	Район домов по ул. Академической, 14 и ул. 1 Мая, 18	0,1570	440100000002008984	121 180,87	12 500,0	3 036,65	Строительство многоквартирного жилого дома 2-3-этажного с мансардным этажом на 12–15 квартир

* – *Земельный участок имеет ограничения.*
 Победитель аукциона обязан:
 - в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 1 года;
 - приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года – гражданину;
 - осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией;
 - возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».
 В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.
Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».
 При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:
 1. Копии платежных поручений о внесении задатка по подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ «Беларусбанк», код 152101752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.
Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме слушателя, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
 2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.
 3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельно-кадастровой документации, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
 4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.
Аукцион состоится 13 декабря 2016 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.
 Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 57, в рабочие дни с **8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 14 ноября по 7 декабря 2016 года.** Телефоны для справок в Гродно: (0152) 72-05-37, 72-05-46.
Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БПХО» С Понижением начальной цены продажи на 60 процентов

№ л/п	Наименование лота	Местонахождение	Начальная цена продажи, с учетом НДС, руб., коп.	Задаток 20% руб., коп.
1	Лот № 1 капитальные строения:			
1.1	Склад материалов с инвентарным номером 110/С-86173, площадью 1018,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	73 449,02	14 689,80
1.2	Склад разнородных материалов с инвентарным номером 110/С-86155, площадью 1978,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/1, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	128 322,62	25 664,52
1.3	Здание склада кислородных баллонов с инвентарным номером 110/С-102689, площадью 98,7 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/3, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	5 893,78	1 178,76
1.4	Арочный склад с инвентарным номером 110/С-86200, площадью 823,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	52 863,36	10 572,67
1.5	Здание склада электроустановок и прочего с инвентарным номером 110/С-102691, площадью 479,1 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/2, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	37 449,07	7 489,81
1.6	Здание проходной центральной склада с инвентарным номером 110/С-102690, площадью 101,6 кв.м, назначение – здание административно-хозяйственное	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/1, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	15 717,84	3 143,57
1.7	Благоустройство складов ОМТС с инвентарным номером 110/С-111838, площадью 14179,0 кв.м	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	276 941,90	55 388,38
1.8	Забор №7 с инвентарным номером 110/С-111826, площадью 392,8 кв.м	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	4 768,61	953,72
1.9	Опора уличного освещения с кабельной линией КЛ 0,4 кВ от ЯК склада материалов и станции управления с инвентарным номером 110/С-111888, назначение – сооружение специализированное энергетики	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	1500,43	300,09
1.10	Трубопровод сетевой воды от ТК-35 до центральной склада с инвентарным номером 110/С-111714, протяженностью 347,5 м, назначение – сооружение специализированное энергетики	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	3 334,90	666,98
1.11	Участок канализационной сети склада разнородных материалов до КК-113 с инвентарным номером 110/С-111719, протяженностью 21,8 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 13В, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	64,99	13,00
1.12	Участок канализационной сети от здания проходной центральной склада до КК-108 с инвентарным номером 110/С-111718, протяженностью 55,8 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	166,51	33,30
1.13	Трубопровод безнапорной ливневой канализации от КЛ-29 до КЛ-27 с инвентарным номером 110/С-111646, протяженностью 111,9 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	202,75	40,55
1.14	Трубопровод артезианской воды от кольца низкого давления от ВК-22 до проходной склада с инвентарным номером 110/С-111726, протяженностью 49,8 м, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	67,73	13,55
1.15	Трубопровод пожаротушения от ВК-22В к складу разнородных материалов с инвентарным номером 110/С-111842, протяженностью 99,0 м, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000006002697 площадью 2,0622 га	159,50	31,90
1.16	Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от РП скважина №4 до РП склада разнородных материалов , инвентарный номер 050005	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	37,54	7,51
1.17	Кран козловой ККТ-50 инвентарный номер 413546 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО»	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	2 464,56	492,91
ИТОГО по лоту № 1:			603 405,11	120 681,02

Аукцион состоится 15 декабря 2016 в 14.00 по адресу: 225410, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 503, 5 этаж.
Организатор аукциона: открытое акционерное общество «Барановичское производственное хлопчатобумажное объединение» (ОАО «БПХО», г. Барановичи, ул. Фабричная, 7.
 Заявления и документы на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 16.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 602. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – **09.12.2016.**
Задаток вносится до подачи заявления на участие в аукционе на р/с 3012605450052 в отделении ОАО «АСБ Беларусбанк», код 150501245, получатель платежа – ОАО «БПХО», УНП 200166488.
 Шаг торгов – 5 процентов.
 Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 10 рабочих дней со дня подписания (утверждения) протокола о проведении аукциона. Сроки оплаты за предмет аукциона устанавливаются при заключении договора купли-продажи с продавцом.
 Победитель (единственный участник) аукциона в течение 3 рабочих дней после дня проведения аукциона (утверждения протокола) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в соответствии с Соглашением.
 Дополнительную информацию можно получить у организатора аукциона: (80163): 47-75-73, 64-05-19.

Извещение об открытом аукционе по продаже земельного участка (микрорайон «Барановичи-5,6») в собственность в г. Гродно 13 декабря 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации, (с учетом дееноминации), руб.	Начальная цена продажи, (с учетом дееноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом дееноминации), руб.
1.	Земельный участок У-334*	микрорайон «Барановичи-5,6»	0,1022	440100000003005385	-	12 142,35	2 500

**Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства многоквартирного жилого дома.*
Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».
 Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:
 - внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществиться не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».
Аукцион состоится 13 декабря 2016 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).
 Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее 7 декабря 2016 года в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет №3012000041810 в филиале № 400 Гродненском областном управлении ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению;
представить в ГП «Гродненский центр недвижимости» следующие документы:
 - заявление на участие в аукционе установленной формы;
 - документ, подтверждающий внесение суммы задатка;
 - подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
дополнительно представляются:
 гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального заверения; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.
 При подаче документов на участие в аукционе гражданами Республики Беларусь предъявляется паспорт гражданина Республики Беларусь, а представителями граждан – документ, удостоверяющий личность.
Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. 57 с 14 ноября по 7 декабря 2016 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
 Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
 Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный подавший заявление на участие в аукционе в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан: внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.
 После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.
 Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.
 При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона продажей несостоявшимся, решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.
 Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.
Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 46, 72 05 37. Официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

■ Суседзі

ПРЫ ПОЎНЫХ ЗАЛАХ

У Літве паспяхова прайшоў фестываль беларускага кіно

Ён праходзіў у чатырох гарадах — Вільнюсе, Клайпедзе, Шальчынкі і Вісагінасе. Арганізатарамі фестывалю выступілі Міністэрства культуры Беларусі, Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм» і Пасольства Беларусі ў Літве.

Поўныя залы глядачоў збірала камедыя «Белыя росы», якая ўжо стала легендарнай, у пастаноўцы рэжысёра Ігара Дабралуобава. З больш новых карцін з вялікай цікавасцю ўспрынялі фільм рэжысёра Аляксандра Бутара «Салодкае развітанне Веры», у якім разам з Паўлам Харланчуком-Южаковым, Сяргеем

Жураўлём, Ганнай Палупанавай, Таццянай Баўкалавай, Аленай Сідаравай, Аленай Геранок сыгралі і літоўскія акцёры Нэле Савічэнка-Клімене і Юозас Будрайціс.

Для юных глядачоў быў прыгатаваны прыгодніцкі фільм Алены Туравай «Кін-дэрвілейскі прывід». Усе фільмы — вытворчасці Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм».

Актывізацыі беларуска-літоўскіх культурных адносін, несумненна, спрыяў Дагавор аб супрацоўніцтве, які сёлета ў Вільнюсе падпісалі міністр культуры Беларусі Барыс Святлоў і міністр культуры Літвы Шарунас Біруціс. У Дагаворы прадугледжана

шырокая праграма супрацоўніцтва ў сферы культуры на 2016—2018 гады.

«Мы рады пашырэнню і паглыбленню літоўска-беларускіх культурных адносін. Мы абавязаліся дапамагчы арганізаваць мерапрыемствы, якімі будзем адзначаць важныя для абедзвюх дзяржаў гістарычныя падзеі, юбілеі выдатных асоб, як, напрыклад, 500-годдзе друкарні Францішка Скарыны. Мерапрыемствы з гэтай нагоды ў 2017 годзе пройдуць у абедзвюх дзяржавах, — сказаў Шарунас Біруціс. — Мы дамовіліся садзейнічаць развіццю прамых кантактаў у сферы музыкі, тэатра, музеяў, бібліятэк, культурнай спадчыны. Шмат

мерапрыемстваў намечаны і ў галіне кінематаграфіі. Акрамя штогадовага абмену Днямі кіно, нашым кінематографам будучы створаны ўмовы ўдзельнічаць у Мінску на міжнародных кінафестывалях «Лістапад» і «Анімаёўка», а беларускім калегам — прадстаўляць сваё кіно ў Вільнюсе на міжнародным кінафестывалі «Вясна кіно».

Сёлета фестываль беларускага кіно праходзіў у рамках праграмы Дзён культуры Беларусі ў Літве, якія яшчэ будучы доўжыцца да канца лістапада.

Вітаўтас ЖЭЙМАНТАС,
уласны карэспандэнт
«Звядзі» ў Літве

■ Будзе свята!

У КАЗКУ ДА ДЗЕДА МАРОЗА

ЗАПРАШАЮЦЬ І ДАРОСЛЫХ, І ДЗЯЦЕЙ

Навагодні цягнік з Мінска ў маёнтак Дзеда Мароза ў нацыянальным парку «Белавежская пушча» пачне курсіраваць з 16 снежня.

У госці да Дзеда Мароза 16 і 23 снежня, а таксама 3, 5, 7 і 13 студзеня турыстаў даставіць спецыяльны святочны цягнік з купэйных вагонаў. Святочную атмасферу пасажыры адчуваюць з першых хвілін — іх сустрэнуць дзяўчаты-праваднікі ў касцюмах Снягурак. Плезыры прапануюцца ў фармаце тураў выхаднога дня з выездам у пятніцу ўвечары, а рэйсы навагодняга экспрэса 3, 5 і 7 студзеня разлічаны на перыяд зімовых канікул у школьнікаў. Навагодні састаў будзе адпраўляцца ў маёнтак Дзеда Мароза са станцыі Мінск-Пасажырскі ў 21.50 і прыбываць у Брэст раніцай наступнага дня ў 7.54, адкуль турыстаў даставяць у Белавежскую пушчу аўтобусамі. У нацпарку госці правядуць цэлы дзень. Падарожнікаў чакае насычаная навагодняя экскурсійная праграма: яны наведаюць маёнтак беларускага Дзеда Мароза, убачаць домік Снягуркі, музей падарункаў «Скарбніца», чарадзейны калодзеж

ФОТА БЕЛТА

і ветраны млын, змогуць загадаць жаданне на Паляне Казак і атрымаць навагодні падарунак ад самога Дзеда Мароза. У праграму тура таксама ўваходзіць

знаёмства з музеем прыроды нацпарка, шпацыр уздоўж вальераў з жывёламі і пачастунак блінамі з гарбатай на пушчанскіх травах. Назад у сталіцу з Брэста навагодні цягнік адправіцца ў 18.12 і прыбудзе ў Мінск у 22.47, у дарозе пасажыраў чакаюць конкурсы ад аниматараў.

Беларуская чыгунка падрыхтавала праграму і для гасцей з суседняй краіны, паведамліў ў прэс-цэнтры магістралі. Навагодні экспрэс у Беларусь з Масквы адправіцца 3 студзеня ў 19.35. Расійскім турыстам прапануюць насычаную праграму з экскурсіямі па Мінску, выездамі ў Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж», замкавы комплекс «Мір», музейны комплекс народных рамёстваў «Дудуткі». Увечары 5 студзеня турысты адправіцца з Мінска на навагоднім цягніку ў Брэст, дзе акрамя экскурсіі ў маёнтак беларускага Дзеда Мароза ў Белавежскай пушчы іх чакае наведванне Брэсцкай крэпасці. Гэта пяцідзённая падарожжа разлічана на зборныя групы турыстаў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.37	17.10	8.33
Віцебск	8.32	16.54	8.22
Магілёў	8.27	17.00	8.33
Гомель	8.18	17.03	8.45
Гродна	8.52	17.27	8.35
Брэст	8.46	17.33	8.47

Месяц

Поўня 14.11—20.11.
Месяц у сузор'і Блізнят.

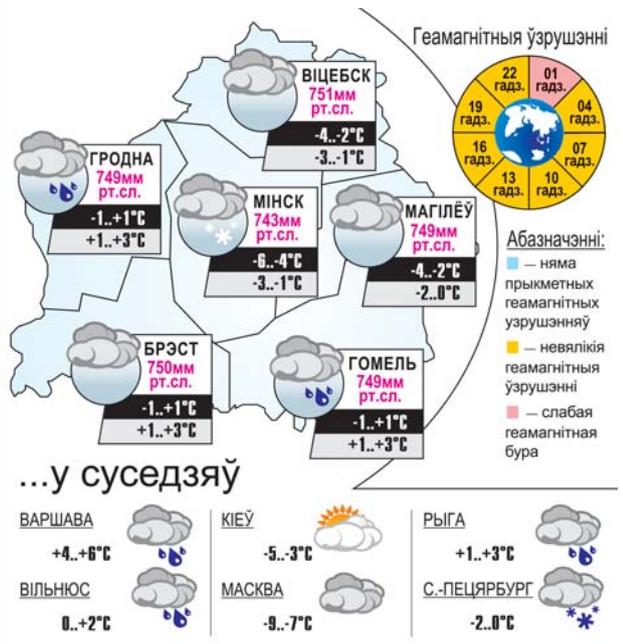
Імяніны

Пр. Канстанціна.
К. Амеліі, Марыі, Альберта, Артура, Леапольда.

ФОТА ІВАНА КУПАРБАСА.

ЗАЎТРА

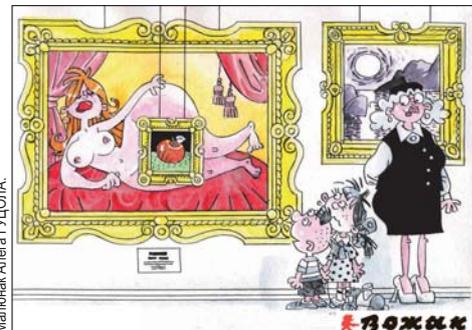
УСМІХНЕМСЯ

— Ганна, я хачу нарэшце пажыць трохі і для сябе!
— Мікола, хто супраць?! Жыві... пакуль я фарбуюся.

...Але называюць яе сваёйму: «Сурочыла!»

Думкі дамашняга ката: «Гаспадыня хахаля прывяла. Усю ноч з ёй спаў. На маім месцы. Зараз на кухні зачыніліся, мяне не пускаюць. З май-лія міскі, напэўна, жарэ...»

На самай справе, мужчыны прызнаюць наяўнасць жаночай інтуіцыі.

ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька» в связи с ликвидацией ПРОИЗВОДИТ ПРОДАЖУ ТОВАРНОЙ РЫБЫ:

• **КАРП, ТОЛСТОЛОБИК;**
• **РЫБОПОСАДОЧНЫЙ МАТЕРИАЛ: КАРП.**
По вопросам приобретения обращаться по тел. 8 029 645 45 14, Лукашев Д.Л.

Даты Падзеі Людзі

15 ЛІСТАПАДА

1866 год — нарадзілася Аляксандра Яблочкина, руская тэатральная актрыса, народная артыстка СССР. Высокі густ, выключная ўвага да чысціні мовы, строгая этычная патрабавальнасць да сябе і навакольных вызначалі Яблочкину як мастака і чалавека. Цудоўная выканаўца роляў класічнага рэпертуару, яна шмат выступала і ў п'есах сучасных рускіх і заходнееўрапейскіх драматургаў.

1921 год — 95 гадоў таму нарадзіўся (в. Старыя Грамыкі Веткаўскага раёна Гомельскай вобласці) Рыгор Пятровіч Грамыка, беларускі графік. У 1940 годзе скончыў Віцебскае мастацкае вучылішча. З 1954-га ўдзельнічаў у мастацкіх выставах. З 1972 года — мастацкі рэдактар часопіса «Вожык». Аўтар карыкатур на бытавыя, палітычныя тэмы. Памёр у 1987 годзе.

1934 год — у СССР адбылася першая гукавая тэлеперадача. Перадача выявы на адлегласць была даўняй марай чалавецтва. Два дасягненні — кіно («вялікі нямы») і радыё («вялікая невідзімка») — павінны былі злучыцца, каб узнікла тэлебачанне. Доўжылася перадача 25 хвілін і ўяўляла сабой эстрадны канцэрт. Знакаміты артыст І.М. Масквін працягваў апавяданне А.П. Чэхава «Зламыснік», затым выступілі спявачка і балетная пара.

1951 год — нарадзіўся (г. Мінск) Віктар Скарабагатаў, спявак, педагог, музычны дзеяч, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь. З 1977 года — саліст Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета, з 1992-га — мастацкі кіраўнік створанай ім «Беларускай капэлы». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1953 год — нарадзіўся (г. Горкі Магілёўскай вобласці) Цыганой Аляксандр Рымавіч, беларускі вучоны ў галіне хіміі, акадэмік НАН Беларусі, член-карэспандэнт Акадэміі аграрных навук Рэспублікі Беларусь (1999—2002), доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар. Аўтар больш чым 800 навуковых прац. З 2008 года — намеснік Старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, з 2012-га — прарэктар па вучэбнай рабоце і міжнародным супрацоўніцтве Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Было сказана

Уладзімір ЛІПСКІ, пісьменнік, публіцыст:
«Акрылёная душа святкуе штодня!»

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫПА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звезда»».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджванне — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звядзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4530.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

14 лістапада 2016 года.